

**Program in finančni načrt
Cankarjevega doma
za leto 2010**

Ljubljana, januar 2010

UVOD	4
I KULTURNO-UMETNIŠKI PROGRAM CANKARJEVEGA DOMA	4
1 RESNA GLASBA, OPERA	7
1. 1 SIMFONIČNA GLASBA	8
1. 2 GLASBENO-SCENSKA DEJAVNOST	14
1. 3 VOKALNA GLASBA	14
1. 4 KOMORNA GLASBA	15
1. 5 DRUGE PRIREDITVE PROGRAMA RESNE GLASBE	19
1. 6 OPERNE PREDSTAVE / ZAČASNO GOSTOVANJE SNG OPERA IN BALET LJ	20
2 DRUGA GLASBA	22
2. 1 GLASBE SVETA	22
2. 2 JAZZ IN MEJNE GLASBENE ZVRSTI	24
2. 3 ZABAVNA GLASBA, ŠANSON, ROCK	28
3 GLEDALIŠČE	29
3. 1 GOSTOVANJA IZ TUJINE	30
3.2 KOPRODUKCIJE GLEDALIŠKIH PROJEKTOV	31
3. 3 GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE	32
3.4 PONOVIŠKE KOPRODUKCIJSKIH PREDSTAV IZ PREJŠNJIH SEZON	33
3. 5 KLUB CD	33
4 PLESNA UMETNOST	34
4. 1 PLESNA GOSTOVANJA IZ TUJINE	34
4. 2 PLESNE KOPRODUKCIJE Z NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI, GOSTOVANJA	36
4. 3 ZAČASNO GOSTOVANJE BALETA SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA	37
4. 4 DRUGE PLESNE PRIREDITVE	38
5 FILMSKI PROGRAM	39
5. 1 FILMSKI FESTIVALI	39
5. 2 FILMSKI CIKLI	41
5. 3 FILMI IZ DISTRIBUCIJE CD	42
5. 4 IZREDNE PROJEKCIJE / SODELOVANJE Z DRUGIMI PRODUCENTI	44
6 KULTURNOVZGOJNI IN HUMANISTIČNI PROGRAM	44
6. 1 KULTURNA VZGOJA	44
6. 2 USTVARJALNOST MLADIH	53
6. 3 HUMANISTIČNI PROGRAMI	54
6. 4 LITERARNI PROGRAMI	57
6. 5 ARMENIJA	59
7 RAZSTAVNI PROGRAM	60
7. 1 LIKOVNE RAZSTAVE	64
7. 2 OBLIKOVANJE	67
7. 3 FOTOGRAFIJA	67
7. 4 DRUGI PROJEKTI	73
7. 5 PRIPRAVA ZA LETO 2011	74
II PROGRAM IN CILJI KONGRESNO-KOMERCIJALNE DEJAVNOSTI CD	76
III FINANČNI NAČRT CANKARJEVEGA DOMA ZA LETO 2010	80

UVOD

Trideseto leto delovanja Cankarjevega doma bo še naprej v skladu s strategijo, ki mu je bila položena v zibelko z dokumentom »Temelji programa CD«. Res je, skozi desetletja smo njegovo strategijo dopolnjevali v skladu z razvojnimi potrebami kulture in nacionalnim kulturnim programom. Res pa tudi je, da je CD vsa ta leta ostal (in tako bo tudi v 2010 letu) javni kulturni zavod, ki najmanj v 70 odstotkih opravlja javno kulturno službo in v največ 30 odstotkih kongresno komercialno dejavnost, med katero sodijo tudi kulturnega prireditve, za katere zunanji organizatorji najamejo dvorane, opremo in delavce CD. Sestavni del javne kulturne službe je poleg kulturno-umetniškega programa, ki ga samostojno načrtuje programski tim CD tudi program abonmajskih in kulturno vzgojnih koncertov Slovenske filharmonije, abonmajski program Simfonikov RTV Slovenije, koncerti Big Band orkestra RTVS, program SNG Opere in baleta Ljubljana (ki bo močno razširjen tudi v letu 2010, zaradi še vedno nedokončane obnove matične zgradbe) in številnih nevladnih kulturnih organizacij in kulturnih društev na osnovi koprodukcijskega programskega sodelovanja.

Sestavni del dejavnosti na trgu so poleg omenjenih kulturnih prireditev zunanjih organizatorjev predvsem kongresi, simpoziji, posvetovanja, seminarji, sestanki, sejmi, razstave, proslave, tudi državne obletnice in izvajanje kongresnih storitev po vsej Sloveniji (PCO).

Medtem ko program javne kulturne službe sofinancira Ministrstvo za kulturo, kolektiv CD v celoti prevzema odgovornost za realizacijo letnega finančnega načrta programa dejavnosti na trgu. Ne glede na programsko dvojnost je CD enovit javni kulturni zavod, katerega pozitivno uresničevanje letnega finančnega načrta je odvisno od uspešne realizacije »obeh« programov oz. »obeh« letnih finančnih načrtov – javne službe in dejavnosti na trgu.

I KULTURNO-UMETNIŠKI PROGRAM CANKARJEVEGA DOMA

Letni cilji javne kulturne službe (podrobneje v programu po dejavnostih, v nadaljevanju)

- Izvajanje programa na področju glasbe, gledališča, plesa, filma, likovnih in drugih razstav, kulturne vzgoje, humanistike in literature
- Izvajanje kulturno-umetniškega programa poteka v okviru – ciklov (nekateri med njimi so hkrati tudi abonmaji), festivalov (kjer je CD bodisi producent bodisi koproducent), posameznih prireditev (kjer je CD producent, predstavljalec ali koproducent), tematsko zaokroženih prireditev, (kulturno-vzgojnih) učnih ur, likovnih razstav in nakupov filmov
- Priprava kulturno-umetniškega programa za prihodnja leta
- Podpora izvajanju rednega programa javnih zavodov in drugih organizacij s področja kulture
- Izvedba festivalov: v produkciji CD, v koprodukciji z drugimi producenti, v partnerskem sodelovanju z drugimi producenti: Ex ponto, Fabula, Preglej na glas
- Izvedba programske zaokroženih ciklov in abonmajev za obiskovalce
- Organizacija in izvajanje posameznih kakovostnih prireditev, ki niso vpete v noben cikel, festival ali abonma
- Vsakoletni festival oddaljenih kultur
- Izvajanje kulturno-vzgojnih programov
- Izvajanje likovnih in drugih razstav v Galeriji CD, Mali foto galeriji in drugih prostorih CD.
- Nakup filmov iz programa filmske distribucije CD za predvajanje v CD in v kinematografih vključenih v art mrežo Slovenije

Program za leto 2010 upošteva dolgoročne in letne cilje, opredeljene v Strategiji Cankarjevega doma za obdobje 2008 do 2012. Obseg in ovrednotenje kulturno-umetniškega programa odstopata od sprejete strategije zaradi obsežnega programa, ki ga bo tudi v letu 2010 v dveh dvoranah CD izvedla SNG Opera in balet Ljubljana. V predlogu programa in finančnega načrta CD za leto 2010 smo predlagali posebna programska in finančna merila, zaradi preselitve večine programa SNG Opera in balet Ljubljana (vključno s pripravami in vajami) v Gallusovo in Linhartovo dvorano. Žal naš predlog po usklajevanju z Ministrstvom za kulturo pri zagotavljanju dodatnih sredstev za splošne stroške CD še ni bil sprejet v pričakovanjem obsegu, zato bomo usklajevanje nadaljevali, saj za obširen programski obseg delovanja SNG OB Ljubljana še niso zagotovljena zadostna sredstva za pokrivanje dodatnih splošnih stroškov. Načrtujemo 1169 prireditev v programu javne službe in najmanj 296.355 obiskovalcev kulturno-umetniških prireditev. Program bo tako kot vsa leta nazaj, z odlično promocijsko podporo, prepoznan v slovenskem kulturnem prostoru. Medinstitucionalno sodelovanje vključuje naslednje javne in zasebne kulturne zavode, društva in združenja: SF, SO RTV, SNG OB Ljubljana, Big Band RTVS, Glasbena mladina Slovenije, Glasbena mladina ljubljanska, Akademija za glasbo, Društvo baletnih umetnikov Slovenije, FS France Marolt, APZ Tone Tomšič, Zavod Druga godba, Brizani, Festival Ljubljana, Metelkova, Café Teater, Eurokaz Zagreb, Bitef Beograd, Europa Danse, Mini teater, KUD LJUD, Bunker, Društvo za sodobni ples, Plesni teater Ljubljana, Vitkar, Imaginarni, Kolektiv Narobov, KUD France Prešeren, Zavod Flota, Celinka, Ex Ponto, Slovensko društvo za primerjalno književnost, Inštitut za raziskovanje zvočnih umetnosti, AGRFT, Ministrstvo za kulturo Armenije, Art biro, Peeping Tom (gledališče), E.P.I. Center, Društvo za gorsko kulturo, Kinodvor, Slovenska kinoteka, Media desk Slovenije, MEDIA Program EU, Continental Film, Demiurg, Kolosej, Goethe institut, Amnesty international, Francoski inštitut Charlesa Nodiera, Italijanski kulturni inštitut, Predstavništvo Evropske komisije v Ljubljani, Europa Cinemas, Cinemania Group, Fivia, Blitz film in Video distribucije, Mednarodni grafični likovni center, Galerija Photon, Zavod Mesec fotografije, Slovensko društvo likovnih kritikov, Društvo arhitektov Ljubljana, Društvo oblikovalcev Slovenije, Armenski zgodovinski muzej in Muzej Sergeja Paradžanova – oba iz Erevana, fotogalerija Lang (Samobor), Klovčičevi dvori (Zagreb), Zavod za kreativno produkcijo EMZIN, ZDSLU, Moderna galerija, fotogalerija Stolp (Maribor), Urad za kulturo mesta Namur, Zavod Photon, Avstrijski kulturni forum, Maska, zavod za založništvo, kulturno in producersko dejavnost, Društvo slovenskih gledaliških kritikov in teatrologov, Univerza na Primorskem, Filozofska fakulteta v Ljubljani, Kinetikon, Založba Mladinska knjiga, Časopisna hiša Delo, Študentska založba, Gledališče Glej, Slovenski etnografski muzej, Radio Študent, Društvo slovenskih pisateljev, Društvo slovenskih knjižnih prevajalcev, Slovensko umetnostnozgodovinsko društvo ter številna veleposlaništva in častni konzulati v Ljubljani in agencije v tujini. Cankarjev dom ima članstvo v naslednjih združenjih za področje umetnosti: ISPA, IETM, European Jazz Network.

O izjemno široki izrazni, žanrski in izvajalski raznolikosti največ pove predstavitev predlaganega programa po področjih. Elementi za prednostne kriterije, po katerih so ocenjevanje predlaganega programa presodile izvedenske komisije, Ministrstva za kulturo, programski svet CD in svet CD, so upoštevani na vsakem od programskih področij. Prizadevali smo si oblikovati program, ki ustreza času in je zanimiv obiskovalcem in ki upošteva potrebe in zanimanja sodelujočih javnih zavodov, nevladnih organizacij in številnih posameznih ustvarjalcev.

Program SNG OB Ljubljana je zaradi finančno metodoloških razlogov v nadaljevanju predstavljen v sklopu glasbene in plesne dejavnosti (začasno gostovanje SNG OB Ljubljana).

Uprizoritev opere »Renske nimfe« v januarskem terminu sodi v železni repertoar javne službe Cankarjevega doma, kot vsakoletna strateška obveznost CD do sodelovanja s SNG-ji v sklopu rednega financiranja Cankarjevega doma s strani Ministrstva za kulturo.

Začasno gostovanje SNG OB, za katerega naj bi zagotavljalo Ministrstvo za kulturo za splošne stroške dodatna sredstva, vključuje naslednje operne predstave: premieri s ponovitvami oper Madama Butterfly in

Manon Lescout, ponovitve oper Carmen, Gledališki direktor in Ženitna pogodba in slavnostni koncert njihovih ansamblov.

Uprizoritev baleta »Bajadera«, ki je vključena v poglavje 4. Plesna umetnost v januarskem terminu tudi sodi v vsakoletno redno javno službo CD; preostale baletne predstave tega ansambla pa so predstavljene v poglavju o začasnem gostovanju SNG OB v CD in sicer Hrestač, Tango za Rahmaninova, Romeo in Julija in Picko in Packo.

V drugi polovici leta 2010 bodo stekle priprave na januarsko uprizoritev operne predstave SNG OB Ljubljana za leto 2011, katere naslov ob izdaji tega programa še ni znan in pri kateri CD ne bo v vlogi koproducenta. Ravno tako še ni dokončno določena predstava, s katero bo SNG OB Ljubljana gostovala v zadnjem tednu leta 2010 v Gallusovi dvorani.

Poglavitni cilj programskega vodstva CD je, da v bolj ali manj ustaljeno programsko shemo vnese čim več svežega duha, kakovostnih domačih in mednarodnih umetniških dosežkov, obetajočih koprodukcijskih projektov, največ z nevladnimi kulturnimi organizacijami, novih prijemov, ko gre za kulturno vzgojo mladih (več bo ustvarjalnih delavnic) in s programskimi pristopi, ki jih ima na voljo, podpre zlasti domače literarno ustvarjanje in nove humanistične vsebine.

Še zlasti živahna bo festivalska shema. Z vso pozornostjo se bomo posvetili 51. ljubljanskemu jazz festivalu. Med festivali, na katerih CD sodeluje v vlogi koproducenta so Mesto žensk, Druga godba, Fabula in Preglej na glas. V festivalski programski shemi CD ostajata tudi oba precej strmo razvijajoča se festivala, ki ju podpisuje Cankarjev dom: Festival dokumentarnega filma in »srednješolski« Transgeneracije; ponovno bomo v javni službi poleg LIFFa in festivala dokumentarnega filma gostili tudi festival gornjskih filmov.

Za pomladni čas je v okviru vsakoletnega cikla Oddaljene kulture načrtovana obširna predstavitev armenske kulture in umetnosti z veliko zgodovinsko razstavo »Armenija med svetom in svetim« in številnimi drugimi prireditvami.

Koprodukcije z nevladnimi kulturnimi organizacijami so načrtovane v Dvorani Duše Počkaj, Štihovalni dvorani in prenovljeni Kosovelovi dvorani. Slednja bo še naprej gostila tudi filme iz distribucije CD (vsaj pet jih bo), zanimive filmske cikle in vse tri filmske festivale.

Razstavni program vključuje poleg armenske še posebej zanimivo razstavo iz Belgije, 9. izdajo Slovenske knjižne ilustracije ter pregledno razstavo starih mojstrov.

Največji mednarodni gledališko plesni projekt, ki bo gostoval v CD in pri katerem Cankarjev dom sodeluje kot koproducent, je »32 Rue Vandenbranden« skupine Peeping Tom.

Med gledališkimi gostovanji iz tujine bosta posebej zanimivi uprizoritvi Ajshilovih Peržanov v izvedbi Deutsches Theatra iz Berlina (predstava leta 2007 po izboru strokovne nemške revije Theater Heute) in sploh prva gledališka predstava klovnovskega žanra v CD – ob koncu leta bo prišel v LD Teater Licedei iz St. Petersburga.

Zlati in srebrni abonma bosta tudi v letu 2010 pomenila hrbtenico programa resne glasbe. V shemi ostajata tudi cikla Mladi mladim (z GMS) in Cikel nove glasbe – Predihano 2010. Sezono 2009/2010 bodo zaključili Dunajski filharmoniki z dirigentom Riccardom Mutijem, s koncertom v počastitev obletnice rojstva Carlosa Kleiberja. V letu 2010 bo pripravljen koncept za nov glasbeni cikel, ki bo povezan s programskim prestrukturiranjem cikla Zvoki šestih strun.

Največji mednarodni obisk na področju plesne umetnosti bo gostovanje Shen Wei Dance Arts, načrtovana pa so (poleg mednarodne koprodukcije) še tri ugledna plesna gostovanja iz tujine.

Pri festivalu Mesto žensk Cankarjev dom kot koproducent sodeluje v dveh vlogah. Vsako leto je kakšna od njegovih načrtovanih prireditev v javni službi izbrana tudi v program festivala. Če se vodji med seboj ne uskladiata programsko, Cankarjev dom prireditev, ki jo predlaga festivalska selektorica, vseeno uvrsti v program javne službe. Seveda je tako programsko potezo mogoče uresničiti le, če je med trajanjem festivala na voljo termin v CD. V drugi vlogi pa CD sodeluje kot podpornik dela tehnične izvedbe festivala na drugih lokacijah.

V uvodu posebej omenjamo Slovenski knjižni sejem, ki ostaja v programski shemi CD, tako kot vsa leta nazaj, tudi leta 2010. Gre za sejem in sklop številnih literarnih prireditev, ki sodi v program obeh osnovnih dejavnosti CD – dejavnosti na trgu in javne službe. Kot dejavnost na trgu je obravnavana prodaja razstavnega prostora in tehnične opreme posameznim založbam, ki se predstavljajo na sejmu, odprtje sejma v Linhartovi dvorani, kulturni program v VSD in Drugem preddverju in Debatna kavarna; v program javne službe pa sodijo spremljajoče kulturne prireditve (literarni večeri, nastopi literatov, prireditve za šolarje itd.) v dvoranih CD.

Posebej omenjamo poletno gostovanje Festivala Ljubljana, ki je po obsegu in zahtevnosti z leti postalo precej obširen sestavni del programske sheme Cankarjevega doma. Letošnji predlog Festivala objektivno predstavlja zaradi umeščenosti v julijske in avgustovske termine veliko težavo za uresničitev načrtovanih investicijsko-vzdrževalnih del v VSD in v največji (Gallusovi) dvorani. Glede na obstoječo zakonodajo plačuje Festival Cankarjevemu domu v skladu z zakonom (ZUJIK) le »dodatne dejanske stroške« povezane z gostovanjem v prostorih CD.

1 RESNA GLASBA, OPERA

Program resne glasbe in opere je vpet in razmahnen med različnimi partnerstvi, rednimi sodelovanji, lastnimi produkcijami in koprodukcijami. Redni programski partnerji so Slovenska filharmonija in Simfoniki RTV Slovenija, zadnja tri leta tudi SNG Opera in balet Ljubljana, ki bo tudi leta 2010 v Cankarjevem domu izvedla večino svojega programa. Smo partnerji rednih simfoničnih programov za otroke in mladino Glasbene mladine Slovenije in Glasbene mladine ljubljanske z obema orkestroma. V našem programu svoje letne koncerte pripravljata Akademsko folklorna skupina Franceta Marolta, Akademski pevski zbor Toneta Tomšiča, Akademija za glasbo v Ljubljani z dvema koncertoma študentov v Gallusovi dvorani. Sodelujemo tudi z Društvom baletnih umetnikov Slovenije, ki v CD pripravlja dva dogodka. Z obema orkestroma pripravljamo tradicionalna priložnostna koncerta, božični in novoletni.

Vsi partnerji so del stalne programske sheme glasbenega programa Cankarjevega doma od samih začetkov delovanja. Naši stalni partnerji so osrednje slovenske kulturne institucije in so v svojem delovanju samostojno zavezane uresničevanju smernic javnega interesa na področju kulture. Na potek njihovega programskega snovanja praviloma nimamo vpliva in smo z njim seznanjeni šele ob prvi javni objavi. To večkrat sproža niz pomislekov, saj se zgodi, da v programu načrtujemo dogodek, za katerega se pozneje izkaže, da le pogojno zadošča merilom javne službe Cankarjevega doma.

Vpetost v načrtovalno dinamiko mednarodnega okolja narekuje pravočasno, dolgoročno snovanje naših programov. Zaradi skrbnega načrtovanja tako programa kot sredstev imajo dogodki, ki jih pripravljamo, pričakovano zelo velik odstotek udejanjanja in jih navadno preprečijo ali okrnijo le primeri višje sile.

Samostojni program resne glasbe Cankarjevega doma se razgrinja v koncertnih sklopih mednarodnih izvajalcev: zlatem in srebrnem abonma, ciklih Zvoki šestih strun in Predihano. Kot osrednji gostovalni programi v simfonični, komorni, kitarški in sodobni glasbi so zavezani merilom programske kakovosti, vsebinske osmišljenosti in poustvarjalne odličnosti. Pri oblikovanju sporedov sodelujemo s poustvarjalci in skušamo najti skupni jezik pri predstavljanju tehničnih skladateljskih mojstrov in svetovne in slovenske

zakladnice ter manj izvajanih redkosti iz svetovne literature od baroka do sodobnosti. Oblikovanje cen vstopnic za te dogodke lovi občutljivo ravnesje med objektivno visokimi stroški gostovanj in želeno dostopnostjo programov.

Medijsko posredovani oz. arhivirani bodo vsi koncerti iz cikla Mladi mladim, večina koncertov Simfonikov RTV Slovenija, nekateri koncerti Orkestra Slovenske filharmonije, obe prireditvi Društva slovenskih baletnih umetnikov. Nacionalna RTV hiša je sicer zainteresirana za medijsko posredovanje večine koncertov, vendar nima sredstev za plačilo avtorskih pravic snemanja. CD le težko zagotovi brezplačne pravice snemanja, saj so te, še posebno pri vrhunskih umetnikih, strogo pogodbeno urejene.

Programom za otroke in mladino je namenjenih 16 simfoničnih matinej in štirje popoldanski koncerti, ki jih pripravljamo v koprodukciji z obema organizacijama Glasbene mladine in obema simfoničnima orkestroma. CD veliko pozornost namenja tesnemu sodelovanju z glasbenimi in izobraževalnimi institucijami po vsej Sloveniji, ki pod posebno ugodnimi pogoji skupinsko obiskujejo koncerte srebrnega abonmaja in kitarškega cikla, pa tudi operne, baletne in simfonične večere naših partnerskih ansamblov.

1. 1 SIMFONIČNA GLASBA

Redni program Orkestra Slovenske filharmonije

Modri in oranžni abonma I in II

Orkester Slovenske filharmonije je stalni partner Cankarjevega doma, v Gallusovi dvorani izvaja svoj osrednji koncertni program, ki je razgrnjen v štirih abonmajskih nizih. Devet koncertov oranžnega in devet koncertov modrega abonmaja s ponovitvama tvori jedro orkestrove dejavnosti, s skupaj 36 koncerti na sezono ali leto. Koncerte imajo praviloma ob četrkih in petkih, v dvorani vadijo v sredo, na dan koncerta pa je redna dopoldanska generalka. Oblikovanje, priprava, ovrednotenje in predstavitev abonmajskih sporedov Ministrstvu za kulturo poteka ločeno ter je v izrecni pristojnosti umetniškega in programskega vodstva Orkestra Slovenske filharmonije. Sodelovanje med CD in orkestrom vključuje terminsko koordiniranje, promocijo koncertov, prodajo vstopnic in tehnično izvedbo koncertov.

Datumi koncertov Orkestra SF v Gallusovi dvorani:

11. in 12. februar 2010
18. in 19. februar 2010
4. in 5. marec 2010
11. in 12. marec 2010
1. in 2. april 2010
22. in 23. april 2010
6. in 7. maj 2010
27. in 28. maj 2010
3. in 4. junij 2010
17. in 18. junij 2010
16. in 17. september 2010
30. september in 1. oktober 2010
7. in 8. oktober 2010
21. in 22. oktober 2010
28. in 29. oktober 2010
11. in 12. november 2010
25. in 26. november 2010
2. in 3. december 2010

Koncerti Simfoničnega orkestra RTV Slovenija

Simfonični orkester RTV Slovenija že vrsto let svojo koncertno dejavnost oblikuje v Gallusovi dvorani z devetimi prireditvami abonmajskega cikla, ki so ga v sezoni 2009/10 poimenovali Kromatika. Njihov umetniški vodja je dirigent En Shao. Sporede oblikujejo samostojno, prav tako je odločitev vodstva Glasbene produkcije RTV tudi izbira gostujočih dirigentov in solistov. Večino koncertov tega cikla posnamejo in posredujejo v programih Radia in televizije Slovenija.

Prilagamo datume in dosedaj znane programe koncertov Simfoničnega orkestra RTV Slovenija v Gallusovi dvorani:

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: En Shao

Solisti zmagovalci tekmovanja "Radi imamo Chopina"

Program:

W. Lutosławski, Mala suita

F. Chopin, Koncert za klavir in orkester št. 1 v e-molu, op. 11

Z. Krauze, Skladba za orkester št. 2

F. Chopin, Koncert za klavir in orkester št. 2 v f-molu, op. 21

25. februar 2010, Gallusova dvorana

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: Marko Letonja

Solistka: Marjana Lipovšek, mezzosopran

Program:

Marjan Lipovšek:

Druga suita za godala

Ciklus pesmi Odisej za mezzosopran in orkester – orkestracija Ivo Petrić, prva izvedba

Vóznica, 31 variacij na narodno temo za simfonični orkester

Simfonična pesnitev "Domovina"

25. marec 2010, Gallusova dvorana

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: Nicholas Milton

Solistka: Nina Prešiček, klavir

Sodeluje Jenska filharmonija

Program:

L. Lebič, Koncert za klavir in orkester, prva izvedba

R. Strauss, Junakovo življenje

15. april 2010, Gallusova dvorana

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: Cristian Mandeal

Solistka: Priya Mitchell, violina

Program:

R. Schumann, Koncert za violino in orkester

A. Bruckner, Simfonija št. 6

13. maj 2010, Gallusova dvorana

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: Rossen Milanov

Solisti: The King's Singers
9. junij 2010, Gallusova dvorana

Jesenski termini koncertov Simfoničnega orkestra RTV Slovenija v Gallusovi dvorani:

23. september 2010,
14. oktober 2010
18. november 2010
9. december 2010

Zlati abonma

Program gostujočih simfoničnih orkestrov bo v naslednjem letu predstavili šest koncertov. Sedmi dogodek iz programa gostujočih simfoničnih orkestrov bo v letu 2010 izredno gostovanje Dunajskih filharmonikov, ki ga prijavljamo posebej (glej Drugi simfonični koncerti).

Ponovno bo v Ljubljani gostoval najbolj znan baltski komorni orkester Kremerata Baltica, ki na mednarodnem prizorišču velja za prvega glasnika baltskih skladateljev druge polovice 20. stoletja, ki so evropsko glasbeno estetiko obogatili s specifičnim izrazom in novatorsko skladateljsko tehniko. Navadno sicer nastopajo pod umetniškim vodstvom slovitega Gidona Kremerja, tokrat pa bo z njimi Gabriela Montero. Venezuelska pianistka ima poseben položaj v novejši glasbeni poustvarjalnosti: združuje izvajanje klasične literature in veliko nadarjenost za improviziranje. Prisluhnili bomo njenemu novemu koncertu, zanimivost programa pa bo tudi delo skladateljice Galine Ustvolske. Sodi med najzanimivejše ruske avtorje po Šostakoviču, pri nas pa je zelo redko izvajana.

Programska osvežitev bo tudi aprilski koncert, ki bo prvič v Ljubljani predstavil celovito izvedbo zajetne Berliozove dramske legende *Faustovo pogubljenje* v polscenski uprizoritvi z zborom in baletnim ansamblom. Orkester Dohnányi iz Budafoka se je pred nekaj leti začel sistematično ukvarjati s scenskimi predstavitvami velikih svetovnih partitur. Sledeč viziji dirigenta Gáborja Hollerunga, ki vodi orkester od leta 1989, je odlično sodelovanje med orkestrom, tremi zborovskimi in plesnim ansamblom že v preteklosti pripeljalo do veličastnih izvedb polscenskih projektov. Več kot 220 madžarskih umetnikov, združenih iz petih ansamblov iz Budimpešte, se bo lotilo te različice, ki je kar najbližja skladateljevi velikopotezni zamisli. Težava izvedbe te partiture sta ravno netipičnost zasedbe in ogromen izvajalski sistem z občutljivim zvočnim ravnovesjem, zato bo gostovanje ponudilo priložnost za seznanitev s to redko izvajano skladbo iz opusa novatorskega francoskega romantika.

Maja bo v našem programu ponovno gostoval ameriški orkester, tokrat bo to Simfonični orkester iz Pittsburgha, ki ga povzdigujejo v elito ameriških in svetovnih orkestrov. Sijajni orkester, ustanovljen leta 1896, ima za sabo bleščečo zgodovino; z ansamblom so kot glavni dirigenti sodelovali umetniki Lorin Maazel, André Previn, Mariss Jansons, ki so pri svojem delu orkestru postavili najvišja umetniška merila. Od jeseni 2008 je umetniški vodja in glavni dirigent Manfred Honeck. Orkester je posnel ogromno število skladb in za zgoščenko s solistom Jo-Jo Majem in pod dirigentskim vodstvom Lorina Maazla je prejel grammyja. Značilnost igre solista Jana Voglerja je strastno ukvarjanje s poglobljanjem tonskih barv violončela in velja za enega najboljših nemških violončelistov.

Jesenski del sezone bo odprlo gostovanje Baročne akademije iz Detmolda z dirigentom in umetniškim vodjem Gerhardom Weinbergom. Velja za enega žlahtnih evropskih baročnih ansamblov, pred kratkim je osvojil prvo nagrado na mednarodnem zborovskem tekmovanju v Atenah. Dirigent Weinberg se je uveljavil kot strokovnjak za zgodovinsko verodostojne interpretacije vokalno-instrumentalnega opusa Johanna Sebastiana Bacha.

Oktobra pričakujemo Filharmonični orkester iz Strasbourga z novim glavnim dirigentom Marcom Albrechtom, ki velja za enega najbolj nadarjenih nemških mojstrov mlajše generacije. Orkester ima status francoskega državnega orkestra in je v preteklosti deloval pod taktirkami Otta Klempererja, Georgea Szella, Alaina Lombarda, Theodorja Guschlbauerja in drugih.

Kot uvod v festival brazilske kulture, ki ga Cankarjev dom pripravlja v letu 2011, bo novembra nastopil Državni simfonični orkester iz São Paula pod taktirko glavnega dirigenta Yana Pascala Tortelierja. Solist bo brazilski violinčelist Antonio Meneses, ki se je v Ljubljani predstavil kot član legendarnega Tria Beaux Arts. Revija Gramophone je v letnem pregledu svetovnih orkestrov opozorila na izredne glasbene odlike simfonikov iz São Paula in nakazala njihov predviden vzpon med dvajsterico najboljših svetovnih orkestrov.

Kremerata Baltica

Solistka: Gabriela Montero, klavir

Program:

Johann S. Bach, Koncert za klavir in godala št. 1 v d-molu, BWV 1052

Ludwig van Beethoven, Godalni kvartet v f-molu, op. 95, "Quartetto Serioso", priredba G. Mahler

Galina Ustvolska, Koncert za klavir, godalni orkester in pavke (1946)

Gabriela Montero, novo delo za klavir, godalni orkester in tolkala

10. marec 2010, Gallusova dvorana

Orkester Dohnányi Budafok

Akademsko zborovsko društvo iz Budimpešte, Moški zbor Honvéd, Zbor Madžarskega radia

Plesna skupina Honvéd

Dirigent: Gábor Hollerung

Režiser: Zoltán Balázs

Solisti: Bernardette Wiedemann (Marjetica), Michael Suttner (Faust), Evert Sooster (Mefisto), Péter Kálmán (Brander)

Program:

Hector Berlioz, Faustovo pogubljenje, dramatična legenda za soliste, zbor in orkester, op. 24

11. april 2010, Gallusova dvorana

Simfonični orkester iz Pittsburgha / Pittsburgh Symphony

Dirigent: Manfred Honeck

Solist: Jan Vogler, violočelo

Program:

Robert Schumann, Koncert za violončelo in orkester v a-molu, op. 129

Dmitrij Šostakovič, Simfonija št. 5 v d-molu, op. 47

29. maj 2010, Gallusova dvorana

Baročna akademija iz Detmolda / Barockakademie Detmold

Dirigent: Gerhard Weinberg

Solisti: N. N., sopran; Benno Schachtner, alt; Tilman Lichdi, tenor (evangelist, arije); Markus Flaig, bas (Kristus); Klaus Mertens, bas (arije)

Program:

Johann Sebastian Bach, Pasijon po Janezu, BWV 245

27. september 2010, Gallusova dvorana

Praška filharmonija

Dirigent: Jakub Hruša

Solist: Vilem Veverka, oboa

Program:

Bedrich Smetana, Skrivnost, uvertura

Bohuslav Martinu, Koncert za oboe in orkester

Ludwig van Beethoven, Simfonija št. 5 v c-molu

Oktobra pričakujemo Praško filharmonijo s šefom dirigentom Jakubom Hrušo in solistom oboistom Vilemom Veverko. Poleg nacionalnega filharmoničnega orkestra je to nosilni orkester cenjene češke glasbene tradicije. Navezanost na Prago je v preteklosti odigrala ključno vlogo v oblikovanju in organiziranju ljubljanskega glasbenega življenja in kar neverjetno je, da bo to prvo gostovanje češkega orkestra v okviru zlatega abonmaja.

12. oktober 2010, Gallusova dvorana

Državni simfonični orkester iz São Paula / Orquestra Sinfônica do Estado de São Paulo

Dirigent: Yan Pascal Tortelier

Solist: Antonio Meneses, violončelo

Program:

Carlos Gomes, Lo Schiavo (Suženj), uvertura

Edward Elgar, Koncert za violončelo in orkester v e-molu, op. 85

Claude Debussy, Predigra k favnovemu popoldnevu

Witold Lutoslawski, Koncert za orkester

13. november 2010, Gallusova dvorana

Simfonični koncerti za mladino

Pomembna dopolnitev osrednjega simfoničnega programa v Gallusovi dvorani in pomembni element nadaljnjega razvoja občinstva so simfonični koncerti za otroke in mladino. Partnerici pri izvedbi in oblikovanju kulturnovzgojnih sklopov simfonične glasbe sta organizaciji Glasbene mladine Slovenije in Glasbene mladine ljubljanske, program pa uresničujemo v sodelovanju z Orkestrom Slovenske filharmonije in Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija. Programi simfoničnih matinej so oblikovani glede na starostne skupine ter tematsko prilagojeni učnemu načrtu učencev in dijakov. Koncerte vodijo izkušeni povezovalci, ki svoj pristop prilagajajo starostnim skupinam. Glasbeni delež velikokrat dopolnjujejo projekcije video ali slikovnega gradiva, ki dopolnjuje celovito izkušnjo simfoničnega dogodka v Gallusovi dvorani.

Simfonične matineje Orkestra Slovenska filharmonije za Glasbeno mladino Slovenije:

Čudoviti svet glasbil / Spoznajmo glasbila simfoničnega orkestra

Orkester Slovenske filharmonije

Dirigent: Simon Dvoršak

Voditelj: Boštjan Gorenc Pižama

Program:

Georg F. Händel, Glasba za kraljevi ognjemet, izbor

Benjamin Britten, Vodnik skozi orkester

Spored je namenjen učencem II. in III. triade osnovnih šol.

23. in 24. marec 2010, Gallusova dvorana, 4 matineje

Izgubljena paličica vile Apolonije / Pravljica o zvoku

Avtorica besedila in scenaristka: Cvetka Bevc

Orkester Slovenske filharmonije

Dirigent: Simon Krečič

Voditeljica – vila Apolonija: Dunja Zupanec

Spored je namenjen učencem do 5. razreda osnovnih šol.

13. in 14. april 2010, Gallusova dvorana, 4 matineje

Jesenski termini simfoničnih matinej GMS:

12. in 13. oktober 2010, Gallusova dvorana, 4 koncerti

16. in 17. november 2010, Gallusova dvorana, 4 koncerti

Koncerti v sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko

V sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko pripravljamo štiri popoldanske koncerte, po dva s Simfoniki RTV Slovenija in z Orkestrom Slovenske filharmonije. Prvi se bodo osredotočili na glasbeno bogastvo in dramatičnost opernih uvertur, drugi pa na razmahnjen svet plesnih ritmov v simfonični glasbi različnih tradicij.

Popoldne s Simfoniki RTV Slovenija

Uverture

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent: Giacomo Sagripanti

Program:

Wolfgang A. Mozart, Uvertura k operi Figarova svatba

Carl M. von Weber, Uvertura k operi Čarostrelec

Peter I. Čajkovski, Uvertura k baletu Hrestač

Gioachino Rossini, Uvertura k operi Tatinska sraka

Giuseppe Verdi, Uvertura k operi Moč usode

Leonard Bernstein, Uvertura h komični operi Kandid

Namenjeno študentom, srednješolcem in osnovnošolcem od 6. razreda naprej.

V sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko

16. marca 2010, Gallusova dvorana, 2 koncerta

Mladi mladim z Orkestrom Slovenske filharmonije

Ujemi ritem! – na dva, na tri, na pet!

Orkester Slovenske filharmonije

Dirigentka: Živa Ploj

Povezovallec: Srečko Meh

Program:

Igor Stravinski, Kaščejev peklenski ples iz suite Ognjeni ptič

Jean Sibelius, Valse triste

Petr Iljič Čajkovski, Allegro con grazia iz Simfonije št. 6 v b-molu, op. 74, »Patetična«

Igor Stravinski, Tango, Valček in Ragtime iz Zgodbe o vojaku

Johann Strauss, Trič-trač polka, op. 181

Namenjeno študentom, srednješolcem in osnovnošolcem od 6. razreda naprej.

V sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko

11. maja 2010, Gallusova dvorana, 2 koncerta

Drugi simfonični koncerti

Simfonično ponudbo v Gallusovi dvorani dopolnjujemo s tradicionalnima priložnostnima koncertoma, božičnim in novoletnim. Redno zagotavljamo tudi termin za letni koncert Simfoničnega orkestra Akademije za glasbo v Gallusovi dvorani. Junija pa načrtujemo gostovanje slovitih Dunajskih filharmonikov in ponovitev posebnega koncerta, ki ga bodo pod taktirko Riccarda Mutija nekaj dni prej na Dunaju namenili 80. obletnici rojstva Carlosa Kleiberja, v znamenju tesne zveze med tem naravnost legendarnim dirigentom in najbolj zaželenim srednjeevropskim orkestrom.

Novoletni koncert

Orkester Slovenske filharmonije

Dirigent: Ivan Repušić

Solistka: Inva Mula, sopran

1. januar 2010, Gallusova dvorana

Koncert Simfoničnega orkestra Akademije za glasbo

Dirigent, solisti in program bodo določeni pozneje.

13. april 2010, Gallusova dvorana

Dunajski filharmoniki

Dirigent: Riccardo Muti

Koncert ob 80. obletnici rojstva dirigenta Carlosa Kleiberja

Program:

Wolfgang A. Mozart, Simfonija št. 36 v C-duru, KV 425, "Linška"

Franz Schubert, Simfonija št. 8 v h-molu, "Nedokončana"

Peter I. Čajkovski, Simfonija št. 6 v h-molu, op. 74, "Patetična"

21. junij 2010, Gallusova dvorana

Božični koncert

Simfonični orkester RTV Slovenija

Dirigent, solisti in program bodo določeni pozneje.

19. december 2010, Gallusova dvorana

1. 2 GLASBENO-SCENSKA DEJAVNOST

Januarski terminski sklop v Gallusovi dvorani je v letu 2010 zagotovljen za priprave in izvedbo dveh sklopov predstav v izvedbi SNG Opera in balet Ljubljana. Odločili so se za tri ponovitve operne uspešnice *Renske nimfe*, za dve dodatni ponovitvi decembrskega baleta *Hrestač* ter za premierno predstavitev baleta *Bajadera* s sedmimi predstavami. Baletne predstave so vključene v program plesne dejavnosti Cankarjevega doma.

Jacques Offenbach, Renske nimfe, opera v štirih dejanjih

Libreto: Charles Nutter, prevod v nemščino: Alfred von Wolzogen

Solisti, operni in baletni zbor ter orkester SNG Opera in balet Ljubljana

Dirigent: Dieter Rossberg/Igor Švara

Režiser: Manfred Schweigkofler

Scenograf: Michael Zimmermann

Kostumograf: Alan Hranitelj

Koreograf: Sándor Román

Oblikovanje luči: Andrej Hajdinjak

Koprodukcija: SNG Opera in balet Ljubljana, Festspielhaus St. Pölten in Cankarjev dom

12., 14. in 16. januar 2010, Gallusova dvorana, 3 predstave

1. 3 VOKALNA GLASBA

V sklopu programa, ki je namenjen zborovski in drugi vokalni glasbi, nadaljujemo sodelovanje z Akademskim pevskim zborom Toneta Tomšiča. Načrtujemo tudi eno gostovanje mednarodnega zbora ali vokalno-instrumentalne skupine v zadnjih dveh mesecih leta, predvidoma s slogovnega področja stare glasbe in s sporedom v znamenju adventnih vsebin.

Akademski pevski zbor Tone Tomšič Univerze v Ljubljani

Letni koncert

Program bo oblikovan pozneje.

22. maj 2010, Slovenska filharmonija

Adventni koncert

Vokalno-inštrumentalni koncert

Izvajalci in program bodo določeni pozneje.

december 2010, Gallusova dvorana ali Dvorana Marjana Kozine

1. 4 KOMORNA GLASBA

Srebrni abonma

Abonmajski cikel že vrsto let predstavlja vrhunske mednarodne izvajalce na področju komorne glasbe. Izbor izvajalcev in oblikovanje koncertnih sporedov sledita zvrstni in slogovni raznolikosti, tako vsako leto pripravimo dva pianistična recitala, orgelski recital, večer samospeva oz. vokalne glasbe, večer ustaljenega godalnega sestava (trio ali kvartet), pozorni pa smo tudi na pihalne zasedbe, ansamble za staro glabo, neznatne instrumentalne kombinacije. Letos prvič bomo uvrstili v cikel tudi koncert iz kitarskega cikla, saj menimo, da je tovrstno preseganje žanrskih okvirjev lahko le dobrodošlo. V koncertni ponudbi zadnjih let je v Ljubljani opazen velik razmah kakovostnih koncertov komorne glasbe drugih prirediteljev, zato skušamo oblikovati program s sporedi in umetniki, ki jih drugi organizatorji zaradi omejenega produkcijskega ali finančnega zaledja težje uresničijo.

Prvi koncert cikla bo v znamenju enega svetovnih tenoristov in interpretov romantičnega samospeva, Iana Bostridgea, ki bo nastopil z Juliusom Drakom, cenjenim vokalnim korepetitorjem. Zelo nas veseli, da bo februarja v ciklu gostoval Naji Hakim, svetovni organist, improvizator in predvsem eden največkrat izvajanih sodobnih orgelskih skladateljev. Zanimivo bo srečanje s hrvaškim pianistom Lovrom Pogorelčičem, ki ga še nismo gostili na našem odru, vendar je že vrsto let povezan z našim glasbenim prostorom s pedagoškim delovanjem. Neglasbeni razlog, da ga še ne poznamo v bližnji koncertni različici, je seveda tudi družinsko ozadje, ki je prekrilo kariero njegove nesporne nadarjenosti s preobsežno senco.

Prvi kitarski dogodek v ciklu bo ponovno gostovanje Čeha Pavla Steidla, ki se je v minulih letih uveljavil kot eden muzikalno najbolj vitalnih evropskih kitaristov. Tudi njegovo oblikovanje programov zrcali slogovno širino, ki presega področje ozko kitarskega skladateljskega nabora.

Maja bomo ponovno prisluhnili dvema glasbenicama, ki sta publiko in kritike prepričali leta 2007 na komornem festivalu Glasbena odisejada. Violinistka Priya Mitchell in pianistka Polina Leschenko sta v tem času razvili polnokrvno komorno kariero in njun pristop v znamenju novih komorno-glasbenih generacij bo gotovo izzivalno interpretativno doživetje.

Jesenski del bo odprla ena najzanimivejših pianistk mlade generacije z bliskovito koncertno kariero. Rusinja Ana Vinitcka je opozorila nase na tekmovanju kraljice Elizabete v Bruslju leta 2007, leta 2008 je osvojila nagrado Leonarda Bernsteina festivala Schleswig-Holsteina, leta 2005 je bila med nagrajenci pianističnega tekmovanja Ferruccia Busonija v Bolzanu. Njena prva solistična zgoščenka je dobila vidno francosko nagrado *diapason d'or*. V tem trenutku je ena najbolj iskanih mladih pianistk: lani je bila solistka obsežne turneje Izraelskih filharmonikov, odprla je koncertno sezono Münchenskih filharmonikov in jeseni 2009 nastopila na nizu recitalov po pomembnih evropskih koncertnih dvoranah.

V jesenskem delu pripravljamo še dva komorna koncerta v okviru srebrnega abonmaja, ki pa še nista določena: dogovarjamo se z vrhunskimi armenskimi glasbeniki, ki jih zaradi dolgoročnega načrtovanja nismo utegnili uvrstiti na spored srebrnega abonmaja (Erevan Trio ali Cadence Ensemble), njihov nastop pa naj bi bil vpet v mednarodno turnejo.

Ian Bostridge, tenor, Julius Drake, klavir

Program:

Franz Schubert:

Das Heimweh, D456, 1. verz

Sehnsucht, D879

Bei dir Allein, D866, št. 2

Im Freien, D880
Der Wanderer an den Mond, D870
Das Zügenglöcklein, D871
Die Perle, D466, 1. in 5. verz
Freiwilliges Versinken, D700
Der zürnenden Diana, D707
Lied des Gefangenen Jägers, D843
Normans Gesang, D846
Robert Schuman, Pesnikova ljubezen, op. 48
19. januarja 2010, Slovenska filharmonija

Naji Hakim, orgle

Program:
Johann Sebastian Bach, »Aus tiefer Not schrei' ich zu dir/Iz globočine kličem k tebi, o Gospod«, BWV 686
Naji Hakim, Ljubim ta barviti svet
César Franck, Preludij, Fuga in Variacija, op. 18
Naji Hakim, Glenalmond, suita
Louis Vierne, Večerna zvezda
Naji Hakim, To Call My True Love To My Dance, variacije na dansko temo
Improvizacija
22. februarja 2010, Gallusova dvorana

Lovro Pogorelić, klavir

Program:
Johann S. Bach-Ferruccio Busoni, Chaconne v d-molu, BWV 1004
Robert Schumann, Simfonične etude, op. 13
Modest P. Musorgski, Slike z razstave
23. marca 2010, Gallusova dvorana

Pavel Steidl, kitara

Program:
Caspar Joseph Mertz, Ljubezenska; Romanca; Mazurka
Niccolo Paganini, Sonate in ghiribizzi, MS 87, izbor
Ferdinand Sor, Pet menuetov, op. 11
Napoleon Coste, Dvanajsta poloneza, op. 14
Leoš Janáček, Lahko noč; Čuk ni odletel
Heitor Villa-Lobos, Šest preludijev, Dvanajst študij, izbor
Carlo Domeniconi, Hommage a Jimi Hendrix
14. aprila 2010, Slovenska filharmonija

Priya Mitchell, violina, Polina Leschenko, klavir

Program:
Felix Mendelssohn-Bartholdy, Sonata za violino in klavir v F-duru
Alfred Schnittke, Sonata za violino in klavir št. 1
Edvard Grieg, Sonata za violino in klavir št. 3 v c-molu, op. 45
11. maja 2010, Slovenske filharmonije

Ana Vinitska, klavir

Program bo določen pozneje.
6. oktober 2010, Gallusova dvorana

Komorni koncert Cadence Ensemble

V sklopu festivala Armenija od blizu, program bo določen pozneje.

1. december 2010, Dvorana Slovenske filharmonije

Mladi mladim

V letu 2010 načrtujemo šest komornih dogodkov v sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko. V okviru tega programa so koncertne stalnice skladateljski večer, pevski recital, nagradni koncert nagrajencev Tekmovanja mladih slovenskih glasbenikov (TEMSIG) in orgelski koncert. Cikel poteka v Klubu Cankarjevega doma, Osterčevi dvorani Slovenske filharmonije in Frančiškanski cerkvi. Izvajalce izbiramo na rednem letnem razpisu Glasbene mladine ljubljanske.

Sara Rustja, klavir

Le Saxtique Quartet (Matic Fortuna, sopranski saksofon; Štefan Starc, altovski saksofon; Kristina Seražin, tenorski saksofon; Matija Marion, baritonski saksofon)

11. januarja 2010, Klub Cankarjevega doma

Maja Rome, viola

Duo Harfinet (Erika Gričar, harfa; Lovro Turin, klarinet)

1. marca 2010, Klub Cankarjevega doma

Orgelski recital

Kristina Mikelj, orgle; Polona Miklavčič, orgle

13. aprila 2010, Frančiškanska cerkev

Termini cikla Mladi mladim v jesenskem delu leta 2010:

11. oktober 2010, Klub Cankarjevega doma (Skladateljski večer)

10. november 2010, Slovenska filharmonija, Dvorana Slavka Osterca (nagrajenci TEMSIG)

8. december 2010, Slovenska filharmonija, Dvorana Slavka Osterca (pevski recital)

Zvoki šestih strun

Izvedbo cikla, ki smo ga lani v celoti izvedli v Klubu Cankarjevega doma, v letu 2010 načrtujemo v Dvorani Marjana Kozine v Slovenski filharmoniji, ki se je pokazala kot kitari in strunskim inštrumentom akustično bolj prijazna. Cikel začnemo s ponovnim povabilom Aniella Desideria, enega mednarodno najbolj uspešnih italijanskih kitaristov; koncert pripravljamo v sodelovanju z Italijanskim inštitutom za kulturo v Ljubljani. Sanja Plohl, ki bo zastopala domačo kitarsko poustvarjalnost, je z odliko diplomirala na Visoki šoli za glasbo v Rostocku, nato pa magistrirala z eno najvišjih ocen v zgodovini kitarskega oddelka na Kraljevem konservatoriju v Haagu pri Zoranu Dukiću. Trenutno se podiplomsko izpopolnjuje še na salzburškem Mozarteumu pri Eliotu Fisku in se uspešno uveljavlja na mednarodnih tekmovanjih in festivalih. Prvič bo v Sloveniji gostoval Tilman Hoppstock, ki je že več kot dve desetletji uveljavljen nemški poustvarjalec, pedagog in raziskovalec. Velja za odličnega poznavalca opusa za lutnjo Johanna Sebastiana Bacha; njegove znanstvene izdaje Bachovih del veljajo za temeljno literaturo kitaristov in lutnjistov. Sklepni koncert cikla je uvrščen tudi v srebrni abonma: gostovanje Pavla Steidla je bilo programsko predstavljeno v okviru srebrnega abonmajskega sklopa.

Aniello Desiderio, kitara

Program:

Isaac Albeniz, iz Španske suite, op. 47: Asturias, Cadiz, Sevilla

Mauro Giuliani, Rossiniana št. 1, op. 119: Otello – Italijanka v Alžiru

Joaquin Turina, Sonata za solo kitaro

Paco de Lucia, Tarantas
Carlo Domeniconi, Koyunbaba
V sodelovanju z Italijanskim inštitutom za kulturo v Ljubljani
13. januarja 2010, Slovenska filharmonija

Sanja Plohl, kitara

Program:
Sanja Plohl, Novo delo
Manuel Maria Ponce, Variacije in fuga na temo Folia de Espana
Anton Diabelli, Sonata v A-duru (priređil J. Bream)
Joaquin Rodrigo, Sonata Giocosa
10. februar 2010, Slovenska filharmonija

Tilman Hoppstock, kitara

Program:
Johann Sebastian Bach, Suita za violončelo št. 1, BWV 1007 (prir. T. Hoppstock)
Federico Moreno Torroba, Kastiljska suita, Nokturno
Leo Brouwer, Preproste etude, izbor
Isaac Albéniz, El Polo iz Iberie (prir. T. Hoppstock)
Francisco Tarrega, Španska suita
Paco de Lucia, Granaina, Taranta
9. marec 2010, Slovenska filharmonija

Drugi komorni koncerti

Koncert študentov orgelskega razreda Akademije za glasbo v Ljubljani

Mentorica: Renata Bauer
Program in izvajalci bodo sporočeni pozneje.
2. junij 2010, Gallusova dvorana

Tomaž Sevšek, orgle

Johann S. Bach, Preludij v Es-dur, BWV 552/1
Robert Schumann, Študije za Pedal-Flügel, op. 56, IV, "Ponotranjeno"
Johann S. Bach, Korál »Allein Gott in der Höh sei Ehr«, tretji del Klavirskih vaj
Franz Liszt, Variacije na Bachovo temo "Weinen, Klagen, Sorgen, Zagen"
Johann S. Bach, Fuga v Es-duru, BWV 552/2
Zsigmond Szathmáry, B-A-C-H "Hommage à ..."
Maurice Duruflé, Scherzo, op. 2
Louis Vierne, Tokata v h-molu iz Fantazijskih skladb, Druga suita, op. 53
Franz Liszt, Preludij in fuga na temo B-A-C-H
maj ali oktober 2010, Gallusova dvorana

Dubravka Tomšič, klavir

Recital ob 65. obletnici umetniškega delovanja
Program bo sporočen pozneje.
17. november 2010, Gallusova dvorana

1. 5 DRUGE PRIREDITVE PROGRAMA RESNE GLASBE

Cikel nove glasbe – Predihano 2010

Spektralna glasba

Letošnji cikel, ki v naš prostor prinaša odmeve sodobnih snovanj na področju komponirane glasbe, bo posvečen spektralizmu oziroma spektralni glasbi. Poleg minimalizma in raznih post-modernizmov je spektralizem najzanimivejša glasbena smer v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja. Najbolj vplivna predstavnika te smeri sta Francoza Gérard Grisey in Tristan Murail, novo gibanje pa je filozofsko in estetsko opredelil Hugues Dufourt. Kompozicijski princip sloni predvsem na strukturi tonske barve in se naslanja neposredno na analizo zvočnega spektra, na raziskovanje temeljne narave zvoka kot osnovnega akustičnega pojava. Posledica zmožnosti razstavitve vsakega zvočnega pojava na njegove bazične frekvence, kar omogoča razvita tehnologija elektronskih studiev, je odprla možnost sestavljanja kompleksnega zvoka. Spektralna glasba se poslužuje prav uvidov v naravo samega zvoka, saj se namesto na tone naslanja na frekvence.

Festivalsko zasnovan cikel bo odprla izvedba naravnost antologijske skladbe Gérarda Griseya Les Espaces Acoustiques (Akustični prostori), ostali trije večeri pa bodo ponudili programski razpon od solo del za različne instrumente, komorne skladbe za manjše zasedbe, dela, ki vključujejo elektroniko, vse do večjih ansambelskih skladb različnih instrumentalnih kombinacij. Poleg poglavitnih del Griseya in Muraila bo festival ponudil tudi skladateljske odmeve te glasbene smeri v delih Kaije Saariaho, Jonathana Harveya, Philippa Hurela. Še posebej prebojen pa bo letošnji dogodek zaradi izvajalcev, saj se bomo pri poustvaritvah naslonili predvsem na domače glasbenike pod vodstvom v Sloveniji delujočega ameriškega dirigenta Stevena Loya.

V okviru festivala načrtujemo predavanja in koncerte.

Koncerti:

Gerard Grisey, Les Espaces Acoustiques

Dirigent: Steven Loy

Solist: Garth Knox, viola

Festivalski ansambel

Program:

Prologue, za solo violo (1976)

Périodes, za 7 glasbenikov (1974)

Partiels, za 18 glasbenikov (1975)

20. april 2010, Dvorana Slovenske filharmonije

Solo skladbe

Izvajalci bodo sporočeni kasneje

Gérard Grisey, Stele, za dva tolkalca (1995)

Kaija Saariaho, Sept Papillons, za solo violončelo (2000)

Gerard Grisey, Anubis et Nout, dve skladbi za kontrabasovski clarinet, v spomin Claudeu Vivierju (1983)

Jonathan Harvey, Mortuos Plango, Vivos Voco, za trak (1980)

Tristan Murail, Territoires de l'oubli, za klavir (1977)

21. april 2010, Klub CD

Komorna dela

Izvajalci bodo sporočeni kasneje

Tristan Murail, Winter Fragments, 5 instr. and electronics

Kaija Saariaho, Cendres, za flavto, violočelo in klavir (1998)

Georg Friederich Haas, Tria ex uno, sekstet za flavto, klarinet, vibrafon, klavir, violino in violončelo (2001)

Marc-André Dalbavie, Palimpsest, za flavto, klarinet, violino, violo, violončelo in klavir (?)
Philippe Hurel, Tombeau in memoriam Gérard Grisey, za klavir in tolkala (1999)
4. maj 2010, Dvorana Slovenske filharmonije

Skladbe za ansambel

Dirigent: Steven Loy
Festivalski ansambel
Tristan Murail, Ethers, za 6 instrumentov (ozvočenje in reverberacija ad lib.) (1978)
Jonathan Harvey, Sringara Chaconne, za 15 instrumentov (2009)
Tristan Murail, Le Lac, za ansambel (2001)
10. maj 2010, Dvorana Slovenske filharmonije

Festival Earzoom v CD

V sodelovanju z Inštitutom za raziskovanje zvočnih umetnosti (IRZU) pripravljamo večera performativne elektronske glasbe v okviru Festivala zvočnih umetnosti Earzoom 2010.

Skupaj načrtujemo gostovanja naslednjih umetnikov v dveh večerih:

Bent Leather Band (Avstralija)
Johannes Kreidler (Nemčija)
Henrik Frisk (Švedska)
Marek Choloniewski (Poljska)

Duo Bent Leather Band združuje avstralska eksperimentalna glasbenika in medmedijska umetnika Joanne Cannon in Stuarta Favillo; zanima ju celosten pristop, saj sama razvijata inštrumente, zvoke, programsko opremo in tehnike igranja. Njun nastop načrtujemo kot vrhunec festivala. Johannes Kreidler je profesor glasbene teorije na univerzi v Rostocku; študiral je tudi filozofijo v Freiburgu in veliko delal v pariškem IRCAM-u, enem najbolj znanih evropskih raziskovalnih inštitutov. Henrik Frisk izkazuje veliko zanimanja za interaktivnost, ki jo vključuje večina njegovih projektov. Je predavatelj na Akademiji za glasbo v Malmöju in na Univerzi v Lundu (Švedska). Marek Choloniewski je študiral orgle ter kompozicijo in glasbeno teorijo na Akademiji za glasbo v Krakovu; od leta 2000 je direktor tamkajšnjega Elektroakustičnega glasbenega študija. Ustvarja zvočne in video ter instalacije na prostem in spletne projekte.

2. in 4. oktobra 2010, Kosovelova dvorana, 2 koncerta

1. 6 OPERNE PREDSTAVE / ZAČASNO GOSTOVANJE SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA V CD

V času obnove svoje matične hiše bo SNG Opera in balet Ljubljana¹ izvedla del programa v januarski terminski shemi, ki je sicer redno zagotovljena za velike glasbeno-gledališke produkcije: v letu 2010 bodo to ponovitvi dveh predstav baleta *Hrestač*, ponovitev opere *Renske nimfe* Jacquesa Offenbacha (3 predstave) in premierna uprizoritev baleta *Bajadera* v koprodukciji Opere in baleta SNG Maribor in SNG Opera in balet Ljubljana. (Glej 1. 2 Glasbeno-scenska dejavnost in 4. 3 Plesna umetnost.)

Za pripravo in izvedbo obsežnega deleža dodatnega programa SNG Opera in balet Ljubljana (zaradi prenove matične dvorane) pa bo CD v letu 2010 zagotovil dodatne zmogljivosti in termine² za operne in baletne predstave v Linhartovi in Gallusovi dvorani (baletne uprizoritve SNG OB Lj. so predstavljene pri plesni umetnosti).

¹ tudi SNG OB Lj.

² Termin je štiri- do šesturni časovni sklop, ko v dvorani poteka priprava, vaja ali prireditev.

Glede na ustaljeno programsko shemo javne službe CD predstavljajo ti termini (za operne in baletne predstave) precejšnje povečanje obsega javne službe, zato so dodatno ovrednoteni v skupni oceni splošnih stroškov in stroškov dela v finančnem načrtu javne službe CD za leto 2010.

Skupaj (operna in plesna umetnost) je v letu 2010 načrtovanih 23 dodatnih predstav v Linhartovi dvorani (3 operne, 20 baletnih) in 26 dodatnih prireditev v Gallusovi dvorani (15 opernih, 11 baletnih).

SNG OB ima - poleg 12 predstav v januarskem bloku – torej načrtovanih še 49 dodatnih predstav v programu javne službe CD, zagotovljene pa ima tudi termine priprav, vaj in pospravljanja. Zaradi obsežne dodatne dejavnosti SNG OB v CD so bistveno povečani stroški ogrevanja in elektrike, čiščenja, sanitetnega materiala, komunalnih storitev, varnosti ... in stroški dela. Delno dodatne stroške gostovanja SNG OB financiramo iz deleža prihodkov od prodanih vstopnic, ki po pogodbi pripada CD, del sredstev pa bi morale dodatno zagotoviti Ministrstvo za kulturo.

Dodatne operne predstave:

Wolfgang A. Mozart: Gledališki direktor, komična opereta v enem dejanju

Gioacchino Rossini: Ženitna pogodba, šaljiva burka v enem dejanju

Režiser: Henrik Neubauer

Solisti in orkester SNG Opera in balet Ljubljana

Premiera v koprodukciji SNG Opera in balet Ljubljana in Slovenskega komornega glasbenega gledališča 3., 4. in 5. maja 2010, Linhartova dvorana, 3 predstave

Georges Bizet: Carmen, opera v štirih dejanjih

Ponovitev produkcije iz sezone 2007/08

Režiser: Charles Roubaud

Operni solisti in zbor ter orkester SNG Opera in balet Ljubljana

20., 22. in 23. maja 2010, Gallusova dvorana, 3 predstave

Giacomo Puccini: Madama Butterfly, opera

Premiera v koprodukciji SNG Opera in balet Ljubljana in gledališčem Teatro Verdi iz Trsta

Režiser: Giulio Ciabatti

Solisti, zbor in orkester SNG Opera in balet Ljubljana

28., 29., 30. junija in 1. julija 2010, Gallusova dvorana, 4 predstave

od 26. do 31. decembra 2010, Gallusova dvorana, 4 predstave

Giacomo Puccini: Manon Lescaut, opera

Solisti, zbor in orkester SNG Opera in balet Ljubljana

6., 7., 11., 12. septembra 2010, Gallusova dvorana, 4 predstave,

Program resne glasbe za leto 2010 v številkah

- načrtovano število prireditev: 123
- načrtovano število obiskovalcev: 94.260
- načrtovani neposredni stroški: 965.884 €
- načrtovani prihodki od prodanih vstopnic: 749.107 €
- sredstva MK za neposredne stroške: 308.713 €
- delež MK za neposredne stroške: 32 %

2 DRUGA GLASBA

2.1 GLASBE SVETA

Program sestavljajo naslednji sklopi: abonma Glasbe sveta z osmimi koncertnimi večeri in Romski večer. Dva koncertna večera v abonmaju Glasbe sveta bosta vključena tudi v festival Armenija od blizu. En koncert v sklopu Glasb sveta bo hkrati tudi eden izmed Cankarjevih torkov.

Sodelovanje z Zavodom Druga godba pri organizaciji in izvedbi festivala Druga godba predvideva programsko in organizacijsko sodelovanje. Programsko sodelovanje bo potekalo v Klubu CD, in sicer tako, da bo Cankarjev dom prispeval en koncertni večer v sklopu Cankarjevih torkov za festival Druga godba. V organizacijskem smislu bosta zavoda sodelovala tako, da bo vodja programa druge glasbe v CD Bogdan Benigar del svojega delovnega časa v CD namenil tudi za pripravo festivala, pri izvedbi (med festivalom) pa bo delno sodelovala tudi tehnična izvedba CD, vključno z uporabo nekaterih tehničnih orodij za izvedbo koncertov.

ABONMA GLASBE SVETA (OSEM KONCERTNIH VEČEROV)

MAYRA ANDRADE, Zelenortske otoki

Vodilna predstavnica nove generacije zelenortske glasbenike je osvojila svet s svojim prvim albumom, ki ga je letos nadgradila z novim albumom, na katerem združuje brazilske in afriške vplive. Dobro petje, očarljiv nastop in odlični glasbeniki postavljajo Andradejevo v sam vrh ponudbe glasb sveta.

22. februar, Linhartova dvorana

SHARAKAN, Armenija

SHOGHAKEN, Armenija

Festival Armenija od blizu

Ljudska in duhovna glasba v armenskem izročilu vznikata iz skupnega začetka; tesno sta prepleteni v prefinjenem variacijskem bogastvu, specifični tonski govorniki in za zahodno uho čarni izrazni moči. Prek krščanstva si Evropa in Armenija delita skupno glasbeno jedro, še posebno v zborovskih ali gregorijanskih liturgičnih napevih. Ansambel za staro glasbo Sharakan prenaša na koncertne odre zakladnico armenskih pesmi, ki izvirajo iz obdobja pred srednjeveško razcepitvijo armenske in rimskokatoliške cerkve. Svetovno znani armenski folk ansambel Shoghaken sestavljajo virtuozni armenski instrumentalisti na tradicionalnih glasbilih, ki izvajajo vaško glasbo iz zgodovinske Armenije.

12. marec, Linhartova dvorana

SEZEN AKSU, Turčija

Veliki koncert velike turške glasbene ikone. Sezen Aksu ne navdušuje samo s svojim glasom in izvedbo pesmi, ampak tudi z nekonvencionalnimi besedili, njen koncertni repertoar pa obsega njene klasike in pesmi, ki so vplivale nanjo na 30-letni uspešni poti, od turških folk balad, rembetika, do turških klasičnih balad. Sama je napisala več kot 400 pesmi, prejela je številne nagrade in bila večkrat izbrana za glasbenico leta. Sezen Aksu poje pesmi, ki jih vsi nosimo v srcu.

30. marec, Gallusova dvorana

ARMENIAN NAVY BAND, Armenija

Festival Armenija od blizu

Armenian Navy Band je ustanovil znameniti tolkalec in vokalist Arto Tuncboyacıyan (Joe Zawinul Syndicate) z željo, da bi ustvaril fusion glasbo, ki bi armensko folk tradicijo povezovala z modernimi glasbenimi zvrstmi, kot so jazz, funk ... Skupina je sestavljena iz 12 vrhunskih glasbenikov, ki igrajo na tradicionalne in sodobne inštrumente ter skozi glasbo skušajo ustvariti Tuncboyacıyanovo umetniško in življenjsko vizijo, ki jo sestavljajo Ljubezen, Spoštovanje in Resnica.

12. april, Linhartova dvorana

NIYAZ, Iran/ZDA

Skupino Niyaz vodi karizmatična iranska pevka Azim Ali, ki živi in ustvarja v ZDA, kjer si je ustvarila sloves ene najboljših koncertnih izvajalk, ki uspešno združuje tradicijo in elektroniko. Niyaz so najprej delovali kot trio, v zadnjem času pa je Alijeva razširila zasedbo, ki jo sestavljajo odlični inštrumentalisti na tradicionalnih glasbilih, kot so saz, oid, tabla, rik. Kljub temu z elektronsko violino in udarnimi ritmi ohranja tudi sodobno zvočnost.

21. april, Linhartova dvorana

DEBA, Mayotte

Deba je 15-članska zasedba z Mayotta, najvzhodnejšega otoka v Komorih v Indijskem oceanu. Njihovo ime označuje obredne pesmi in ples, ki jih skupina neguje. vrst deba v arabščini izvajajo izključno ženske in dekleta. Navdihuje se pri mistični tradiciji sufijskih obredov, ki si prizadevajo preseči človekovo ločenost od Boga in kot sredstvo za to med drugim uporabljajo ponotranjeno ljubezen in ples.

Prejemnice nagrade france musique za leto 2009. Isto leto so nastopile na Womexu – World Music Expu v Kopenhavnu in očarale vse prisotne.

4. oktober, Linhartova dvorana

3MA, Madagaskar, Mali, Maroko

Rajery, valiha; Ballake Cissoko, kora, Driss El Maloumi, oud

»3MA je album presežkov. Je izdelek tiste vrste, ki takoj in brez sprenevedanja, pa tudi brez nekaterega je lahko nastal omenjeni presežek: glasba teh mojstrov je že davno prej ušla svoji etnični določenosti, zdaj pa je dobila priložnost, da lastnemu izstopu doda še veličastno sintezo; sintezo, ki jo je geografsko sicer mogoče zelo preprosto umestiti – to postori že sam naslov albuma: Madagaskar, Mali, Maroko. A se potem zelo hitro izkaže, da prav ta umestitev tokrat sploh ni bistvena. »3Ma« so seveda mnogo več, kot geografski in kulturni lok, ki povezuje skrajna Severozahod in Jugovzhod Afrike v eno. Skupaj so ustvarili povsem nov trans etnični in s tem trans kontinentalen izdelek, ki brez dodatnih pojasnil funkcionira sam zase. Potrebuje samo neobremenjeno poslušanje.« Zoran Pistotnik, Muska

2. november, Klub CD

CUBA MEETS MALI

Eliades Ochoa, glas, kitara; Toumani Diabaté, kora; Bassekou Kouyate, ngoni; Djelimady Tounkara, kitara; Kasse Mady Diabaté, glas; Lassana Diabaté, balafon; Baba Sissoko, tamani; Jorge Maturell, tolkala; José Angel Martinez, kontrabas; Eglis Ochoa, maracas; Lenis Lara, trobenta; Alain Antonio, trobenta; Osnel Odit, kitara in glas

Spektakularen koncert najboljših kubanskih in malijskih instrumentalistov na čelu s kitaristom in pevcem Eliadesom Ochoom (edinim še preživelim originalnim članom Buena Vista Social Club), Toumanijem Diabatejem (najbolj cenjenim afriškim glasbenikom na kori), Bassekoujame Kouyatejem (najbolj cenjenim afriškim glasbenikom na ngoniju) ter legendarnim Djelimadyjem Tounkaro, ustanoviteljem Super Rail Band de Bamako.

29. november, Gallusova dvorana

IZ SPROTNE PONUDBE

29. november, Gallusova dvorana

TRADICIONALNI ROMSKI VEČER

LJILJANA BUTLER in AMALA

Na tokratnem »majskem« romskem večeru se bo poleg tradicionalne Amale predstavila ikona romske glasbe iz Srbije, zdaj v Nemčiji živeča Ljiljana Butler (prej Ljiljana Petrović), ki je v zadnjih letih uspela ustvariti relevantno mednarodno kariero, tudi s pravkar izdanim novim albumom.

7. maj, Linhartova dvorana

2. 2 JAZZ IN MEJNE GLASBENE ZVRSTI

Program sestavljajo trije sklopi: Cankarjevi torki (30), 51. jazz festival Ljubljana in dva koncerta Big Banda RTV Slovenija.

Poleg sodelovanja z javnim zavodom RTV Slovenija pri izvedbi dveh koncertov Big Banda RTV Slovenija in programskega sodelovanju pri 51. jazz festivalu Ljubljana bomo ob povezovanju Jazz festivala Ljubljana in Jazz Lenta sodelovali še pri povezovanju programa Cankarjevi torki in Festival Keltika (dva koncerta) z zavodom Gabrijel fest Cerkno.

CANKARJEVI TORKI

Cankarjevi torki s svojo programsko svežino in kontinuiranim dogajanjem zapolnjujejo in nadgrajujejo glasbeno ponudbo v Ljubljani in vedno bolj postajajo jedro programa druge glasbe.

Konceptualno program koncertov v Klubu CD temelji na naslednjih načelih:

- promoviranje jazzovske umetnosti vse koledarsko leto ter s tem vzgajanje in navajanje občinstva na glasbeno zvrst, ki razvija svobodni duh in oblikuje kritično glasbeno misel;
- dopolnjevanje in posodabljanje programskih vsebin Ljubljanskega jazz festivala ter s tem oblikovanje jazzovske kakovosti v prostoru, ki naj bi preprečila programsko nihanje ob menjavi umetniških vodij festivala ali ga uravnavala ter dolgoročno zagotavljala širino programske politike festivala;
- z uvrščanjem koncertov mejnih glasbenih zvrsti želimo povečati splošno kulturno ali glasbeno zavest v tem kulturnem okolju;
- spodbujanje ustvarjalnosti, povezane z jazzom in sodobno glasbo.

19. januarja

MARKO BRECELJ BRANKI IN IVANU, Slovenija

Marko Breclj, glas, kitara

»V Cankarjev dom sem povabljen tretjič. Prvič in drugič me je v osemdesetih povabil sponzor Jani Kovačič. Na drugem nastopu je moj sin vrgel petardo, ki je poškodovala tapison. Prihajam nastopit zato, ker bom dobro plačan in zato da svojemu spoštovanstvu zaigram zapojem na prestižnem nacionalnem kulturnem prizorišču, kjer pomota ne bo več mogoča. Sem namreč prestižen Yugo.slovenski kantavtor. Potem lahko umrem. Morebitno naslednje povabilo Cankarjevega doma leta 2029 bom namreč morebiti živ brez dvoma zavrnil.« Marko Breclj, december 2009

26. januarja

UNNI LØVLID, Norveška

Unni Løvlid, glas, elektronika; Lene Grenager, violončelo; Hild Sofie Tafjord, elektronika, francoski rog; Ingar Hunskaar, zvok, elektronika

Neusahljivi vir angelskih glasov z norveških fjordov. Glas in glasba, ki se sprehajata med Mari Boino in Hanne Hukkelberg. Projekt RITE, ki ga bo vsestranska umetnica predstavila v Ljubljani, ponuja obilico kreativne domišljije, s katero tradicionalno glasbo popelje v popolnoma nove smeri. Slovenska premiera!

2. februarja

BOB BROZMAN, ZDA

Bob Brozman, različne kitare, glas

Neustavljivi kitarski inovator in vrh svetovnega bluesa. Solist in dirigent kitarskega orkestra v eni osebi. Zbirka kitar na odru in nešteto zvokov v ušesih.

9. februarja

VASKO ATANASOVSKI SEXTET, Slovenija, Madžarska, Italija, Hrvaška

Vasko Atanasovski, pihala; Zoltan Lantos, violina; Simone Zanchini, harmonika

Dejan Lapanja, kitara; Žiga Golob, bas; Kruno Levačič, bobni

Vasko Atanasovski je eden izmed najbolj aktivnih slovenskih pihalcev (sopranski in altovski saksofon, flavta). Njegova kariera vedno bolj prodira v osište evropskega jazzovskega dogajanja in spisek njegovih mednarodnih sodelavcev je vedno daljši. Ob tem mu je ob koncu lanskega leta uspel še diskografski podvig, saj je v samozaložbi izdal dvojni album *Bohemia*, kjer predstavi svoj mednarodni Visions Ensemble s koncerta na festivalu Alpentone v Švici in nove studijske posnetke v različnih zasedbah.

16. februarja

ROBERT JUKIČ RADIO, Slovenija, Avstrija, Srbija, ZDA

Daniel Noesig, trobenta, efekti; Tonč Feinig, orgle, klavir, harmonika; Vanja Kevrešan, kitara; Wolfrainer, bobni, efekti; Robert Jukič, bas, efekti; gost Miles Griffith, glas

Predstavitel najnovejšega projekta Radio (Sanje, 2009) basista in skladatelja Roberta Jukiča, v katerem združuje različne glasbene zvrsti.

23. februarja

JESSICA LURIE ENSEMBLE, New York

Jessica Lurie, pihala, glas, pesmi; Erik Deutsch, klavir, klaviature; Brandon Seabrook, banjo, kitara; Marjan Stanič, bobni

Jessica Lurie (*The Tiptons*, *Living Daylights* ...) je izdala štiri albume, ki jih je podpisala s svojim imenom. Prav vsi se ponašajo s pristnim glasbenim temperamentom, v katerega vnaša različne glasbene vplive, od jazz, klezmerja, balkanske godbe do ameriške tradicije. Tej usmeritvi je ostala zvesta tudi na odličnem novem albumu *Shop of Wild Dreams*. Glasbeno moč Jessice Lurie krasijo izjemen občutek za melodijo, smiselna uporaba pihal za posamezne skladbe ter neusahljiva energija, enakomerno usmerjena v petje in igranje.

2. marca

CRAIG TABORN, New York

Craig Taborn, klavir

Eden najbolj iskanih pianistov in klaviristov pri svojih 39 letih postaja pronicljiv avtor in instrumentalist z dobrim občutkom za gradnjo zvoka in izkoriščanje inštrumenta v vseh zvokovnih možnostih.

9. marca

RENÉ LACAILLE & BAND, Reunion, Francija

René Lacaille, harmonika, ukulele, kitare, glas; Julian Babou, kitare; Yanis Lacaille, tolkala, čarango, spremljevalni glas; Marc Lacaille, tolkala, spremljevalni glas; Oriane Lacaille, spremljevalni glas, tolkala, klaviature

René Lacaille je mojster vročehrvnih séga ritmov Reuniona, rajskega vulkanskega otoka v Maskarenih v Indijskem oceanu. Je utelešenje vitalne energije Reuniona ter globoko predan živahnemu slavljenju življenja in pozitivnemu pogledu na svet, značilnima za njegovo kulturo. Očarljivi harmonikar v zrelih letih bo predstavil novi album *Cordeon Kameleon*. »Trubadur z raskavim glasom se v neobzdanem glasbenem tonu pozibava med z rumom prepojenimi šansoni in bučno nalezljivimi plesnimi ritmi.« *Observer VB*

16. marca

BORIS KOVAČ & LA CAMPANELLA, Vojvodina

Boris Kovač, saksofoni, glas; Miloš Matić, kontrabas, tamburica; Vukašin Mišković, klasična in električna kitara; Goran Penić, harmonika, sempler; Lav Kovač, bobni, tolkala

Zdaj že legendarni skladatelj in saksofonist, ki se je proslavil že konec osemdesetih s skupino Ritual Nova, je v zadnjih desetih letih uspešno prodrl na odre po vsem svetu. Pri nas smo doslej videli skoraj vse njegove projekte, tokrat pa se bo premierno predstavil z zadnjim projektom La Campanella.

23. marca

THE FELL CLUTCH, ZDA, Japonska, Avstralija

Ned Rothenberg, pihala; Stomu Takeishi, el. bas; Tony Buck, bobni

Gotovo eden najboljših stalno delujočih bendov v novem jazzu, ki ga vodi izjemno cenjeni pihalec Ned Rothenberg (saksofoni, basovski klarinet, šakuhači). Ob njem še eksploziven električni basist Stomu Takeishi in netruden avstralski bobnar Tony Buck (The Necks). Predstavili bodo svoj drugi album.

30. marca

ALEŠ RENDLA SEXTET

Primož Fleischman, saksofoni, flavta; Blaž Trček, saksofoni, klarinet, basovski klarinet; Primož Grašič, kitara; Aleš Ogrin, klaviature; Jošt Draksler, basovska kitara; Aleš Rendla, bobni, tolkala

Odlični bobnar Aleš Rendla bo premierno predstavil svoj album »zgodbe«, *AR Tales*, ki je plod njegovega ustvarjanja v različnih skupinah (Quatebriga, Begnograd, Fake Orchestra) in za različne glasbenike.

6. aprila

VLADO KRESLIN & CHRIS ECKMAN z gosti

Vlado Kreslin, glas, kitara; Chris Eckman, glas, kitara

Skupna zgodba Vlada Kreslina in Chrisa Eckmana je stara že deset let. Takrat je Eckman za skupino The Walkabouts (s katero je večkrat nastopil v Ljubljani) priredil *Tisto črno kitaro*. Čez nekaj let, ko se je Eckman preselil v Ljubljano, se je poznanstvo poglobilo in glasbenika sta sodelovala na nekaterih Kreslinovih albumih, prirejala skupne koncerte in postala prijatelja. V takem ozračju bo potekal tudi njun premierni ljubljanski koncert.

13. aprila

ARTO TUNCBOYACIYAN & IGOR LEONARDI ARMENIANSLOVENIAN CONNECTION,

Armenija

Arto Tuncboyaciyann, tolkala, glas; Igor Leonardi, kitara; drugi člani zasedbe bodo objavljeni kasneje
Festival Armenija od blizu

Izbrani člani Armenian Navy Banda in Fake Orchestra bodo skušali ustvariti univerzalen glasbeni projekt, ki naj bi se razvil v dolgoročnejše sodelovanje. Svetovna premiera!

20. aprila

CÉLIA MARA/BENJAMIM TAUBKIN/LUI COIMBRA, Brazilija

Célia Mara, glas, kitara; Benjamim Taubkin, klavir; Lui Coimbra, violončelo

Meus Amores s podnaslovom Brazilsko ljubezensko potovanje je srečanje treh odličnih glasbenikov na razdalji Dunaj–São Paulo–Rio de Janeiro, na kateri bossa nova sreča brazilsko folkloro, latin jazz, tango in bolero.

27. aprila

KIHNOUA with special guest Wilbert de Joode, ZDA, J. Koreja, Nizozemska

Dohee Lee, glas; Larry Ochs, sopranino in tenor saksofon; Wilbert de Joode, bas; Scott Amendola, bobni, elektronika

Verjetno najpomembnejši glasbenik in skladatelj novega jazza iz Bay Area, vidni član in skladatelj Rova Saxophone Quarteta, bo prvič v Sloveniji predstavil zasedbo Kihnoua, ki jo je ustanovil leta 2007, da bi v njej združil elemente zahodne svobodne improvizacije ter korejskega p'ansori petja ter korejskih sinawi improvizacij. Na tokratni turneji se jim bo pridružil maestro na basu Wilbert de Joode.

4. maja

IGOR LUMPERT QUARTET feat. NASHEET WAITS, Slovenija, New York

Igor Lumpert, tenorski saksofon; Nasheet Waits, bobni; Christopher Tordini, bas;

MIKE REED'S PEOPLE, PLACES & THINGS, Chicago

Mike Reed, bobni; Greg Ward, altovski saksofon; Tim Haldeman, tenorski saksofon; Jason Roebke, bas
Spomladanski mini jazz festival tokrat ponuja novo zasedbo v New Yorku živečega saksofonista Igorja Lumperta, v kateri je tudi eden najboljših svetovnih bobnarjev mlade generacije (Jason Moran Trio) ter vedno boljši kvartet chikaškega bobnarja in skladatelja Mika Reeda, ki se je v začetku navdihoval na chikaški jazz in blues sceni petdesetih let, zdaj pa razvija samosvoj glasbeni jezik z lastnimi skladbami.

11. maja

CYRO BAPTISTA & BANQUET, Brazilija, New York

Cyro Baptista, tolkala, glas; Brian Marsella, klaviature; Shamir Blumenkranz, bas; Tim Keiper, tolkala
Končno tudi pri nas ena od odličnih skupin pod vodstvom brazilskega tolkalca in skladatelja Cyra Baptista, ki ga poznamo iz številnih zasedb Johna Zorna pa tudi z zadnje CD/DVD izdaje Stinga. Tokrat bo predstavil svoj novi album *Infinito*.

18. maja

KYLE EASTWOOD, Kalifornija, London

Kyle Eastwood, bas; Andrew Mc Cormack, klavir; Graeme Flowers, trobenta; Graeme Blevins, saksofon; Martyn Kaine, bobni

Kyle Eastwood je od zgodnjega otroštva zaznamovan z jazzom saj je z očetom Clintom že on malih no obiskoval Monterey Jazz festival doma pa poslušal Duka Ellingtona, Counta Basieja in Milesa Davisa. Z očetom je sodeloval tudi pri pisanju glasbe za filme kot so *Mystic River*, *Million Dollar Baby* in *Gran Torino*. Pri njegovem zadnjem albumu *Metropolitan*, ki ga je posnel v Parizu (Candid, 2009) sta sodelovala tudi francoska pevska zvezda Camille in bobnar Manu Katche.

IZ SPROTNE PONUDBE

sklepni večer 26. mednarodnega festivala Druga godba, 25. maj 2010.

Program za jesenske termine Cankarjevih torkov bo določen spomladi 2010.

Datumi koncertov: 28. september, 5. oktober, 12. oktober, 19. oktober, 26. oktober, 2. november, 9. november, 16. november, 23. november, 30. november in 7. december 2010, Klub Cankarjevega doma

51. JAZZ FESTIVAL LJUBLJANA

29. junij–3. julij, Križanke, Klub CD, AKC Metelkova mesto

Spremenjena festivalska podoba, ko jo je ponudil jubilejni 50. jazz festival Ljubljana, je prevetrila festivalsko podobo prestolnice s šestdnevni celodnevni dogajanjem. Ker je bil ta koncept izjemno dobro sprejet tako od strokovne javnosti kot obiskovalcev, bomo s to usmeritvijo nadaljevali tudi v prihodnjih letih. Projekt bo vodil vodja programa Bogdan Benigar s programskimi sodelavci različnih jazzovskih usmeritev iz Slovenije in tujine. Festival bo trajal od 29. junija do 3. julija, potekal pa bo v Cankarjevem domu (Mala galerija in Klub CD), Križankah in v AKC Metelkova mesto (letni oder Gale hale) in morda še na kakšnem prizorišču v Ljubljani. Osrednji del festivala bo krožno potekal v Klubu CD in v Križankah, tako da bodo koncerte v Križankah uvajali koncerti in pogovori z nastopajočimi v Klubu CD, sledil bo program v Križankah, večer pa bo sklenjen s koncertom okoli polnoči v Klubu CD. Skupaj načrtujemo do 6 koncertov v Križankah, do 9 pa v klubskem okolju Kluba CD in Metelkove ter številne spremljajoče dogodke. Klub CD ostaja osrednja festivalska točka, ki bo hkrati tudi družabni in informativni prostor. Klub CD s kavarno bo med festivalom odprt ves dan, saj bo namenjen tudi srečevanju glasbenikov, novinarjev, gostov in obiskovalcev.

Drugi koncerti v jazzovskem programu CD:

BIG BAND RTV SLOVENIJA z gosti

Tradicionalna koncerta Big Banda RTV Slovenija v spomladanskem in poznojesenskem terminu v Linhartovi dvorani. Program prispeva Big Band RTV Slovenija v skladu s pogodbo.

13. maj in 8. december, Linhartova dvorana

2. 3 ZABAVNA GLASBA, ŠANSON, ROCK

Načrtovanih je 18 koncertov (s ponovitvami) domače in tuje popularne glasbe, šansona ter drugih glasbenih vsebin in folklore. Dva bomo organizirali s Cafe Teatrom, enega pa z Mestom žensk.

TERRAFOLK

Ledena trgatev 10. letine, javno snemanje glasovanja publike za nov album

Od 3. do 5. februarja Klub CD

DAN D, koncert ob ponovnem izidu prvih dveh albumov

13. februar, Gallusova dvorana

ALENKA GODEC

Valentinov koncert

14. februar, Gallusova dvorana

NIKA-LAJA IN PRF.. BANDA

Monty Python

Glasbeno-gledališki performans za tri norce in dovolj preudarno občinstvo.

Nika Vipotnik, glas; Joži Šalej, klavir, priredbe; režija Tijana Zinajić

6. in 8. marec, Štihova dvorana

LA VIE EN ROSE, enodnevni festival šansonov, ki ga pripravlja Vita Mavrič (Café Teater)

1. junij, Gallusova dvorana

ŠUKAR, po nekaj letih se Šukar vrača v Gallusovo dvorano z novim programom in starimi uspešnicami.

2. oktober, Gallusova dvorana

PERPETUUM JAZZILE, koncerti z različnimi gosti po posameznih večerih.

4.–6. november, Gallusova dvorana

ZORAN PREDIN

Zoran Predin se po treh različnih jubilejnih koncertih v letu 2009 vrača na oder Gallusove v prenovljeni podobi in v jesenskem terminu.

22. november, Gallusova dvorana

VLADO KRESLIN, tradicionalni koncerti, ki bodo zaznamovali 20. leto Kreslina v Gallusovi dvorani

4.–6. december, Gallusova dvorana

IZ SPROTNE PONUDBE, tradicionalni decembrski koncert Cankarjevega doma in Café Teatra

22. december, Gallusova dvorana

CANKARJEV DOM IN MESTO ŽENSK

Koprodukcijsko sodelovanje med zavodoma pri izvedbi koncerta, ki bo izbran pozneje.
Linhartova dvorana

Program druge glasbe za leto 2010 v številkah

- načrtovano število prireditev: 76
- načrtovano število obiskovalcev: 27.690
- načrtovani neposredni stroški: 837.574 €
- načrtovani prihodki od prodanih vstopnic: 624.820 €
- sredstva MK za neposredne stroške: 280.067 €
- delež MK za neposredne stroške: 33 %

3 GLEDALIŠČE

Pred nami je četrto leto Teatra CD, blagovne znamke gledališkega in plesnega programa v Cankarjevem domu, ki smo jo zasnovali zato, da bi se vpisala v zavest obiskovalcev ter sčasoma postala zagotovilo za kakovosten mednarodni in domači program, ki nagovarja široko in različno občinstvo. Dostopnost kulture je eno od temeljnih načel kulturne politike in tudi v Cankarjevem domu si prizadevamo, da bi tako programsko raznovrstno kakor tudi cenovno ostali zavezani tej stalnici, obenem pa ob poplavi vsakovrstne umetnostne ponudbe zagotavljali vrhunsko raven programa. Tudi letos načrtujemo razpis dveh abonmajskih sklopov: *Igre in Scene*, med katerima se gledalci lahko odločijo glede na zvrst, ki ji dajejo prednost, obenem pa največje domače in mednarodne dogodke vključujemo tudi v vse bolj priljubljeni abonma *Ad Hoc*. V gledališču našega časa se zvrsti prepletajo, zato popolne zvrstne čistosti tudi pri naših abonmajskih sklopih ni. A vendar: *Igra* je pretežno mednarodni abonma – v njem je v ospredju gledališče. Poleg petih določenih uprizoritev abonenti šesto izberejo iz ponudbe abonmaja *Scena*. *Scena* prinaša nove domače uprizoritve tako s področja plesa kot gledališča, ki bodo plod koprodukcijskega sodelovanja med Cankarjevim domom in različnimi nevladnimi organizacijami.

Programski okvir sodobnega gledališča v letu 2010 združuje mednarodna gostovanja iz tujine in slovensko gledališko ustvarjalnost. Pri gostovanjih iz tujine je najpomembnejša naloga CD načrtovanje predstav na obeh večjih odrih. Številni gledališki festivali v Ljubljani zaradi znanih razlogov načrtujejo predstave manjšega ali srednjega obsega. Pri enem od njih, Mestu žensk, bo Cankarjev dom tudi leta 2010 koproducent, pri drugem, Ex Pontu, pa bo nadaljeval v preteklosti zastavljeno produktivno partnersko sodelovanje. Pri prvem festivalu bo CD sodeloval z eno ali dvema predstavama na odru Linhartove dvorane, drugemu pa bo na istem odru omogočil predstavo iz tujine. Pri festivalu Mesto žensk je povsem mogoče, da bo ena predstava gledališka, druga pa plesna. V času, ko sprejemamo program za leto 2010, še ni mogoče opredeliti programa. Enako velja za festival Ex Ponto. Ena od dveh načrtovanih velikih mednarodnih gledaliških predstav bo po lanski obnovitvi sodelovanja jeseni najverjetneje prišla iz programa BITEFA.

Slovenska gledališka ustvarjalnost obsega izvajanje koprodukcij z nevladnimi kulturnimi organizacijami in gledališka gostovanja iz neljubljanskih gledališč. Čeprav je gledališki kulturnovzgojni program predstavljen posebej, v tem poglavju opozarjamo na izjemno obsežen gledališki program za mlade, vključno s festivalom Transgeneracije, ki zajema tudi srednješolske gledališke produkcije.

Medtem ko je program koprodukcij z nevladnimi organizacijami za leto 2010 pripravljen do vključno junija, bosta predvidoma dve koprodukciji določeni po poteku projektnih razpisov, ki jih izvajata Ministrstvo za kulturo in MOL, ter na podlagi javnega razpisa, ki ga vsako leto aprila CD objavi za

program v novi sezoni (tokrat za sezono 2010/2011). Razpis obsega celoletni gledališki (ali plesni) program v dvorani Duše Počkaj in eno (ko)produkcijo v Linhartovi dvorani, kamor bo vključena tudi produkcija AGRFT, s katero smo po letih prekinitve v letu 2009 spet obnovili sodelovanje.

V letu 2010 bomo nadaljevali predstavljanje zelo uspešnih gledaliških predstav slovenskih gledališč zunaj Ljubljane. V načrtu so vsaj tri na festivalih zmagovalne predstave ali predstave, ki so pomembne za obogatitev gledališkega programa v Ljubljani. V letu 2010 se začnejo tudi priprave na veliko dramsko predstavo v Gallusovi dvorani, ki je predvidoma leta 2012 načrtovana v sodelovanju s SNG Drama, Ljubljana.

V letu 2010 bomo ponavljali koproduksijske predstave iz leta 2009 in gostili Café Teater v KCD.

3. 1 GOSTOVANJA IZ TUJINE

William Shakespeare: Hamlet

Režija **Oskaras Koršunovas**

OKT / Mestno gledališče Vilna, Litva

Eden najzanimivejših mladih režiserjev evropskega gledališča Oskaras Koršunovas, od leta 1999 direktor Mestnega gledališča OKT v Vilni, v uprizoritvi *Hamleta* prvič omogoča novo analitično proučitev narave gledališča z umetniško svobodnim poustvarjanjem Shakespeara. »*Hamlet* je najaktualnejše delo našega časa,« piše Koršunovas. »Hamletovi dvomi se sprva zde absurдни. Naše bivanje je tako udobno in prihodnost je videti skorajda zagotovljena, a občutek varnosti je lahko nekaj zelo nevarnega. V resnici mora vsakdo od nas prihodnost iskati v sebi in ne v političnih sloganih ali oglasih. Raztrgati moramo tančico, ki zastira naše življenje, in razgaliti svojo dozdevno varno eksistenco.«

SO, 20. februarja 2010, ob 19.30. uri, Linhartova dvorana

Ajshil: Peržani

Deutsches Theater, Berlin, Nemčija

Režija **Dimiter Gotscheff**

Osem let po porazu, ki so ga leta 480 pr. n. št. Perzijci doživeli v bitki z Grki, je Ajshil s stališča premaganega sovražnika napisal najstarejšo znano tragedijo v svetovni književnosti. Na oder pripelje krivce za polom, od sveta starešin do Kserksa, poraženega vojskovodje in kralja. Dovolj si pogled v sodobno zgodovino, ki obsega preteklost in prihodnost. Današnji zmagovalci bodo kmalu spet jutrišnji premaganci. V uprizoritvi *Peržani*, ki so jo kritiki strokovne nemške revije Theater Heute izbrali za predstavo leta 2007, si režiser Dimiter Gotscheff vseskozi prizadeva doseči učinek klasične grške tragedije, ki prinaša obsežno, tudi telesno očiščenje.

»S to izredno osupljivo režijo je nemškemu gledališču kmalu po *Orestiji* Michaela Thalheimerja, sicer povsem drugačni, a prav tako prepričljivi, uspela druga prelomna postavitev antične tragedije. To je od časov antičnih projektov Petra Steina in Klause Michaela Grüberja uspelo malokateremu ansamblu doslej.«
Süddeutsche Zeitung

SO, 24., in NE, 25. aprila 2010, ob 20. uri, Linhartova dvorana

Mednarodno gostovanje z BITEFa ali drugega mednarodnega gledališkega festivala

september 2010, Gallusova ali Linhartova dvorana

SeMiAnYki (Družina)

Licedei, Sankt Petersburg, Rusija

Licedei je klovnovski pantomimično gledališče iz Sankt Peterburga, ki je v zadnjem desetletju z velikim uspehom gostovalo po celem svetu (od držav nekdanje Sovjetske zveze, prek Nemčije, Francije, Velike

Britanije, do Združenih držav Amerike, na Japonskem in Kitajskem, v Braziliji ...). Njihove klovnovske predstave brez besed lahko razumejo povsod, namenjene pa so publiki vseh starosti. To ni cirkus v običajnem pomenu besede, temveč gledališče na meji med klovnijado, varietejsko predstavo in tragično farso. Kritiki ga imenujejo poetično klovnovstvo.

Predstava SeMiAnYki, označevana tudi z naslovom Družina, je farsičen in poetičen portret neke družine. Naseljujejo jo zapiti oče, ki neprestano grozi z odhodom, visoko noseča mati, ki naj bi vsak hip rodila, kopica prismojenih in domiselnih otrok, ki staršema grozijo s smrtjo ... njihovi večni spori pa kulminirajo v srečen konec. Svet se ruši, a družina preživi totalni kaos. Predstavo zaznamuje nenavadno kreativna domišljija, združena z jedkim humorjem in poetično norostjo. Hommage klovnovski tradiciji in tudi sodobnim klovnom, zaznamovan z avtentično rusko senzibilnostjo.

Od PO, 27. do PE, 31. decembra 2010, Linhartova dvorana

3.2 KOPRODUKCIJE GLEDALIŠKIH PROJEKTOV

CD že leta načrtno razvija sodelovanje z ustvarjalci, ki jih izbiramo na vsakoletnem javnem razpisu. Ti nato v obliki koprodukcij med nevladnimi javnimi zavodi in CD ustvarjajo v prostorih Cankarjevega doma.

Christian Lollike: Čudež

Režija **Boris Ostan**

Artbiro, Cankarjev dom

Karl Heinz Stockhausen je po verjetno najbolj odmevnem dogodku zadnjega desetletja provokativno izjavil: »Trk letal v Svetovni trgovinski center enajstega septembra je največje umetniško delo vseh časov.« Kako je takšna izjava sploh mogoča? Ali pa je v njeni provokativnosti skrita resnica o današnji umetnosti? Kako je umetnost sploh lahko vezana na terorizem? Ali je sodobna umetnost brez vere sploh mogoča? Danski dramatik Cristian Lollike se je v enem od svojih odrskih besedil z naslovom *Čudež ali The Re-Mohammed-ty Show* lotil prav tega vprašanja. Z ostro, neprizanesljivo kritiko zahodnjaške civilizacije išče vzroke za terorizem, a ga pri tem nikakor ne idealizira. Z jasnimi referencami na Žižkovo knjigo *Dobrodošli v puščavi resničnosti (Welcome to the Desert of the Real)* po dogodku v WTC se pred nami izlušči vprašanje: Ali ni naša zahodnjaška civilizacija sama ustvarila sodobnega terorizma? In kako je terorizem sploh lahko umetnost?

SR, 21. aprila 2010, ob 20. uri – PREMIERA

ČE, 22. aprila, ter TO, 4., ČE, 6., PE, 7., in NE, 9. maja 2010, ob 20. uri

Dvorana Duše Počkaj

Ivan Viripajev: Kisik

Režija **Primož Ekart**

Imaginarni, Cankarjev dom

Ivan Viripajev (1974) je predstavnik najmlajše uveljavljene generacije ruskih gledaliških ustvarjalcev. Aktiven je tako na področju gledališke režije, igre kot dramskega pisanja. Od leta 2001 deluje in živi v Moskvi. Njegova prva uprizorjena predstava je bila Sanje v Centru nove drame Teatar.doc. Predstava je dobila odlične kritike tako v Rusiji kot po številnih gostovanjih po Evropi, igrali so jo tudi v londonskem gledališču Royal Court Theatre. Njegovo naslednje delo, Arheologija sanj, je režiral bolgarski ustvarjalec Galin Stoev, uvrščena pa je bila med deset najuspešnejših evropskih predstav.

Besedilo Kisik je nastalo leta 2003 in je istega leta bilo tudi izvedeno v moskovskem Centru nove drame, uprizoritev pa je na mednarodnem gledališkem festivalu Kontakt v poljskem Torunu dobila prvo nagrado. Napisano je v desetih prizorih, vsak prizor ima obliko glasbene kompozicije, praviloma popularnih glasbenih žanrov (rock, pop, rap, hip-hop ...) in vsak prizor re-interpretira eno od desetih božjih zapovedi. Te z duhovitimi in lucidnimi dialogi hkrati ruši, na novo vzpostavlja in »adaptira« v današnji čas in prostor. Besedilo je radikalno in dosledno v razumevanju aktualne situacije, ki ne prinaša občutkov optimizma, hkrati pa je sposobno do dane situacije vzpostaviti tako kritično kot humorno distanco.

PE, 15. oktobra 2010 – PREMIERA, SO, 16., NE, 17., TO, 19., in SR, 20. oktobra 2010
Dvorana Duše Počkaj

Improvizija 2010

Umetniško vodenje **Maja Dekleva Lapajne**

KUD France Prešeren, Cankarjev dom

Improvizija, tokrat že deveta, svoj koncept zajema iz vsem znane Evrovizije, oponaša ves njen blišč, pozdravne govore, obleke, način tekmovalstva, glasovanje vseh evropskih dežel, kostumski, scenski, lučni in glasbeni spektakel. Ne posnema samo Evrovizije, temveč ves svet industrije zabave, reflektorjev, ličenja in blišča. V kontrast takšni pojavnosti ustvarjalci predstavijo začinijo s humorjem, nepričakovanimi prigodami, očitno opaznimi mehanizmi delovanja odrske tehnike, pretiranimi kostumi in scenografijo ter novicami iz zaodnja. Prireditelj je zasnovana kot parada pompoznosti in kiča, v kateri se stilsko različne glasbene zasedbe potegujejo za naslov zmagovalca Improvizije. Besedilo posamezne pesmi in glasba sama sta prepuščena improvizacijski virtuoznosti pevcev ali igralcev in glasbenikov. Vse skupaj seveda povezuje nepozabno glamurozen, kičast in duhovit voditeljski par. Zmagovalca Improvizije kakopak s telefonskim glasovanjem izbere občinstvo.

Maja 2010, Linhartova dvorana

3. 3 GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE

V programu gostovanj iz Slovenije bomo tradicionalno – kot koproducenti – gostili dva festivala: Ex Ponto, v letu 2010 bo to že 17. mednarodni gledališki festival, in predstave v sklopu 16. mednarodnega festivala sodobnih umetnosti Mesto žensk.

V Ljubljano bomo povabili tudi dve gledališki predstavi, ki nastajata zunaj prestolnice in si zaslužita, da si jih ogleda ljubljansko občinstvo. Izbor je odvisen od aktualne produkcije, njenega spremljanja in strokovnega presojanja, zato je konkretni predstavi in gledališči zdaj še nemogoče navajati, določeni bosta pozneje.

V letu 2009 smo obudili sodelovanje z Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo. Po dveh uspešnih diplomskih produkcijah bomo to sodelovanje nadaljevali: ob koncu 7. semestra, januarja, in ob koncu 8. semestra, junija 2010. Študenti AGRFT vsako leto pripravijo diplomsko uprizoritev 4. letnika, ki pomeni vrhunec in sklenitev njihovega izobraževanja. V njej se predstavijo mladi igralci, režiserji in dramaturgi, ki s to uprizoritvijo vstopijo na profesionalno pot v gledališki umetnosti.

Glede na razmere, v kakršnih deluje AGRFT, je to dolžnost Cankarjevega doma, obenem pa z Akademijo načrtujemo trajnejše in tesnejše stike tudi v obliki drugih vsebin.

Ferdinand Bruckner: BOLEZEN MLADOSTI

Produkcija študentov 7. semestra študentov AGRFT

Mentorja: Janez Hočevvar in Tomi Janežič, režija in koreografija: Matjaž Farič, dramaturgija: Staša Bračič, prevajalka: Tina Mahkota, lektorstvo: Tatjana Stanič, kostumi: Sanja Grcić, scena: Manca Bajec, luč: Danilo Pečar; igrajo: Tjaša Hrovat, Nina Rakovec, Matic Starina, Yulia Roschina, Maruša Kink, Miha Rodman, Matevž Müller

Iz režiserjevih zapiskov:

»Kaj je pogumneje, spopasti se s težavami, praznino in živeti brez prihodnosti ali pa biti sam gospodar svojega obstoja in končati bedno življenje, ko to postane neznosno? Skupina mladih se na prehodu iz študijskega v poklicno obdobje sooča z realnostjo svojega poklica. Ideali, ki so jih pritegnili v študij medicine, so zbledeli. Na njihovo mesto je stopil občutek običajnosti, brezcilnosti in gnusa. Visokoleteče predstave o ciljih medicine so zamenjali vonj po razkužilu, stiski neumitih rok, smrad bolezni, kri in ranljivo meso. Ker prihodnost ne ponuja ničesar, je potrebno izživeti sedanost. Kar je bilo vezi, ki so

povezovale to skupino mladih, te razpadajo ob nebrzdani spolnosti, prešuštvu, uživanju drog in alkohola. Ljudje, ki jih je obrusilo življenje in so sami obrusili svet, ne zaznavajo konic pomembnega. Kaj pa, če je pomembna vsaka podrobnost? Kaj pa, če sta pomembni budnost in sposobnost čutiti, videti in razumeti? Morda pa je bolje, da se poslovimo, še preden začnemo gledati na življenje kot nepomembno.«

PE, 22. januarja 2010, ob 20. uri – PREMIERA, SO, 23. januarja, ob 19. uri, NE, 24., in PO, 25. januarja, ob 20. uri

Dvorana Duše Počakaj

»V ŠALO ZAVITE RESNICE« / Večer pregovorov in rekov v pantomimi

Avtor: **Andrés Valdés**

Ideja, scenarij in režija: Andrés Valdés

Izvajata: Andrés Valdés in Jana Kovač Valdés

Po plodnem ustvarjanju za otroke zadnjih nekaj let, se na gledališke deske za odrasle zopet vrača naš priznani umetnik pantomime, Andrés Valdés. S predstavo » V ŠALO ZAVITE RESNICE« nas bosta z Jano Kovač Valdés popeljala v svet »čiste« pantomime z nekaj starimi, a premalokrat igranimi pantomimskimi prizori in novimi, za to priložnost ustvarjenimi prizori o resnicah našega bivanja.

Večer pantomime sestavljajo slovenski in univerzalni pregovori in reki, pantomimsko izpeljani v absurd in subtilno pikrost, ter pantomimskih točk, ki nosijo v sebi trpkost v šalo zavutih resnic. To so kratke zgodbe in anekdote, ki odražajo veliko Valdésovo sposobnost opazovanja vsakdanjih dogodkov. V njegovi obdelavi zacvetijo v najrazličnejših podrobnostih, ki tako zopet pridejo v zavest gledalcev.

Valdés v svojem izrazu mojstrsko uporablja enega najmočnejših gledaliških orodij, iluzijo. Telo v prostoru in času je odraz umetniške občutljivosti in rezultat mojstrskega obvladovanja umetnosti mima.

V točkah pričujoče predstave pa se vedno zrcali optimizem, življenjske resnice in dejstvo, da tudi krute dogodke prepletajo smešnost, lepota in skladnost.

april 2010, Klub CD, 2 predstavi

3.4 PONOVI TVE KOPRODUKCIJSKIH PREDSTAV IZ PREJŠNJIH SEZON

Iz prejšnjih sezon bomo ponavljali navedene predstave – glede na zanimanje koproducentov ali glede na njihove finančne možnosti.

- Heiner Müller: Macbeth, Štihova dvorana
- Nataša Živković: Prva ljubezen, drugič (Preboleti Naceta Junkarja) – CD je koproducent festivala Mesto žensk, v okviru katerega je predstava nastala

Načrtujemo 8 ponovitev predstav iz prejšnjih let.

3.5 KLUB CD

Café Teater pod oblaki

Café Teater pod oblaki začne svojo tretjo sezono v Klubu Cankarjevega doma. V produkciji Café Teatra so bile doslej v Klubu Cankarjevega doma premierno izvedene tri predstave: *Kdo vam je pa to delu?* avtorja Borisa Kobala, *Kuba Libre* Marka Vezoviška in *Ločeni odpadki* Borisa Jamnika. V letu 2010 bomo te predstave prikazovali glede na zanimanje občinstva v Cankarjevem domu (skupaj 20 ponovitev) in z gostovanji po Sloveniji.

Gostili bomo tudi druge slovenske produkcije in avtorske projekte, med njimi bodo 5 slovenskih in 4 tuja gostovanja glasbeno-scenskih projektov. Glasbeni program bo gostil domače in tuje šansonjerje in

kabaretiste, načrtovanih je 6 samostojnih avtorskih večerov v okviru klubskega programa. Cankarjev dom za program Café Teatra v KCD ne načrtuje sofinanciranja neposrednih programskih stroškov. Skupaj bomo v sodelovanju s Café Teatrom izvedli 35 prireditev.

Gledališki program za leto 2010 v številkah

- načrtovano število prireditev: 84
- načrtovano število obiskovalcev: 11.915
- načrtovani neposredni stroški: 394.997 €
- načrtovani prihodki od prodanih vstopnic: 215.065 €
- sredstva MK za neposredne stroške: 218.956 €
- delež MK za neposredne stroške: 55 %

4 PLESNA UMETNOST

Podobno kot gledališki je na tematske sklope razdeljen tudi plesni program Cankarjevega doma: velika mednarodna gostovanja, koprodukcije s slovenskimi nevladnimi organizacijami, sodelovanje s festivalom Mesto žensk in druge plesne prireditve. K temu dodajamo še začasno gostovanje Baleta SNG Opera in balet Ljubljana, ki je načrtovano vse leto. Velika januarska koprodukcija baleta *Bajadera* sodi, glede na dolgoletno programsko shemo Cankarjevega doma, hkrati tudi v njegov redni program, ki ga vsa leta, kar zadeva splošne stroške, v pomembnem delu redno sofinancira Ministrstvo za kulturo. Dodatno so v program zajete baletne predstave, ki bodo v CD zaradi prenove operno-baletne zgradbe. Dve od treh drugih plesnih prireditev, ki jih zadnja leta gosti CD, bodo ponovno na stari lokaciji šele leta 2011, ko bo končana obnova operno-baletne zgradbe. Tretja, letni koncert AFS Franceta Marolta Univerze v Ljubljani, pa je sestavni del programa CD vse od njegovih začetkov.

Cilj programskih prizadevanj CD na področju plesne umetnosti je slovenski javnosti omogočiti stik z vrhunsko produkcijo evropskih in svetovnih razsežnosti, hkrati pa domačim plesnim protagonistom omogočiti čim boljše razmere za njihovo ustvarjalno delovanje in razvoj.

4. 1 PLESNA GOSTOVANJA IZ TUJINE

Lorenzaccio, po drami Alfreda de Musseta

Landestheater Linz, Avstrija

Koreografija: Jochen Ulrich

Glasba: Aleksander Balanescu

Za kamnito fasado renesančne drame *Lorenzaccio* Alfreda de Musseta iz leta 1834 balet Jochena Ulricha, direktorja baleta v Deželnem gledališču Linz, orisuje čustveno popotovanje Lorenza Medičejskega. V svoji koreografiji riše psihogram glavnega junaka, ki ga politični, pa tudi povsem osebno obarvani motivi privedejo do umora njegovega bratranca, okrutnega firenškega vojvode Aleksandra Medičejskega. Gre za umor iz resničnega sovraštva-ljubezni. Aleksander Balanescu je posebej za ta baletni večer skomponiral zvočni lok fantastičnih glasbenih slik, ki so kot ustvarjene za plesno dramo Jochena Ulricha.

18. januar 2010, Linhartova dvorana

Shen Wei Dance Arts: Map, Folding

Koreograf in slikar Shen Wei je široko občinstvo sicer očaral kot soustvarjalec slavnostnega odprtja olimpijskih iger v Pekingu leta 2008, a že nekaj let velja za enega najbolj zanimivih ameriških plesnih

avtorjev. Njegovo delo je celostno, saj je tudi slikar, kipar, fotograf, oblikovalec kostumov. Vsaka predstava, ki jo podpiše, razvija izviren plesni jezik, ki ustvarjalno spaja vizualne in pripovedne elemente gledališča, kitajske opere, vzhodnih filozofskih sistemov, tradicionalne in sodobne upodablajoče umetnosti. Njegove predstave, tako figurativne kot abstraktne, natančno izvedbo spajajo z močnimi scenskimi elementi in ustvarjajo svet čarobne domišljije v gibanju.

Map (Zemljevid, skica): zasnova, režija in koreografija: Shen Wei; luč: Scott Bolman; glasba: Steve Reich
V predstavi *Map* je želel Shen Wei ustvariti abstrakten ples neobdelanih in čistih gibov; razvil je tehnike, ki raziskujejo koncepte rotacije, zibanja, notranje izločenosti, kroženja, individualnega giba v okviru skupine. V okviru sedmih točk razgrne vsak posamezni gibalni koncept: najprej njegov ključni element, zatem skico oz. zemljevid samega giba.

Folding (Zgibanje): zasnova, režija in koreografija: Shen Wei; luč: David Ferri; glasba: John Tavener, budistični napevi

Folding je Shen Wei ustvaril za sodobno plesno skupino iz Guangdonga leta 2000, v obdobju, ko se je veliko ukvarjal s pojavnostjo zgibanja: papirja, tkanine, človeškega telesa. Zvočna kombinacija napevov tibetanskih budistov mahakala in eteričnost Tavernerjevih melodij pred ogromnim ročno naslikanim platnom v slogu kitajskega akvarelista Ba Ba San Rena iz 18. stoletja pričara nadrealistično vzhodnjaško občutje.

9. marec 2010, Gallusova dvorana

Tagore

Plesna skupina Mamata Shankar, Kalkuta, Indija

V okviru Tedna indijske kulture v Ljubljani v sodelovanju z veleposlaništvom Indije

Mamata Shankar, plesalka, koreografinja in priznana igralka, že desetletja vodi plesno skupino, ki nosi njeno ime. Kot hči slovitega indijskega para koreografov, Udayja in Amale Shankar, je dedinja tradicije indijskega sodobnega plesa, ki ga v lastnih stvaritvah povezuje z ljudskimi plesi različnih indijskih dežel.

Predstava temelji na Tagorejevi igri, ki jo je znameniti pisatelj napisal na osnovi budistične legende Chandalika. Ta pripoveduje zgodbo o deklici iz kaste nedotakljivih, ki po nizu nenavadnih prigod uresniči spoznanje, da se vsi ljudje rodijo enaki. Temeljne humanistične vrednote so tu povezane s specifikami indijskih verovanj. Predstavo pa bogati posebna slikovitost, ki svoj imaginativni vir črpa iz bogate tradicije indijske plesne kulture.

20. marec 2010, Kosovelova dvorana

Festival Armenija od blizu

Sedem čutov

Malo gledališče, Erevan, Armenija

Versiliadanza, Italija

Zasnova, režija in glasba **Vahan Badalyan**

Koreografija **Angela Torriani Evangelisti**, soustvarjalca **Leonardo Diana**, **Arsen Hačaturjan**

Sedem čutov je kontemplacija o telesu, čutilna meditacija. Sedem slik predstave se navdihuje pri *Knjigi lamentacij* G. Nareghatsija, slavnega armenskega pesnika, glasbenika in filozofa iz 10. stoletja. Delo je poskus, kako razrešiti uganko človeškega občutka krivde. Trojica igralcev s posebnim glasbenim govorom in ritmom, simboličnimi kretnjami, video posnetki in plesom gledalca spremeni v pričo ekspresivnih, prevzemajočih in dramatičnih situacij, ki spreobračajo in problematizirajo komunikacijo čustev in občutij.

PE, 26. marca 2010, Linhartova dvorana

Mednarodna koprodukcija

32 Rue Vandenbranden

Peeping Tom, Bruselj, Belgija

Režija **Gabriela Carrizo**, **Franck Chartier**

Koproducenti: KVS (Bruselj, Belgija), **Cankarjev dom**, Künstlerhaus Mousonturm (Frankfurt, Nemčija), Le Rive Gauche (Saint-Etienne-du-Rouvray, Francija), La Rose des Vents (Villeneuve d'Ascq, Francija), Theaterfestival Boulevard in Theater aan de Parade, Verkadefabriek ('s-Hertogenbosch, Nizozemska), Belgijska skupina Peeping Tom, ki je leta 2008 v Cankarjevem domu že navdušila s predstavo *Dnevna soba* (Le salon), ponovno prihaja s prenovljeno zasedbo. V svojem novem delu z delovnim naslovom *32 rue Vandenbranden* skupina osvetljuje posameznika, kako si uredi vsakdanje življenje, katera pravila so določena in kako posameznik doživlja pravila družbe. Stvaritev v ospredje postavlja notranje silnice, ki določajo, v katero smer so bodo liki obrnili, razgalja njihove motive in razgrinja njihovo podzavestno življenje.

PE, 9., in SO, 10. aprila 2010, Linhartova dvorana

Plesno gostovanje iz sprotne ponudbe

V drugi polovici leta načrtujemo še eno plesno gostovanje na odru Gallusove dvorane. Jesenska gostovanja plesnih skupin v sosednjih državah so v tem trenutku, zaradi negotovih virov financiranja organizatorjev in festivalov turneje, še nedorečena. Med željenimi plesnimi skupinami so Alonzo King Lines Ballet, Alvin Ailey Dance Company, Brenda Angiel Aerial Dance Company.

November 2010

4. 2 PLESNE KOPRODUKCIJE Z NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI, GOSTOVANJA

Splet okoliščin

Avtorica in izvajalka **Irena Tomažin**

Maska Ljubljana, Cankarjev dom

Projekt je nadaljevanje raziskovanja glasu ter njegove povezave z gibom, plesom in telesom na eni strani ter na drugi strani z besedno govorico, njenimi zvočnimi in pomenskimi odvodi, z njenimi prelomi in kapricioznimi vzniki. Ti dve govorici – besedna in telesna – bosta glavno izrazno sredstvo uprizoritve, hkrati pa bosta ponovno preizprašani v svojem stičišču ter v načinih spajanja in križanja. Irena Tomažin bo predstavo zasnovala skupaj s francosko performerko in koreografko Joséphine Evrard.

23. februarja 2010 – PREMIERA, 25., 26. februarja, ter 2., in 3. marca, Dvorana Duše Počkaj

Dih slutnje

Koreografija in izvedba **Jaka Lah**

E. P. I. Center, Cankarjev dom

Avtorska predstava Jaka Laha se ukvarja z izgubljenostjo in bizarno brezizhodnostjo človeka kot posameznika in kot samooklicanega vrhunca evolucije. Začne se na točki, ko človek ugotovi, da je pot, po kateri se je podal, zgrešena in brezpotna. Ne preostane mu nič drugega, kot da s hladnokrvnim priznanjem lastne zgrešenosti in s krutostjo samoobsodbe zbere dovolj poguma in moči za ponovni zagon – za samouničenje, samoizničenje in posledično za samožrtvovanje. Samožrtvovanje življenja za rojstvo svetlobe!

25. marca 2010 – PREMIERA, 27., 28., 30., in 31. marca, Dvorana Duše Počkaj

Branko Potočan / Skozi oči dotika

Vitkar in Cankarjev dom

Danes živimo v prevladujočem avdiovizualnem svetu: televizija, filmi, radio, internet, mobilni telefon ... Vse naše interakcije so se omejevale na pogled in glas, na gledanje in poslušanje. Na prvi pogled se torej zdi, da smo otopeli za dotik, toda prvi pogled je nemara varljiv. Da bi lahko izmerili domet njegovega vpliva pri konstituciji družbene resničnosti, v katero smo vpeti, je treba pogledati ne samo, kdaj, kje in kako se dotikamo, ampak tudi obrniti perspektivo in ugotoviti, kdaj, kje, kako in zakaj se ne dotikamo.

Po tistem, ko se je človek dvignil na dve nogi, roke odmaknil od tal, si obul obuvalo in kožo oblekel v oblačila, je taktilno površino svojega telesa pokril in se osredotočil predvsem na avdiovizualno dožemanje sveta. Dotik je bil oskrunjen. Kakšen je videti svet, če ga pogledamo skozi oči dotika?

Izhodišče plesno-gledališke predstave v celoti temelji na raziskavi večplastnosti dotika, vpetosti v kode in njegovi manifestaciji v našem vsakdanu. Obravnavana bosta praktični pristop in odnos do dotika iz različnih zornih kotov. Skozi variacije in primerjave med bistvom in čistostjo dotika na eni strani ter pridobljenimi in predpisanimi pravili in razumevanjem dotikanja na drugi strani bosta aktualizirana in prikazana stanje in odnos do dotika danes. Tukaj bodo neposredni dotiki ali posredni – to so dotiki s pogledom, s palico, v rokavicah ...

S preigravanjem in poigravanjem z nenapisanimi in napisanimi pravili bo v predstavi nastala cela vrsta komičnih, humornih in ironičnih interpretacij dotika. Potočan bo s svojimi plesalci na novo opredelil sam osnovni, prvinski pomen dotika in mu povrnil zaslužena položaj in pristnost.

PE, 10. septembra – PREMIERA, SO, 11. septembra

Linhartova dvorana

Dve predstavi bosta določeni po javnem razpisu za nevladne organizacije

10 predstav, jesen, zima

Dvorana Duše Počkaj

Iz prejšnjih sezon bomo ponavljali navedene predstave – glede na zanimanje koproducentov ali glede na njihove finančne možnosti.

- Irena Tomažin: Kot kaplja morja v usta molka, Dvorana Duše Počkaj
- Uršula Teržan: Takt, Dvorana Duše Počkaj
- Matjaž Farič in Milko Lazar: Srh, Linhartova dvorana

Načrtujemo 7 ponovitev.

4. 3 ZAČASNO GOSTOVANJE BALETA SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA

Januarski terminski sklop v Gallusovi dvorani je v letu 2010 zagotovljen tudi za pripravo in izvedbo premiere uprizoritve baleta *Bajadera* v koprodukciji Opere in baleta SNG Maribor in SNG Opera in balet Ljubljana. Pripravljajo premiero in 6 ponovitev.

Ludwig Minkus: Bajadera

Balet v treh dejanjih

Premierna baletna uprizoritev v koprodukciji Opere in baleta SNG Maribor in SNG Opera in balet Ljubljana

Koreograf: Rafael Avnikjan

Baletni solisti, baletni zbor in orkester SNG Opera in balet Ljubljana

22., 25., 27., 29., 31. januarja, 2. in 4. februarja 2010, Gallusova dvorana, 7 predstav

Poleg januarskega sklopa terminov bomo za priprave in izvedbo ponovitev baletnih predstav SNG Balet Ljubljana zagotovili tudi naslednje termine v Linhartovi in Gallusovi dvorani:

Peter I. Čajkovski: Hrestač – Božična zgodba

Balet koreografa Yourija Vámosa

Ponovitev produkcije iz sezone 2002/03

Scenografija in kostumografija: Michael Scott

Baletni solisti, baletni in operni zbor ter orkester SNG Opera in balet Ljubljana

3. in 5. januarja 2010, Gallusova dvorana, 2 predstavi

Tango za Rahmaninova

Ponovitev baletne uprizoritve s koreografijama Rapsodija in Pet tangov nizozemskih koreografov Iva van Zwietna in Hansa van Manena iz sezone 2008/09

Glasba: Sergej Rahmaninov, Astor Piazzolla

Baletni ansambel SNG Opera in balet Ljubljana

25., 26. in 27. in 28. februarja 2010, Linhartova dvorana, 4 predstave

Sergej Prokofjev: Romeo in Julija

Balet koreografa Yourija Vàmosa

Ponovitev produkcije iz sezone 2005/06

Baletni solisti, baletni zbor in orkester SNG Opera in balet Ljubljana

9. in 10. aprila 2010, Gallusova dvorana, 2 predstavi

Gisbert Näther: Picko in Packo

Balet za otroke in mladino

Koreografija: Torsten Händler

Scenografija: Gerd Neubert

Kostumografija: Hannelore Wedemeyer

Baletni ansambel SNG Opera in balet Ljubljana

Od 22. do 27. septembra 2010, Linhartova dvorana, 10 predstav

Dodatnih osem predstav baleta Picko in Packo bo izvedenih spomladi 2010 v sklopu kulturnovzgojnega programa CD.

Pod zvezdami s Sinatro & Co.

Baletna premiera

Baletni ansambel SNG Opera in balet Ljubljana

Od 25. do 29. oktobra 2010, Linhartova dvorana, premiera in 1 ponovitev

Od 24. do 28. novembra 2010, Linhartova dvorana, 4 ponovitve

4. 4 DRUGE PLESNE PRIREDITVE

CD bo sodeloval tudi pri izvedbi dveh baletnih večerov v organizaciji Društva baletnih umetnikov Slovenije. Pripravili ju bomo na odru Linhartove dvorane; to sta tradicionalni prireditvi, ki ju društvo pripravlja jeseni in spomladi v sodelovanju s slovenskimi baletnimi umetniki.

Baletni večer z baletnimi solisti – podelitev strokovnih nagrad DBUS 2010

V zadnjih štirih letih v sodelovanju z Društvom baletnih umetnikov Slovenije redno praznujemo svetovni dan plesa z baletnim večerom, ki vključuje letno podelitev strokovnih nagrad društva. Dogodek v celoti snema Televizija Slovenija za niz nedeljskih srečanj z baletno umetnostjo.

23. maj 2010, Linhartova dvorana

Deseti gala večer novih baletnih koreografij na slovensko glasbo

Jesenska stanovska prireditev Društva baletnih umetnikov Slovenije je že desetletje v znamenju novih plesnih stvaritev na glasbo slovenskih avtorjev. Nove koreografske zamisli v slovenski baletno-plesni prostor vnašajo izvirna videnja plesne umetnosti. Cilja društva sta nadaljevanje stoletne tradicije glasbeno-baletnega sodelovanja avtorjev na Slovenskem in skrb za koreografski potencial mladih baletnikov in plesalcev. Dogodek bo snemala Televizija Slovenija.

10. oktober 2010, Linhartova dvorana

Letni koncert Akademске folklorne skupine Franceta Marolta Univerze v Ljubljani

Umetniško vodenje: Mirko Ramovš

Najpomembnejša slovenska folklorna skupina vsako leto še posebno skrbno pripravi letni koncert na velikem odru CD s pestro predstavitvijo različnih umetnostnih oblik slovenskega ljudskega izročila.

27. marec 2010, Linhartova dvorana

Plesni program za leto 2010 v številkah

- načrtovano število prireditev: 78
- načrtovano število obiskovalcev: 26.110
- načrtovani neposredni stroški: 223.761 €
- načrtovani prihodki od prodanih vstopnic: 184.616 €
- sredstva MK za neposredne stroške: 89.704 €
- delež MK za neposredne stroške: 40 %

5 FILMSKI PROGRAM

5.1 FILMSKI FESTIVALI

Od 10. do 21. novembra 2010

21. LIFFe

21. ljubljanski mednarodni filmski festival / Ljubljana International Film Festival

Filmski festival v Ljubljani je nastal ob spoznanju, da so številni kakovostni filmi manj znanih produkcij, avtorjev ali držav v programu slovenskih kinematografov spregledani. To spoznanje se je še posebej nanašalo na prezrti evropski film. Festival in sistematično nakupovanje umetniških filmov to praznino že 20 let uspešno postopoma zapolnjujeta, s tem da vzgajata, informirata in gradita odnos širšega občinstva do kakovostnega filma. Med drugim je festival spodbudil tudi slovenske distributerje, da so v svoje nakupe začeli zajemati vedno več evropske, ameriške neodvisne, azijske in druge produkcije. Festival je torej pomemben zaradi vse večjega števila filmov, ki jim po prireditvi uspe priti tudi v redni program slovenskih kinematografov.

Pomembno vodilo pri oblikovanju programa je ambicija, da festival domače občinstvo seznanja z zmagovalnimi filmi evropskih in svetovnih filmskih festivalov ter približa filme, ki morda niso zmagovali, pač pa prinašajo podobno kakovost, mladostno energijo in svežino. Programski cilj Cankarjevega doma je ustvariti kritično distanco do prevladujočega filmskega programa v kinematografski mreži in na številnih komercialnih TV-kanalih. Izobraževalna vloga festivala se še posebej kaže v sklopih Retrospektiva, Fokus in Posvečeno, ki obravnavajo določeno temo, avtorja ali nacionalno kinematografijo.

Oblikovalci programa festivala vključujejo tudi filme mlajših in obetavnih avtorjev, ki iščejo pot do uveljavitve. Z uvrstitvijo na pomembnejše mednarodne festivale si pridobivajo potrebne reference, ki jim omogočajo nadaljnje filmsko ustvarjanje. Festival je odprt za filmsko raziskovanje in drugačne avtorske prijeme, kakovostne, a finančno nedonosne projekte. Za spodbudo jim je namenjena nagrada za najobetavnejšega režiserja, vodomec iz sklopa Perspektiv, ki jo podeljuje Mobitel, generalni pokrovitelj festivala.

LIFFe je najobsežnejša (okoli 100 filmov in 300 projekcij) in najbolj obiskana (48.000 izdanih vstopnic) filmska prireditev v Sloveniji. Vsako leto se v petih dvoranh po Ljubljani – od Cankarjevega doma in Slovenske kinoteke do Kinokluba Vič in Kinodvora – odvrti pregled svetovne filmske produkcije s poudarkom na avtorskih presežkih evropskega filma, neodvisne ameriške produkcije, latinskoameriških

filmov ter najboljših dosežkov Azije, Afrike in Avstralije. Leta 2007 je LIFFe filme prvič zavrtil tudi v Mariboru, kar je nadaljeval tudi v naslednjih letih.

LIFFe na široko odpira vrata v mednarodni filmski dialog tudi slovenskim filmskim ustvarjalcem; med festivalom gostimo številne tuje in domače ustvarjalce, ki svoje umetniške in produkcijske izkušnje izmenjujejo z domačini poznavalci in ustvarjalci.

V letu 2010 bomo nadaljevali s tradicionalnimi sklopi in ohranili novosti prejšnjih let, ki so se izkazale kot kakovostne in odmevne, med drugim pomembni novosti 20. festivala, program filmov za otroke in mladino (Kinobalon), s katerim želimo na filmsko umetnost opozoriti tudi naše najmlajše, ter Medsosedsko koprodukcijsko srečanje (*Neighbouring coproduction meeting*), na katerem se filmski producenti sosednjih držav (Italije, Hrvaške, Madžarske in Avstrije) v sodelovanju s slovenskimi producenti pogovarjajo o prihodnjem sodelovanju na področju filmskih koprodukcij.

Programski sklopi

Perspektive: uraden tekmovalni sklop mladih režiserjev za Mobitelovo nagrado vodomec

Predpremiere: filmi, odkupljeni za domačo distribucijo

Kralji in kraljice: dela prepoznavnih in nagrajevanih mojstrov sodobnega filma

Panorama svetovnega filma: festivalski favoriti s petih celin

Ekstravaganca: t. i. polnočni kino prinaša drznejše, raznovrstne in žgečkljive vsebine

Proti vetru: avtorji, ki z radikalnejšimi vizijami kljubujejo prevladujočim smernicam

Fokus: vpogled v eno ali več "vročih" nacionalnih kinematografij

Retrospektiva: celovit pregled del pomembnega sodobnega cineasta

Posvečeno: kratka, zgoščena predstavitev festivalsko in medijsko izpostavljenega avtorja

Svet na kratko: izbor kratkometražnih filmov; po novem je to tekmovalni sklop

Spremljevalni program

Pogovori s festivalskimi gosti (odprte novinarske konference, okrogle mize), filmske delavnice, tematski seminarji, Jesenska filmska šola, ki se tematsko navezuje na program festivala ...

Nagrade

Vodomec, nagrada mednarodne žirije režiserju najbolje ocenjenega filma Perspektiv, ki jo podeljuje generalni pokrovitelj Mobitel, d.d. (10.000 EUR)

Zmaj, nagrada občinstva, ki zmagovalca izbira med filmi brez distribucijske licence za Slovenijo. Film za prikazovanje odkupi Cankarjev dom ali drug slovenski distributer.

Nagrada FIPRESCI, mednarodna žirija svetovnega združenja filmskih kritikov izbere zmagovalca med filmi iz Perspektiv.

Nagrada za najboljši kratki film, mednarodna žirija izbere najboljši film.

Članstvo v mednarodnih organizacijah:

- Europa Cinemas, združenje prikazovalcev evropskega filma, Pariz
- CEFF, koordinacija evropskih filmskih festivalov, Bruselj
- MPA, Motion Pictures Association, Bruselj
- MEDIA Plus, program Evropske komisije

Festival pripravljamo v sodelovanju s Kolosej kinematografijo, Kinodvorom, Italijanskim inštitutom za kulturo, Francoskim inštitutom Charlesa Nodierja in Goethejevim inštitutom v Ljubljani.

Glavni pokrovitelj je že vrsto let Mobitel, d.d. (podeljuje uradno festivalsko nagrado), od leta 2006 je velika darovalka Tobačna Ljubljana, d.d. Medijski pokrovitelj je Delo, d.d. (izdaja festivalski časopis).

Od 24. do 31. marca 2010

12. mednarodni festival dokumentarnega filma (FDF)

Širok vpogled v dogajanje v sodobni produkciji dokumentarnega filma, vse bolj prodorne in široko sprejete umetniške oblike, ki z aktualno obravnavo družbenih in političnih problemov posega v vse pore življenja.

FDF filme uvršča v različne programske sklope:

- Tekmovalni sklop na temo človekovih pravic
- Miti ikone, mediji
- Intimni portreti
- Aktualni, družbenokritični dokumentarci
- Kratki dokumentarci
- Retrospektiva pomembnega domačega ali tujega dokumentarista

Novost 11. FDF je bil prvič organizirani tekmovalni spored, ki smo ga pripravili v sodelovanju s partnerjem, One World Film Festivalom iz Prage. Tekmovalni spored bo z 12. prireditvijo postal stalnica festivala, izbira tekmovalnih dokumentarnih filmov pa se bo navezovala na temo človekovih pravic. Nagrado bo podelila Amnesty International Slovenija, s katero smo v preteklosti sodelovali na LIFFu.

Festival bo tudi v letu 2010 potekal na dveh prizoriščih; celoten program bo namreč predvajan tudi v Kinodvoru, partnerju festivala.

Kosovelova in Linhartova dvorana, Kinodvor

Od 10. do 14. maja 2010

4. mednarodni festival gorniškega filma

Po obdobju, ko smo sklop gorniških in avanturističnih filmov predvajali v okviru Festivala dokumentarnega filma, smo se zaradi izjemnega zanimanja in velikega razmaha dokumentaristike na tem področju leta 2007 v sodelovanju z Društvom za gorsko kulturo odločili predstaviti izbor vrhunskih gorniških in avanturističnih filmov v novem okviru. Leta 2010 program gorniških filmov vračamo v kulturno-umetniški program Cankarjevega doma; na petdnevem festivalu si bodo obiskovalci lahko ogledali vrsto domačih in tujih gorniških in avanturističnih filmov, filmski program bodo dopolnjevali: predavanja vrhunskih alpinistov, predstavitev novih gorniških knjig, razstava gorniške literature in fotografije ter okrogle mize. Predstavljeni filmi se bodo potegovali za glavno nagrado mesta Domžale, nagrado za najboljši film, najboljši film o gorski kulturi, najboljši film na temo okolja in gorskih športov ter najboljši film po izbiri občinstva.

Kosovelova in Linhartova dvorana

5. 2 FILMSKI CIKLI

Od 6. do 11. aprila 2010, Kosovelova dvorana

Cikel armenskega filma

Armenski film nekoč in danes, doma in v izseljenstvu

V okviru festivala Armenija od blizu bomo predstavili malo znano, a zanimivo kinematografijo iz Zakavkazja. Opus kratkih in srednjemetražnih dokumentarcev Artavazda Pelešjana bo vsekakor pravo odkritje; večnega odpadnika, pesnika in umetnika Sergeja Paradžanova pa bomo predstavili vsaj z dvema filmoma, *Sencami pozabljenih prednikov* (1964) in *Sajat nova – Granatna barva* (1968). Med sodobnimi deli armenske kinematografije bomo predstavili dela Harutuna Hačaturjana, mednarodno najbolj priznanega režiserja zadnjega časa, ter izbor armenskega dokumentarca, ki po številu posnetih filmov prevladuje v nacionalni produkciji. Armenski film danes (vsaj za zahodno občinstvo) živi predvsem

obsežno v izseljenstvu po vsem svetu; med najznamenitejšimi režiserji, ki niso zgolj armenskega rodu, temveč armensko kulturo in družbo obdelujejo tudi v svojih filmih, sta v Kanadi ali Franciji živeča Atom Egoyan (Koledar, 1993; Ararat, 2002) in Robert Guédiguian (Potovanje v Armenijo, 2006).

Od 20. do 29. oktobra 2010, Kosovelova dvorana

Italijanski in evropski vestern

V šestdesetih letih 20. stoletja so se v italijanski kinematografiji pojavili popularni, a zelo kakovostni filmi, ki so se naslanjali na tradicijo ameriškega filma. Eksplozirala je italijanska komedija (t. i. *commedia all'italiana*), pojavili so se zvrstni filmi, za mednarodno najbolj odmevnega pa še danes štejemo italovestern ali t. i. špageti vestern, kakor so ga slabšalno označili predvsem ameriški kritiki. Režiserji Sergio Leone, Giulio Questi, Sergio Corbucci, Tonino Valerii, Damiano Damiani in Sergio Sollima so od sredine šestdesetih naprej premaknili meje žanra, ki je v ZDA v tem času že usihal, mu vdahnili svežino in potrebno politično ostrino. Tovrstni filmi pa v tistem času niso nastajali zgolj v Italiji, temveč so jim sledile mnoge druge evropske države, predvsem Nemčija in Španija, veliko koprodukcij je bilo posnetih celo v tedanji Jugoslaviji, na Primorskem in celo v okolici Ljubljane. Prav ta povezava z našim kulturnim prostorom je še posebej zanimiva, zato jo nameravamo v okviru retrospektive ustrezno poudariti.

5. 3 FILMI IZ DISTRIBUCIJE CD

Od 4. do 20. januarja 2010, Kosovelova dvorana

Razmetane postelje (Unmade Beds)

Velika Britanija, 2009

Režija: Alexis Dos Santos

Scenarij: Alexis Dos Santos

Igrajo: Fernando Tielve, Deborah Francois, Michiel Huisman, Iddo Goldberg, Richard Lintern

Romantična zgodba nemirne mladosti, iskanja identitete in raziskovanja spolnosti, ki se spogleduje s francosko novovalovsko energijo, je postavljena v boemski raj – labirintno zapuščeno skladišče v Londonu, polno sanjavih idealistov.

Axl želi odkriti svojo preteklost, zato išče izgubljenega očeta. Vera bi svojo preteklost najraje pokopala, zaceliti skuša zlomljeno srce. Njuni zgodbi se dogajata v vzhodnem delu Londona. Ko Axl izve, da njegov oče trguje z nepremičninami, ga spozna pod pretvezo, da je študent, ki si išče stanovanje. Bolj ko spoznava življenje svojega očeta in njegove družine, težje ga sprejema. Da bi ubežal sporu, se zavleče na klubsko sceno, v zapuščeno skladišče. Tam spozna Vero, ki je droben korak pred razmerjem s popolnim tujcem. Da bi se obvarovala pred srčno bolečino, želi tokrat ostati popolnoma anonimna. Načrti se ne izidejo, saj se zaljubi in tako postane žrtev lastnih zastavljenih meja.

Alexis Dos Santos je bil rojen leta 1974 v Argentini. Je režiser, pisec scenarijev, montažer in producent. Študiral je v Buenos Airesu in Barceloni, preden se je leta 1998 preselil v London in tam študiral na Državni univerzi za film in televizijo. Za svoj prvenec *Lepilo* je prejel več nagrad. *Razmetane postelje* so njegov drugi igrani celovečerni film.

Od SR, 3., do NE, 21. februarja 2010, Kosovelova dvorana

Odkup nagrajenca občinstva 20. LIFFa

Ubil sem svojo mamo /J'ai tué ma mère / I Killed My Mother

Kanada, 2009

Režija, scenarij, glavna vloga, producent: Xavier Dolan

Igrajo: Anne Dorval (Chantale), Xavier Dolan (Hubert Minel), François Arnaud (Antonin), Suzanne Clément (Julie), Patricia Tulasne (Helene), Niels Schneider, Monique Spaziani, Pierre Chagnon, Emile Mailhot, Pascale Audrey
Nagrade: Art Cinema Award, Prix Regards Jeune in SACD Prize Cannesu 2009 ter nagrada občinstva Zmaj na 20. LIFFe.

Zabavna in trpka avtobiografska pripoved o težavnem razmerju med materjo in sinom, ki jo je spisal, režiral in v njej odigral glavno vlogo še ne dvajsetletni samouk. Moralni zmagovalec Štirinajstih dni režiserjev v Cannesu.

Šestnajstletni Hubert naravnost prezira svojo mamo Chantale. Ob pamet ga spravljajo njeni načičkani puloverji, drobtinice, ki se ji med žvečenjem nabirajo v kotičkih ustnic, njena obsedenost s solariji in to, da vedno le napol posluša, kaj ji ima povedati. A po drugi strani tudi Hubert trmasto molči o svoji zasebnosti. Vprašanje je, kdaj bi Chantale izvedela, da je njen sin gej, če ji ne bi tega pomotoma izčvekala mama njegovega fanta. Medtem ko Huberta nosi skozi malo bolj in malo manj značilne pubertetniške zgoode in nezgode, njegovo pričkanje z mamo postaja vedno bolj neznosno, dokler se ona ne odloči, da bo za Huberta najbolje, da ga prešola v podeželski internat.

»V filmu gre za več kot le za divjanje hormonov in najstniško nezrelost. Ukvarja se predvsem z neskladnostjo. Med tema dvema osebama je vedno vladalo neskladje. Gre za vdano prevzemanje neke vloge, za sodelovanje v igri, vljudno opravljanje dejanj, ob katerih ni mogoče biti navdušen. Fant se zaveda, da bo njegova mati to ostala vse življenje. Vda se v vlogo sina, a je ne sprejema z veseljem.« (Xavier Dolan).

Xavier Dolan je rojen leta 1989 v Montrealu, Kanada. Ko je imel štiri leta, je začel igrati v televizijskih reklamah, pozneje pa v celovečernih in tv-serijah. *Ubil sem svojo mamo* je njegov režijski prvenec, za katerega je sam napisal tudi scenarij in v njem odigral glavno vlogo. Na festivalu v Cannesu je zanj prejel tri nagrade v sklopu Štirinajst dni režiserjev.

Od 16. do 30. septembra 2010, Kosovelova dvorana

Belka (White Material)

Francija, 2009

Režija: Claire Denis

Scenarij: Claire Denis, Marie N'Diaye

Igrajo: Isabelle Huppert, Isaach De Bankolé, Christophe Lambert, Nicolas Duvauchelle

Čisti vizualni čudež, poln prelepih, a tudi brutalnih podob, s katerim se Claire Denis vrača v Afriko, da bi nam podala podobo tega kipečega, razdeljenega in čustveno nabitega pokolonialnega sveta.

Nič več smehljanja. Redna vojska se pripravlja obračunati z uporniki in ponovno uveljaviti red v državi, počistiti v lastni hiši ter izločiti uporniškega častnika, ki mu pravijo Boksar, in s podeželja odstraniti klateške skupine vojakov-otrok. Vsi tujci so se že odpravili domov, še preden se je položaj do skrajnosti zaostрил. Le Maria, članica družine Vial, ki že dve generaciji živi tu in upravlja plantaže kave, je odločena ostati. Ne pusti se ustrahovati govoricam niti se ne misli odreči pridelku zaradi enega strela. Tako kot njen tast in njen nekdanji mož, oče njenega sina, je prepričana, da jih varuje Šerif, župan sosednjega mesta. Če ga prosi, ji bo gotovo rešil plantažo.

Claire Denis je bila rojena leta 1948 v Parizu, nato do 14. leta odraščala v Afriki. Diplomirala je na prestižnem pariškem Inštitutu višjih kinematografskih študij. Skrivnosti posla se je učila kot asistentka številnih uveljavljenih režiserjev, kot so Wim Wenders, Jim Jarmush in Costa-Gavras. Kot scenaristka in režiserka je debitirala s filmom *Chocolat* (1988), z večino svojih filmov je dosegla velik uspeh na svetovnih

festivalih. Kritiki pravijo, da ji je "uspelo spojiti liričnost francoskega filma in težnjo po zajetju pogosto grobega obraza sodobne Francije".

Božično-novoletni program

Premierno prikazovanje enega na novo odkupljenih filmov iz distribucije CD (trije termini)

5. 4 IZREDNE PROJEKCIJE / SODELOVANJE Z DRUGIMI PRODUCENTI

Decembar 2010, Linhartova dvorana

Filmsko-glasbeni dogodek v sodelovanju s Slovensko kinoteko

Po uspehu Chaplinovega nemega filma *Luči velemesta*, *Generala* Busterja Keatona in *Pevca jazza* Alana Croslanda, ki jih je v letih 2007, 2008 in 2009 v živo spremljal simfonični orkester, smo se s Slovensko kinoteko odločili za vsakoletno sodelovanje pri organizaciji decembrskega nemega filmskega spektakla. Izbrani film bo znan pozneje.

V program bomo uvrstili tudi enega od filmov drugih distributerjev, ki bo izbran kasneje.

Filmski program za leto 2010 v številkah

- načrtovano število prireditev: 437
- načrtovano število obiskovalcev: 55.570
- načrtovani neposredni stroški: 430.180 €
- načrtovani prihodki od prodanih vstopnic: 223.040 €
- sredstva MK za neposredne stroške: 127.896 €
- delež MK za neposredne stroške: 30 %

6 KULTURNOVZGOJNI IN HUMANISTIČNI PROGRAM

6. 1 KULTURNA VZGOJA

O kulturni vzgoji lahko razmišljamo kot o še enem programskem segmentu, po našem prepričanju pa gre za ustvarjalno odgovornost in poslanstvo – za iskateljstvo, kako se približati mlademu človeku in v njem zbuditi zanimanje za spoznavno plat umetniškega dogodka, hkrati pa ga vzdramiti tudi po etični in estetski strani. Ceneni blišč, zavrt v privlačne zgodbe, s katerimi se mladi zelo preprosto lahko identificirajo, je hud tekmeč, a verjamem, da mlad, razmišljujoč človek, ki ga predramijo bodisi naše kulturnovzgojne učne ure, ki zelo načrtno pokrivajo vsa umetnostna področja, bodisi abonmaji in številne druge kakovostne prireditve za otroke in mladino, še kdaj obišče Cankarjev dom – z namenom, da poglobi, nadgradi ali samo ponovi to izkustvo. Razvijanje estetske senzibilnosti in spodbude za kritično vrednotenje je v sodobni družbi, ki jo preplavlja množična kultura, namreč pomembnejše in potrebnejše kot kdaj koli prej.

Cankarjev dom za otroke in mladino v letu 2010 načrtuje približno dvesto dogodkov. Najpogosteje nas otroci in mladi obiščejo v okviru kulturnega dne, ki jim ga organizirajo kulturni koordinatorji na šolah, kar nekaj pa je prireditev, ki so namenjene obisku za izven – kot najprimernejša metoda se je izkazala abonmajska ponudba, ki v prvi polovici leta obsega štiri abonmaje za otroke in mladino – dva gledališka in dva filmska (vpisovali smo jih jeseni 2009), v septembru pa ji bomo dodali še abonma za mlajše odrasčajoče, sestavljen iz gledaliških predstav, koncertov in filmskih projekcij.

Številne kulturnovzgojne učne ure, komentirane koncerte ali predstave, delavnice ponavljamo že vrsto let, kar pomeni, da se nam je načrtno navezovanje na učne vsebine, dostopnost ter privlačnost programov obrestovala.

Letos dodajamo šest novih projektov:

- literarno-glasbeno kulturnovzgojno učno uro *Martin Krpan*;
- začenjamo priprave na angažiran gledališki projekt *Nared kej, nared no!*;
- glasbeno kulturnovzgojno učno uro *(P)osvojimo pesem drugega naroda*;
- glasbeno kulturnovzgojno učno uro *Opera ni zOpera*;
- glasbeno kulturnovzgojno učno uro *Čas je, da zbudimo sanje*;
- glasbeno delavnico z Zlatkom Kavčičem.

6. 1. 1 FILMSKA VZGOJA

Filmsko vzgojo že več let zapored nosi filmski abonma za mlade, sestavljen iz filmov, ki jih je Cankarjev dom odkupil in jih distribuiral, ter filmov, ki so uglaseni s programskim konceptom sezone.

V sezoni 2009/10 je ponudba obogatena s posebnim abonmajem, sestavljenem iz dokumentarnih filmov, igranih dokumentarcev ali filmov, ki se navezujejo na dokumentarno vsebino in temeljijo na resničnih dogodkih. Po nekaterih projekcijah bomo pripravili predavanja uglednih filmskih strokovnjakov.

Do 20. oktobra smo vpisali 164 abonentov. Da je lahko razbrati celoto, objavljamo oba abonmaja – tudi s projekcijami, ki so bile že v letu 2009.

LIFFE PO LIFFU

- 2. novembra 2009, *Ex bobnar*, režija: Koen Mortier, Belgija 2007
- 2. decembra 2009, *Vicky Cristina Barcelona*, režija: Woody Allen, ZDA, Španija 2008
- 20. januarja 2010, *Božična zgodba*, režija: Arnaud Desplechin, Francija 2008
- 10. februarja 2010, *Sto žeblice*, režija: Ermanno Olmi, Italija 2007
- 17. marca 2010, *Razred*, režija: Laurent Cantet, Francija 2008
- 5. maja 2010, *Kar brez skrbi*, režija: Mike Leigh, Velika Britanija 2008
- 2. junija 2010, *Sneg*, režija: Aida Begić, BiH, Nemčija, Francija, Iran 2008

DOKUMENTI ČASA

- 3. novembra 2009, *Človek na žici*, režija: James Marsh, Velika Britanija, ZDA, 2008
- 16. novembra 2009, *Sabina*, režija: Sandrine Bonnaire, Francija 2007
- 21. januarja 2010, *Sicko*, režija: Michael Moore, ZDA 2007
- 11. februarja 2010, *Valček z Baširjem*, režija: Ari Folman, Izrael, Francija, Nemčija 2008
- 18. marca 2010, *Katin*, režija: Andrzej Wajda, Poljska 2007
- 6. maja 2010, *Lakota*, režija: Steve McQueen, Velika Britanija 2008
- 3. junija 2010, *Gomorra*, režija: Matteo Garrone, Italija 2008

Za sezono 2010/11 razmišljamo v enaki smeri – o abonmajih, ki bosta temeljila na izboru najboljših filmov s festivalov dokumentarnega filma v Cankarjevem domu ter izboru filmov s festivala Liffe 2009.

Sicer pa za zainteresirane šolske skupine v okviru filmskega programa redno organiziramo ogleda odkupljenih filmov (največje zanimanje je v šolskem letu 2009/10 za filma *Katin* in *Persepolis*).

Kosovelova dvorana

6. 1. 2 GLEDALIŠKA VZGOJA

KRALJESTVO PRAVLJIC

Decembrsko dogajanje za otroke v Cankarjevem domu že vrsto let poteka pod krovno znamko Kraljestvo pravljic. V letu 2009 bo program sestavljalo šest otroških predstav (s po petimi ponovitvami), ki so nastale bodisi v naši produkciji ali koprodukciji (Pedenjped) bodisi bodo na program uvrščene po presoji selektorja (Matej Bogataj, hkrati tudi selektor za festival Zlata paličica). Po predstavi je za otroke predviden tudi obisk razstave bienala ilustracije – s strokovnim vodenjem.

December, Linhartova, Kosovelova, Štihova dvorana

ABONMAJA ZA OTROKE IN MLADINO

V sezoni 2009/10 smo v sodelovanju z Gledališkim programom pripravili dva abonmaja, in sicer za otroke od petega do desetega leta ter za najstnike, starejše od 15 let. V sezoni 2010/11 ob obeh ustaljenih ponudbah načrtujemo še abonma za mlajše odrasčajnike, stare od 11 do 15 let, ki bo poleg gledaliških predstav (npr. Tom Sawyer in vražji posli v produkciji SLG Celje) vseboval še glasbene produkcije in filmske projekcije.

Da je lahko razbrati celoto, objavljamo oba abonmaja – tudi s predstavami, ki so bile že v letu 2009. Do 20. oktobra smo vpisali 350 abonentov.

MOJ PRVI ABONMA za otroke do 10. leta

28. novembra 2009, *Muca Copatarica*, produkcija Prešernovega gledališča Kranj
14. in 15. decembra 2009, *Peter in volk*, produkcija Anton Podbevšek teatra Novo mesto
16. marca 2010, *Maček Muri*, produkcija Slovenskega ljudskega gledališča Celje
13. februarja 2010, *Picko in Packo*, produkcija SNG Opera in balet Ljubljana
20. marca 2010, *Pedenjped*, koprodukcija med Glasbeno matico Ljubljana in Cankarjevim domom
10. aprila 2010, *Čebelica Maja*, produkcija Lutkovnega gledališča Maribor
Štihova, Kosovelova in Linhartova dvorana

TA HUD ABONMA / SVET JE IZ TIRA ...

15 in + let

7. novembra 2009, *Srh / Zvok na koži*, produkcija: Flota, zavod, Murska Sobota, koprodukcija: Cankarjev dom, Flota Ljubljana, Plesni teater Ljubljana partnerja: Slovenska filharmonija, Zavod Bunker

29. novembra 2009, *Anne Frank – Ksenija Murari*: Ljubezen Anne Frank ali zgodba o človeškem dostojanstvu, produkcija: Gledališče Koper

9. novembra 2009, David Harrower: Črni kos, koprodukcija med Zavodom Imaginarni in Cankarjevim domom

13. februarja 2010, Nenad Veličković: *Sahib – Impresije iz depresije*, koprodukcija med Artbirojem in Cankarjevim domom

13. marca 2010, Heiner Müller: *Macbeth po Shakespearu*, koprodukcija med Mini teatrom, Cankarjevim domom, Novim kazališčem Zagreb in Zagrebačkim kazališčem mladih

8. maja 2010, Kristo Šagor: *Prepovedano za mlajše od 16*, producent: ŠKUC gledališče, partnerja projekta: Cankarjev dom Ljubljana in Goethejev inštitut Ljubljana

Štihova, Kosovelova in Linhartova dvorana

MARTIN KRPAN / premiera nove kulturnovzgojne učne ure

Besedilo: Fran Levstik, priredba besedila: Ira Ratej

Režija: Matjaž Latin

Nastopata: Pavle Ravnohrib in Boštjan Gombač

Premeteni tihotapec soli, ki dunajski dvor reši pred nadležnim Brdavsom, je utelešenje moči, zdrave pameti in ponosa. Na njem ni nič hlapčevskega, nič ne dvomi in se ničesar ne boji. Danes, ko nam je vsem sojenih po petnajst minut slave in je vsak izmed nas nekakšen glavni junak v območju lastne mini žajfnice, včasih pozabljamo, iz kakšne snovi so resnični junaki. Zato smo se odločili, da Martin Krpan znova pride med nas. K sodelovanju smo povabili ustvarjalce, ki bodo Krpana oživili na sodoben način z obilo refleksije na današnji čas; scenarij bo namreč dialoški – pogovor med ministrom Gregorjem, tipičnim predstavnikom oblastniške »nouveau riche«, ter silakom Martinom Krpanom, ki je zavezan vrednotam in resnici.

Premiero načrtujemo v januarju 2010.

Štihova dvorana

NARED KEJ, NARED NO! / priprava nove kulturnovzgojne učne ure

Avtorica besedila: Draga Potočnjak; produkcija: Cankarjev dom

Predstavo smo zasnovali kot kulturnovzgojno učno uro, ki se bo v prvi vrsti ukvarjala z okoljskimi problemi ter se dosledno in zavzeto, a tudi humorno, lotevala dejstev in dilem.

Ljudje smo se namreč izkazali kot precej nehvaležni prebivalci planeta. Tega smo se začeli zavedati šele ob alarmantnih napovedih znanstvenikov in okoljevarstvenikov o prihodnosti Zemlje. Če smo vrgli moralo na smetišče zgodovine, bi jo bilo treba že včeraj izbrskati in očistiti. Časa za sprenevedanje ni. Vemo vse, kar je treba storiti. Kot pravi Anja v predstavi: *Sam, nared kej! Nared že! Pa hiter!*

V letu 2009 smo odkupili scenarij; začetek študija načrtujemo jeseni 2010.

Štihova dvorana

TRI SNEGULJČICE

Zasnova, scenarij in režija: Barbara Hieng Samobor

Kostumografija in likovna zasnova lutk: Barbara Stupica

Koreografija: Sanja Nešković Peršin, igrajo: Janja Majzelj, Sanja Nešković Peršin in Igor Samobor

Zgodnja otroška igra je v marsičem podobna gledališki vaji. In to je izhodišče naše kulturnovzgojne učne ure, s katero smo nadgradili prejšnjo predstavico *Kaj je gledališče*.

Kulturnovzgojna učna ura *Tri Sneguljčice* bo mlade gledalce opozorila na to, kar o gledališču "nevede vedo" in jim obenem razkrila nekaj gledaliških skrivnosti – čarovnij ... To bo njihov prvi sprehod po gledališkem odru – po stopinjah igralke, plesalke in lutke.

Štihova dvorana

IGRALEC

Scenarij in režija: Barbara Hieng Samobor

Kostumografija: Barbara Stupica

Nastopajo: Nataša Barbara Gračner/Maša Derganc, Igor Samobor in Matjaž Tribušon

V predstavi *Igralec* obravnavamo pet pomembnih postaj gledališke zgodovine – zgodovine igralskega poklica od časov stare Grčije do začetka 20. stoletja. Gledalec najde odgovore na vprašanja o tem, kako se igralec pripravlja na vlogo: kako je bilo to pred 2400 leti v stari Grčiji, v dobi Shakespeara, v humorni commedii dell' arte, pri Molièru ...

Čustva in psihološke vsebine so široki in popestrjeni s prepričljivim nastopom izvrstnih igralcev. Predstavi sledijo predavanja in vodená gledališka improvizacija prostovoljcev iz občinstva.

Štihova dvorana

PREPOVEDANO ZA MLAJŠE OD 16

Prevod: Lučka Jenčič; režija: Klemen Markovčič; dramaturški sodelavec: Alen Jelen; video: Jure Černec; kostumograf – izbor oblačil: Iztok Hrga; prostor, svetloba, glasbena oprema: Klemen Markovčič;

producent ŠKUC Gledališče; partnerja Goethejev inštitut Ljubljana, Cankarjev dom; igrajo: Tjaša Hrovat, Peter Harl, Nina Rakovec

Slovenski javnosti se prvič predstavlja nemški dramatik Kristo Šagor (1976), po očetu Hrvat, ki je trenutno vodilni dramatik za mlade v Nemčiji in poleg Lutzja Hübnerja predstavnik novega vala nemških dramatikov. S svojimi provokativnimi dramskimi besedili, ki se ukvarjajo s temeljnimi problemi mladih, vedno neposredno zadene v srž.

Prepovedano za mlajše od 16 se preizprašuje o seksualnosti mladih. V praznem kinu, očitno pomotoma, saj se projekcija noče in noče začeti, se srečajo dve dekleti in fant. V igri, nastali iz dolgočasje in po vnaprejšnjem dogovoru med dekletoma, fant, ki ne ve, v kakšna razmerja se je nehote ujel, postane njun objekt. S približevanjem se postopoma razkrivajo značaji in količina prebujajoče se seksualnosti kot tudi izprijenosti, predsodkov in kompleksov.

Ciljno občinstvo so mladostniki od 13. leta, ki so v našem gledališkem prostoru že nekaj časa zapostavljeni, ekipa najmlajše generacije slovenskih profesionalnih ustvarjalcev pa je generacijski ključ do tega segmenta.
Kosovelova dvorana

DOGAJA!

Koproducent: Društvo za razvoj gledališča v izobraževanju

Avtorja predstave: Andreja Rauch in Tomaž Lapajne; dramaturgija: Magda Lojk; scenografija in kostumografija: Katarina Zalar; avtorji in izvajalci glasbe: Mirko Vičentič Polič in Igor Vičentič; oblikovanje luči: Jaka Šimenc; plesalec: Gregor Kamnikar, Andreja Rauch; igralca: Maja Dekleva, Tomaž Lapajne

Dogaja! je predstava, namenjena mladostnikom od 10. do 14. leta. Glavna tema je prezasičenost družbe z informacijami. Oglaševanje in poplava informacij vsiljujeta hitro sprejemanje informacij, kar pa zmanjšuje razmislek o kontekstu. Mladi intenzivno spremljajo različne medije, da bi čim širše spoznali svet ter opredelili svoj trenutni in prihodnji položaj v njem.

Predstava uporablja izrazna sredstva, ki so mladim blizu; dotakne se tem, kot so odnos do šole, staršev, prijateljev, sošolcev, ljubezni, uveljavljanja. Tako se povezuje predvsem z učnima predmetoma državljanska vzgoja in etika.

Kosovelova dvorana

SAHIB

Besedilo: Nenad Veličković; režija: Ivana Djilas; adaptacija: Ivana Djilas in Branko Završan; prevod: Djurdja Strsoglavec; Kostumografija: Jelena Proković; igra: Branko Završan; produkcija: Artbiro d.o.o. in Cankarjev dom

V kulturnovzgojni program smo uvrstili tudi predstavo *Sahib*, ki je premiero doživela spomladi. Zgodbo nam pripoveduje uradnik na misiji v povojnem Sarajevu. Skozi njegove oči vidimo, kako Sarajevo doživi tujec, ki je prišel s »humanitarno misijo« spreminjat svet in ljudi po svoji podobi. Počuti se vzvišanega in civiliziranega kolonialista. On je sahib (gospod, gospodar). In na drugi strani skozi oči njegovega voznika, profesorja Sakiba (kar pa ni gospodar, je samo ime) vidimo, kako tujce, ki vsiljujejo Sarajevu novo podobo, doživljajo domačini.

Duhovita pripoved, ki ni popustljiva ne do Sarajevčanov ne do novodobnih misionarjev, nam zastavlja vprašanja. Koliko smo pripravljeni sprejeti drugačnost? Ali je moralno zahtevati spoštovanje svoje drugačnosti, če ne sprejmamo tuje? Kaj je Evropa – geografska lega, politična entiteta, kulturna uniformiranost ali je to prostor, kjer so dopuščene razlike, kjer se spoštuje drugačnost ...

In ključno vprašanje za vsakega gledalca: kdo smo mi Slovenci. Se čutimo sahibe ali Sakibe? Kdaj smo Sakibi in ali si to priznamo? O teh vprašanjih se bodo dijaki po koncu predstave pogovarjali z ustvarjalci.

Štihova dvorana

6. 1. 3 GLASBENA VZGOJA

OPERA NI (Z)OPERNA

Avtor: Gregor Strniša; nastopajo: sopran Nataša Krajnc, bariton Aleš Marčič, klarinet: Andrej Zupan, klavir: Gregor Strniša

Današnji mladini se marsikdaj zdi opera nekako stara, zaprašena zadeva. Nekaj, kar sodi v muzej. Lahko bi rekli, da jim vzbuja odpor in jim je celo zop(e)rna. V kulturnovzgojni učni uri *Opera ni zOperna* jim bomo skušali predstaviti opero v povsem drugi luči in zanikati vse takšne predsodke. S pomočjo mladih pevcev, humornim in hkrati didaktičnim pristopom bomo predstavili opero in njene sestavne elemente.

Predstava je pripravljena v obliki učne ure opere, kjer je na začetku predstavljen operni način petja. Pevci prikažejo, kako se poje operno in kako navadno. V nadaljevanju glasbeniki predstavijo elemente in sodelujejo še pri operni predstavi. Nato na osnovi žepne opere *Novi čevlji* pred gledalci ob komentarju sproti sestavijo novo opero, ki vsebuje uvod, ljubezenski zaplet, umor in ne čisto pravi »hepiend«.

Štihova dvorana

KATALENA – LJUDSKO PO SODOBNO!

Nastopajo: Polona Janežič, klaviature, spremljevalni glas; Vesna Zornik, glas; Boštjan Gombač, klarinet, flavte, tolkala, spremljevalni glas; Tibor Mihelič, basovska kitara, spremljevalni glas; Boštjan Narat, kitara, mandolina, spremljevalni glas; Robert Rebolj, bobni, tolkala.

Člani zasedbe Katalena so svojevrstno popularizirali slovensko ljudsko glasbo, ki so ji s korenitimi avtorskimi in žanrskimi posegi vtisnili pečat sodobnega glasbenega, pa tudi širšega socialnega okolja. S tem so nevede mlajše občinstvo opozorili na dejstvo, da lastna tradicija in inovativnost v dobi odraščanja nista nujno izključujoči se vrednoti; kot tudi ni vse slabo in dolgočasno, kar je tradicija, ter novo in dobro, kar je tuje.

Po dvakrat napolnjenih ljubljanskih Križankah (skupaj s skupino Terrafolk), številnih koncertih na tujem in štirih uspešnih albumih želijo svoje videnje ljudske glasbe in neobremenjenost pri pristopu k tej predstavi mladim; tako kot je mladim najbliže.

Njihov koncert tako ne bosta le igranje inštrumentov in predstavitev glasbenih izrazov različnih slovenskih pokrajin, temveč tudi predstavitev osnov aranžiranja in odrskega nastopa na kabaretno duhovito.

Linhartova dvorana

TERRAFOLK: (P)OSVOJIMO PESEM DRUGEGA NARODA

Glasbena delavnica o ljudski glasbi in narodni identiteti, dialogu in bogatenju med različnimi kulturami

Nastopajo: Bojan Cvetrežnik, violina, mandolina; Danijel Černe, kitara; Janez Dovč, harmonika, kontrabas

Osnovna zamisel je, da skozi glasbo pokažemo, da še posebno sosednje narode kultura lahko zbližuje in ne ločuje. Ob srečevanju različnih narodov in kultur (glasbenih stilov) pa lahko nastajajo nove oblike, ki bogatijo glasbeno zakladnico.

Ideja glasbene učne ure je navdahnjena z dokumentarnim filmom *Čigava je ta pesem* o pesmi, ki jo imajo za svojo Bošnjaki, Srbi, Bolgari, Makedonci, Albanci, Turki in Grki. Vsi izmed njih so prepričani, da je to njihova izvorna narodna pesem. Mnogi od teh narodov so na Balkanu že stoletja kot sosedje sprti med sabo in imajo o eden drugem tudi zelo negativne predsodke. Zato dejstvo, da imajo isto melodijo enako radi tudi sosedje, vzbuja tudi neprijetne občutke in eden drugega obtožujejo kraje melodije. Obenem pa kaže na univerzalnost glasbenega jezika in povezanost ljudi ne glede na državne meje. Predstavili bomo tudi kratke zvočne primere. »Slovensko« verzijo pa bomo ustvarili skupaj z udeleženci glasbeno-izobraževalnih ur. Skozi učno uro bomo poskusili pokazati, da lahko pesem posvojimo in vzamemo za svojo ne glede na to, od kod prihaja.

Štihova dvorana

GOBEC IN GODEC – kulturnovzgojna učna ura

Nastopajo: Boštjan Gombač, Žiga Golob in Jure Longyka

Boštjan Gombač je vsestranski glasbenik in virtuoz na klarinetu, ki deluje v številnih glasbenih zasedbah (TerraFolk, Katalena idr.), prekaljen pa je tudi na gledaliških odrih. Jure Longyka je radijski voditelj in snovalec glasbene oddaje Izštekanj, njegov glas je domač tudi otrokom in odraslim, ki segajo po zvočnih knjigah. Kontrabasist Žiga Golob je živahen glasbenik, ki deluje v številnih zasedbah in s svojim muziciranjem vstopa v raznovrstne glasbene svetove.

Trojica skupaj z besedami in govorico navadnih in nenavadnih inštrumentov pripoveduje zgodbe o vsem mogočem in nemogočem. *Gobec in godec* je kulturnovzgojna ura glasbe in pripovednega ljudskega izročila (to prireditev lahko prilagajmo po starosti in je namenjena učencem nekje do 4. razreda).

Štišova dvorana

ČAS, DA ZBUDIMO SANJE – kulturnovzgojna učna ura

Nastopa: Zoran Predin; produkcija: Artbiro, d. o. o.

Je res, da je prvo besedilo nastalo, ko se je pračlovek udaril po prstu med pripravljanjem večerje svoji ljubici? So bili srednjeveški trubadurji res nekakšni rumeni internetni strežniki, ki so s prepevanjem obveščali javnost o aktualnih dogodkih iz sveta politike, mode in tračev? Koliko in kakšne resnice lahko preneseni pomen pove žejnemu občinstvu? Kaj so poraščena titovka, jeklene tetive gorenjskega orla ter brki Pohorja? So besedila nujno zlo ali ključ do razumevanja slovenske glasbe? Z Zoranom Predinom bodo dijaki potovali skozi nastanek, vsebino, uporabo in zlorabo besedil. Skupaj bodo napisali tudi svoj prvi hit!

DELAVNICA Z ZLATKOM KAVČIČEM

Zlatko Kavčič je eden najboljših evropskih jazzovskih bobnarjev in tolkalcev ter eden najpomembnejših avtorjev evropske improvizirane glasbe. Od leta 2001 vodi šolo za tolkala in druge inštrumente pri Zvezi kulturnih društev Nova Gorica. Pod njegovim vodstvom bodo najmlajši svojo bujno domišljijo ustvarjalno prelili v zvok. Spoznali bodo narazličnejše ustvarjanje zvoka: s svojim telesom, glasom in različnimi predmeti, ki jih bodo prinesli od doma.

Klub Lili Novy

JANKO IN METKA

Glasba: Engelbert Humperdinck; režija: Katja Konvalinka; scenografija: Ksenija Konvalinka; nastopajo: Katja Konvalinka, sopran; Saška Kolarič, mezzosopran; Edita Garčević Koželj, mezzosopran; Ana Bradeško, pripovedovalec; Jerneja Grebenšek, pianistka; produkcija: Icom, d.o.o.

S priredbo skoraj triurne Humperdinckove pravljичne opere je nastala enourna zabavna in poučna operna predstava, ki smo jo uvrstili v program za najmlajše. Ohranjena je rdeča nit zgodbe, skrajšani so le zborovski in baletni deli ter glasbeni vložki staršev Janka in Metke. Otroci s svojimi predlogi, vprašanji in odgovori lahko vseskozi interaktivno sodelujejo s pripovedovalcem ter s pomočjo klavirja, petja, kostumov in scene spoznajo Grimmovo pravljico tudi v glasbeni izvedbi.

Kosovelova dvorana

MALA MORSKA DEKLICA

Glasba: Antonín Dvořák; libreto: Hans C. Andersen; scenografija in kostumografija: Ksenija Konvalinka; režija: Edita Garčević Koželj; produkcija: Icom d.o.o.; nastopajo: Mala morska deklica: Urška Arlič, Katja Konvalinka, Nataša Kranjc; princ: Dejan Vrbančič, Matej Vovk, Sebastjan Savnik; čarovnica Ježibaba: Edita Garčević Koželj, Barbara Sorč, Višnja Kajgana in Zdenka Gorenjc; pripovedovalci: Ana Bradeško, Neža Gruden; pianistke: Elena Boljubaš, Irena Zajc, Mojca Monte

Priljubljeni glasbeni pravljici *Janko in Metka* se bo pridružila Andersenova *Mala morska deklica* z glasbeno spremljavo iz opere *Rusalka* Antonína Dvořáka. V klavirski izvedbi in s petjem bodo otroci v pravljичnem razpoloženju podoživljali zgodbo, v kateri ljubezen premaguje vse, kar je na poti pravi sreči. Izvedba bo v rokah odličnih opernih pevcev in glasbenikov ter je dramaturško zasnovana tako, da

nastopajoči pritegnejo k sodelovanju tudi otroke v dvorani. Glasbena pravljica je namenjena otrokom od 6. do 11. leta.

Kosovelova dvorana

KONCERTI V SODELOVANJU Z GLASBENO MLADINO SLOVENIJE IN GLASBENO MLADINO LJUBLJANSKO

JAZZ V ŽIVO / ETNO JAZZ

Koncertni cikel Jazz v živo z Big Bandom RTV Slovenija že vrsto let prirejamo kot dopolnilo šolskemu učnemu načrtu. Mlado občinstvo tako lahko v živo spozna razne zvrsti jazza (blues, ragtime, dixie, free jazz, latino, etno in vokalni jazz). Na koncertu *Sprehod skozi zgodovino jazz* bosta Hugo Šekoranja in orkester mladi publiki predstavila razvoj jazz do današnjih dni. Na predstavitvi vokalnega jazz bo nastopila Alenka Godec. Projekt Etno jazz je nastal na pobudo pevke Eve Hren. Skladatelji Marko Mozetič, Steve Klink, Izidor Leintinger, Tadej Tomšič in Jaka Pucihar so napisali jazzovske priredbe ljudskih pesmi z različnih delov Slovenije. Vokalna solistka pri vseh skladbah bo Eva Hren, povezoval bo Hugo Šekoranja, orkestru bo dirigiral Tadej Tomšič, kot gost pa bo nastopil Aleš Hadalin. Koncert bo spremljala tudi projekcija fotografij iz arhiva ZRC SAZU.

Linhartova dvorana

SREČANJE S POLICIJSKIM ORKESTROM – PETER IN VOLK TER MARTIN KRPAN

Na petih koncertih z Orkestrom Slovenske policije, namenjenih osnovnošolcem od 1. do 5. razreda, predstavljamo pihalno godbo tako v vlogi protokolarnega ansambla, ki ob posebnih državnih priložnostih igra himne in koračnice, kot tudi simfonični pihalni orkester, ki na koncertih dosega zven in kakovost pravega simfoničnega orkestra.

Na teh koncertih skušamo mladim omogočiti prvi stik z orkestralno glasbo, ki je preprosta, kot je na primer glasbena pravljica *Peter in volk* ali *Martin Krpan* (na glasbo Emila Glavnika), in predstaviti preprostejša skladba, ob katerih otroci kakšno znano z orkestrom tudi zapojejo. Dirigiral bo Tomaž Kmetič.

Linhartova dvorana

PICKO IN PACKO

Baletna predstava SNG Opera in balet Ljubljana je namenjena najmlajši publiki, otrokom iz vrtcev in učencem nižjih razredov osnovnih šol. Vanjo jih z uvodno besedo popelje dramaturginja. To programsko leto bomo v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma šestkrat uprizorili predstavo *Picko in Packo*, balet za otroke s petjem in govorjenim besedilom v koreografiji nemškega koreografa Torstena Händlerja, ki je zanj že prejel izvrstne kritike. Pleše baletni ansambel.

Linhartova dvorana

GLASBENA TORTA – ORKESTER SE SESTAVI

Sodelujejo: Trobilni ansambel Slovenske filharmonije, Godalni kvartet Fiasco, Skupina B.T.K., Slovenski tolkalni projekt StoP, Big Band Srednje glasbene šole Ljubljana, Boštjan Gorenc – Pižama

Koncert je zanimiva in živahna predstavitev osnovnih skupin glasbil, različnih glasbenih zasedb ter različnih glasbenih zvrsti in slogov. Na zabaven način bi radi predstavili kar največ glasbenih elementov, katerih poznavanje mladim poslušalcem pomaga k dejavnejšemu poslušanju in ukvarjanju z glasbo. K sodelovanju smo povabili zelo različne izvajalce, ki odlično obvladajo posamezne glasbene zvrsti – od glasbe baroka do rapa.

Vsaka od navedenih skupin se bo predstavila s približno desetimi minutami zanimivega sporeda, zaključek pa je posladek – skupni nastop vseh izvajalcev v skladbi »Funky Zaratustra«; priredbo posebej za takšno zasedbo je pripravil Izidor Leintinger. Voditelj, povezovalec Boštjan Gorenc - Pižama, je v skupni skladbi tudi izvajalec – raper.

Gallusova dvorana

6. 1. 4 PLESNA VZGOJA

RODEO

Avtorja predstave: Maja Delak & Mauricio Ferlin

Ustvarjalci: Maja Delak, Matija Ferlin, Jurij Konjar, Matjaž Pikalo, Irena Tomažin

Predstava *Rodeo podob* je namenjena mladim brez predhodnega poznavanja plesa kot umetniške veje. Kako jim približati medij plesa? Iskali bomo kod, s katerim lahko vzpostavimo razumevanje in branje predstave. Na eni strani je pomembno mladim gledalcem vnaprej predstaviti, kaj bodo gledali in kako lahko vstopajo v predstavo. Jim pojasniti, katere vsebine so vodile ustvarjalce in zakaj so te zanje pomembne. Hkrati z vpogledom v metodologijo dela, torej v proces nastajanja predstave, bodo ustvarjalci z gledalci govorili tudi o produktu. Ustvarjalci predstave bodo vstopali v izhodiščne teme predstave, ki so: neulovljivost, nezmožnost, odvisnost, igra štirih likov in petega elementa, ki se pojavlja na videu. Liki bodo postavljeni v nekaj ključnih, zanje odločilnih trenutkov, ko se pojavijo vprašanja: ali zmorejo preseči sebe, ali zmorejo biti odgovorni do sebe in do drugih, ali znajo komunicirati, ali zmorejo »ujeti neulovljivo«. Te možnosti za posameznika in postavljene situacije se lahko izrazijo kot ples, kot igra, kot resničnostni šov, kot tekmovanje, kot karaoke ...

Štihska dvorana

6. 1. 5 LIKOVNA VZGOJA

PRILOŽNOSTNE LIKOVNE DELAVNICE

Za otroke, ki nas obiščejo bodisi s starši bodisi v okviru šolske skupine, pripravljamo domiselne delavnice, v katerih spoznavajo vsebino razstave, ustvarjanje ali osebnost likovnega umetnika. Tako bomo v letu 2010 likovne delavnice organizirali ob razstavi *Armenija – med svetom in svetim* ter ob razstavi z delovnim naslovom *Stari mojstri*. Obe razstavi bo pospremil tudi prilagojen, metodično in didaktično zasnovan katalog za učence od 10. leta naprej; zanje bomo tudi pripravljali prilagojene vodene ogleda.

6. 1. 6 LITERARNA VZGOJA

PRAVLJICE DANES

13. pripovedovalski festival

Pripovedovanje, še posebno pravljice, marsikdaj samodejno povezujemo z otroki, čeprav je večina ljudskih pripovedi nastala med odraslimi in za odrasle. Da so oboji željni dobrih zgodb, pričajo izjemno dobro obiskane predstave na festivalu Pravljljice danes. Spomladi 2010 bo v Ljubljani tako potekalo že njegovo 13. nadaljevanje. Festival Pravljljice danes se je z leti dobro udomačil med vsemi generacijami poslušalcev ter si pridobil številno, zvesto in naklonjeno občinstvo. Poslušalcem omogoča, da doživijo dobro pripovedovano besedo, pripovedim iz ljudskega izročila pa utira živo pot v današnji čas. Kot pripovedovalci se predstavljajo ljudje, ki jim beseda teče gladko in sočno, ki znajo prepričati s svojo izrazno močjo, imajo izostren občutek za lepo in ki prepričajo tudi s svojo osebnostjo. Tudi tokrat bo festival gostil igralce, igralke, pisateljice, pisatelje, profesionalne pripovedovalke, lutkarice, lutkarje, raziskovalce in raziskovalke ljudskega izročila, knjižničarke in knjižničarje, vzgojitelje, vzgojiteljice, študente ... Nastopajoči tako po ustvarjalnih poteh kot po letih predstavljajo izrazito pisano družino, kar festival bogati in mu daje širino posebne vrste.

Pripovedovalske predstave za odrasle

Vse bolj priljubljeni in utečeni pripovedovalski večeri so se izoblikovali v zadnjih letih in potekajo v Cankarjevem domu: *Pobrano na kup* (nastopi različnih slovenskih umetnikov, popotnikov, raziskovalcev, ljubiteljev zgodb), *Pravljično Rešetanje* (pripovedovalsko-glasbena predstava, Za 2 groša fantazije Radia Študent v živo), *S pravljico okrog sveta* (svoje izročilo predstavljajo ljudje, ki so se v Slovenijo priselili od drugod), *Odprta pripovedovalska tribuna* (priložnost za vse navdušence, ki bi se radi preizkusili kot

pripovedovalci). Tudi na 13. pripovedovalski festival bomo po izjemno odmevnem in obiskanem nastopu tujega gosta medse zopet povabili pripovedovalca, ki bo v naše kraje zanesel duha daljnih dežel.

Pripovedovalske predstave za otroke in odrasle

Popoldanske predstave v Cankarjevem domu; pripovedujejo različni slovenski umetniki, namenjene so družinskemu obisku.

Program oblikujeta Anja Štefan in Irena Matko Lukan, izvedbo programa koordinira Alenka Veler.

V koprodukciji s Slovenskim etnografskim muzejem, Kinodvorom in Radiem Študent

Štihova dvorana

6. 1. 7 KULTURNI BAZAR

Namen celodnevne dogodka, ki poteka v sodelovanju med Ministrstvom za kulturo, Ministrstvom za šolstvo in šport ter Cankarjevim domom kot izvršnim producentom, je predstavitev programov kulturnih ustanov za strokovne delavce v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah ter ljudskih univerzah (ponudba za vrtce, osnovne in srednje šole kot tudi izobraževanje za odrasle ter za otroke in mladino) ter s tem krepitev zavesti o pomenu kulturne vzgoje ter o možnostih, ki jih omenjene ustanove ponujajo posameznim ciljnim skupinam.

6. 2 USTVARJALNOST MLADIH

Izražanje stališč, ki pogumno in odločno raziskujejo zapleten svet mladostnikov in družbe, v katerem živijo, ter prikaz idejno-estetskega naboja mladih spodbujamo s festivalom Transgeneracije. Osrednja pozornost festivala, ki nadaljuje tradicijo nekdanjih *Podob trenutkov*, je še vedno namenjena gledališču, kar pa ne pomeni, da so druge umetniške zvrsti v podrejenem položaju. Festival je velika spodbuda prenekateremu krožku na srednjih šolah, kjer morajo dramske skupine ali pa likovne in video sekcije tekmovati za denar z bolj populističnimi in na kratki rok bolj mediageničnimi projekti, skupinami navijačic in na hitro potegnjenimi »zvezdami-to-be«. Verjetno je ravno dejstvo, da mentorji ob primerih konkurenčnih predstavitev ustvarjalnosti vidijo, kaj vse je mogoče narediti z malo sredstvi, pa z veliko požrtvovalnosti in malce poguma, spodbuda in daljnoročna usmeritev tudi za njihovo delovanje in spodbujanje kreativnosti na šolah. Da o tem, kako pomemben je festival, predvsem zaradi srečanja različnih praks in izkušenj, za samorefleksijo in spodbudo nastopajočih, sploh ne govorimo.

Ob srednješolskih produkcijah vsako leto izberemo še nekaj drugih, da se predstavijo v kateri izmed dvoran.

6. 2. 1 TRANSGENERACIJE

Festival sodobnih umetnosti mladih

Večmedijski festival *Transgeneracije* je namenjen prikazu gledališke, likovne, video in nekaterih drugih oblik ustvarjalnosti srednješolcev iz vse Slovenije. Njegov cilj je spodbujanje odrske ustvarjalnosti mladih, promocija v širšem, ne zgolj lokalnem okolju, krepitev tovrstnih produkcij in izboljšanje njihove kakovosti. Osnovno vsebinsko izhodišče je refleksija socialne in druge problematike srednješolcev, njihov pogled na eksistencialne in eksistenčne izzive tega časa ter prevod njihovih opažanj v jezike različnih umetniških izrazov, zajetih v programskem okviru festivala. Osrednja pozornost festivala, ki nadaljuje tradicijo nekdanjih *Podob trenutkov*, je še vedno namenjena gledališču – ta dejavnost je na srednjih šolah tradicionalno bogata in plodna, kar pa ne pomeni, da so druge umetniške zvrsti v podrejenem položaju. Nasprotno: festival je v celoti zasnovan razvojno, kar pomeni, da želi v prihodnje še okrepiti raznovrstnost žanrov in pestrost umetniških izrazov.

Transgeneracije – festival sodobnih umetnosti mladih bo zaznamovala jubilejna, 25. izvedba.

Gledališki del festivala Transgeneracije nastaja z izbiro najboljših prijavljenih gledaliških predstav, ki uporabljajo gledališče kot privilegiran prostor za izražanje lastnih stališč ter za odkrito in sproščeno raziskovanje zapletenih težav odraščajočih.

Najboljšo predstav bomo – tako kot nekaj let zapored – nagradili z možnostjo ustvarjanja nove produkcije v Štihovi dvorani.

Pri šolskih glasilih se je z leti izkazala za smiselno omejitev na šolska literarna glasila ali na tista, ki se pretežno ukvarjajo s kulturo, a smo se zaradi zelo skromnega odzivanja v minulih letih odločili, da bo ta del projekta razpisan bienalno. Ta segment festivala pa bomo razširili z možnostjo javne predstavitve dijaških literarnih del (poezija, proza, esej) – izbira bo opravljena po presoji šolskih mentorjev, ki bodo imeli možnost prijaviti po dva dijaka na festival, ter po presoji literarne žirije. Skupaj z Gimnazijo Vič Ljubljana smo – tako kot vsako leto – že razpisali srednješolski natečaj za najboljši haiku v slovenskem in angleškem jeziku. Z razpisom želimo še dodatno spodbuditi pesniško ustvarjalnost srednješolske mladine in jim dati možnost medsebojnega spoznavanja in javnega predstavljanja; v okviru Transgeneracij bomo izpeljali javno branje in podelitev priznanj najboljšim.

Zasnova programa za festivalni del na področju likovne ustvarjalnosti in videa oz. vizualnih elektronskih medijev v letu 2010 ostaja enako strukturirana in v enakem obsegu kot minula leta.

V letu 2010 načrtujemo 20 festivalskih dogodkov; festival bomo začeli s premiero dijaške predstave ter ga sklenili s podelitvijo priznanj. Samo festivalsko dogajanje pa bomo obogatili še z dvema okroglima mizama z delovnima naslovoma: Spodbujanje gledališke ustvarjalnosti – od besedila do uprizoritve; Ustvarjalnost mladih – dileme in izzivi.

Linhartova, Štihova, Kosovelova dvorana, Drugo preddverje

6. 2. 2 DRUGE PRODUKCIJE

V program bomo vključevali presežne produkcije, nastale na srednjih in drugih (sorodnih) šolah, o katerih se bo pozitivno izrekla kritiška javnost. Merilo, ki ga bodo morali producenti dosegati, je tudi tehnična ustreznost. V program smo že uvrstili novi muzikal II. gimnazije Maribor, produkcijo Oddelka za afriške in azijske študije na FF z naslovom Nevarna zgodovina rumene nevarnosti (prvič izvedena v okviru prireditve Noč raziskovalcev), tretje leto zapored pa tudi produkcijo Plesne šole Mojce Horvat.

Zaradi obnavljanja ljubljanske operne in baletne hiše bomo tudi v letu 2010 gostili Baletni večer in Večer sodobnega plesa SGBŠ, znova pa se dogovarjamo, da bo v Cankarjevem domu sklepna prireditev Zlate bralne značke.

Gallusova, Linhartova, Kosovelova dvorana

6. 3 HUMANISTIČNI PROGRAMI

S programi, ki jih predstavljamo v nadaljevanju, želimo odsevati razvoj humanistične znanosti ter morda v nekaterih segmentih – z razpiranjem določenih vprašanj – posledično tudi vplivati na njen razvoj. Z novimi programi ostajamo odprti za spodbude in izzive, ki jih prinaša kulturno in družbeno dogajanje.

6. 3. 1 LITERATURA IN FILOZOFIJA

Literatura in filozofija na splošno veljata za povsem različni področji. Prva je nekakšna oblika mistifikacije, zavajanja, druga teži k osvetlitvi in razjasnitvi svojega predmeta. Kljub temu so mnogi filozofi (npr. Sartre in Camus) pisali literaturo, še več je primerov, ko so literarni raziskovalci razlagali literaturo s pomočjo filozofije – na Slovenskem je morda najbolj znan primer Dušana Pirjevca in njegove uporabe Heideggrove filozofije v razpravah o evropskem romanu.

V času, ko bo Ljubljana Unescova Svetovna prestolnica knjige, bomo k razmišljanju o literaturi povabili eminentne slovenske filozofe, kot so Mladen Dolar, Slavoj Žižek, Alenka Zupančič, Rastko Močnik idr., ki bodo na osmih večerih razmišljali o presečiščih literature in filozofije.

Projekt je zasnoval dr. Gašper Troha.
Štihova dvorana, januar–december 2009

6. 3. 2 RAZUMETI SLOVENIJO, RAZUMETI SVET

Niz okroglih miz z Dnevnikovimi novinarji

»Je kolumnistova ocena, da je stanje slabo, poseg v pravice tistih, ki imajo moč? Novinarji naj bi bili psi čuvaji demokratične ureditve. Predpostavka, da komentar ne sme sugerirati niti tega, kam bi veljalo usmeriti žaromete razčiščevanja, ker to ogroža osebnostne pravice močnih, je nevarna. Nevarna zato, ker je tisk najprimernejši družbeni mehanizem za postavljanje vprašanj in razlago globine družbenih problemov. Kje, če ne v tisku, lahko vsak dan sproti preberemo, zakaj se je svet znašel, kjer se je?«
(Ali Žerdin, odgovorni urednik Dnevnika, v: Dnevnikov objektiv, 30. april 2009)

Dnevnikovi ustvarjalci zapisujejo čas. Zgodbam, ki jih piše življenje, iščejo ozadje, jih komentirajo, ob tem pa z odgovornostjo razkrivajo nepravilnosti in odkrivajo afere. So mnenjski voditelji, ki osvetljujejo pereče teme, jih problematizirajo, z njihovo obravnavo ob okroglih mizah pa bogatijo prostor javne razprave. Z uvrstitvijo okroglih miz z Dnevnikovimi novinarji Cankarjev dom daje prostor spodbudam in izzivom, ki jih prinaša družbeno dogajanje – tu in danes.

Klub Cankarjevega doma, 7. januar 2010, 3. februar 2010, 3. marec 2010 ob 19. uri

6. 3. 3 UNIVERZALNI JEZIK

Delavnica Marka Pogačnika

Delavnica Marka Pogačnika v Cankarjevem domu je bila ustanovljena leta 1983 z namenom, da javnosti vsako leto predstavi raziskovanje večrazsežnosti življenjskega prostora, ki mu je avtor posvetil svojo ustvarjalnost. Govor je o razsežnostih bivanja, o katerih moderna zavest navadno molči in jih celo skriva, čeprav temeljno vplivajo na kakovost življenja.

Vsako leto se avtor ukvarja z eno ali več takih tem v obliki navdihujočega govora, ki naj bi se ne dotaknil le mišljenja udeležencev, temveč tudi njihovega srčnega občutka. Osrednja tema, predvidena za leto 2010, je univerzalni jezik.

Univerzalni ali holografski jezik je tisti, ki ga razumejo ptice, jezik, ki ga govori narava, jezik, ki ga za svoja sporočila uporabljata tako Zemlja kot vesolje. Vsekakor gre za jezik, ki ni izključno človeški ali razumski. Izraža se bodisi skozi oblikovitost pokrajine, ritem rek, skozi simbolne podobe, življenjske dogodke, družbena gibanja. Njegova struktura je močno razvejana. Poznamo ga kot jezik sanj, jezik krogov v žitu in osebno kot jezik srca. Avtor ga pri svojem delu s prostorom uporablja v obliki kozmogramov, posebnih znamenj, izklesanih na kamnitih stebrih.

Štihova dvorana, 16. in 24. marca 2010

6. 3. 4 ČLOVEK IN KOZMOS, ISKANJE SMISLA

Cikel petih predavanj dr. Marka Uršiča o filozofski kozmologiji

Osrednja tema predavanj je *filozofska* kozmologija: analitično, sintezno, fenomenološko in hermenevitično premišljevanje o sodobnih znanstvenih teorijah o vesolju. Kakšna je vloga človeka v brezmejnih prostranstvih prostora in časa, kakšen je njegov pomen v univerzumu ali celo »multiverzumu«? Ali nam sodobna znanost lahko pomaga pri iskanju že malone pozabljenega *smisla* bivanja ali pa nam ga še bolj spodmika? Predavatelj je prepričan, da filozofija v sodelovanju z znanostjo zmore več, kot bi zmogla sama, in domneva, da enako velja za znanost. Če parafraziramo Kanta: »Forma brez pomena je prazna, pomen brez forme je slep.«

Štihova dvorana, 23. februar, 2., 9., 16., 23. marca 2010

6. 3. 5 REFLEKSIJE SODOBNIH SCENSKIH UMETNOSTI

Umetniška in družbena razporeditev teles: Sodobne scenske umetnosti in nemoč političnega

V ciklu želimo predstaviti aktualno razmišljanje in umetniške postopke v sodobnih scenskih umetnostih, ki povezujejo umetniško prakso uprizarjanja s širšimi družbeni vidiki vsakdanjega življenja. Osredotočili se bomo na povezave med postopki v sodobni scenski umetnosti in družbenimi načini uprizarjanja. V drugi polovici 20. stoletja je potrošnja telesa v sodobni scenski umetnosti postala polje upora in procesov subjektivizacije, a danes se prav ta potrošnja zdi brez moči. Zanima nas, kako se postopki v umetnosti danes povezujejo z vprašanjem razporeditve teles v sodobni družbi? Raziskovali bomo pojave, ki so v središču aktualnih praks sodobne scenske umetnosti: družbena koreografija, radikalna potrošnja, razmerje med gibanjem in afektom. To nam bo pomagalo razumeti povezave med postopki umetnosti in vsakdanjega življenja, obenem pa tudi vzpostaviti most med prakso umetnosti in kritično teorijo.

V refleksijah bodo predavali priznani domači in mednarodni gostje, seminar pa bo sestavljen iz javnih predavanj, delavnic in internih srečanj.

Vabljeni predavatelji: Jan Ritsema, Bojana Cvejić, Andrew Hewitt, André Lepecki, Myriam Van Imschoot, Peter Stamer, Oliver Frljić, Peter Klepec, Marina Garcés, Vera Mantero, Joao Fiedero, Igor Štromajer.

Dvorana M3,4, oktober 2009–maj 2010

6. 3. 6 ZA KULTURO NENASILJA

Cikel okroglih miz, predavanj in delavnic:

- Okrogla miza: Dokumenti mednarodnega prava in nasilje nad ženskami, zasnova: Špela Veselič
- Delavnica: Psihološka pomoč ženskam z izkušnjo nasilja, zasnova: mag. Mateja Štirn
- Predavanje: Nasilje nad starejšimi, zasnova: Darinka Rozman
- Predavanje: V primežu sovražnosti. Trpinčenje na delovnem mestu, zasnova: mag. Sonja Robnik
- Okrogla miza: Nasilje v šolah – ali je mogoča enotna državna strategija?, zasnova: Doroteja Lešnik Mugnaioni
- Predavanje: Zloraba otrok – kako jo odkriti in kako otroku pomagati?, zasnova: mag. Nataša Vanček

Dvorana E3, januar-december 2010

6. 3. 7 SODOBNE OBLIKE RELIGIOZNOSTI IN POTI DO DRUŽBENEGA NAPREDKA

Cikel predavanj Društva za primerjalno religiologijo:

- Bioetika, življenje, družba: odprta vprašanja, zasnova: prof. Anton Mlinar
- Enakopravnost žensk in katoliška Cerkev: nova paradigma za družbeni razvoj, zasnova: dr. Nadja Furlan
- Zaščita verskih čustev in/ali svoboda govora, zasnova: dr. Aleš Črnič
- Divinizacija in demokracija: poti do solidarnosti, zasnova: dr. Lenart Škof
- Znanost, Bog in ateizem, zasnova: doc. dr. Sašo Dolenc

Dvorana E3, januar-december 2010

6. 3. 8 MUZEOFORUM

V letu 2010 bomo v sodelovanju s Slovenskim muzejskim društvom organizirali dve omizji.

6. 3. 9 DRUGA PREDAVANJA IN OKROGLE MIZE

V okviru Humanističnega programa načrtujemo, da se bomo tako kot v minulih letih z okroglimi mizami in javnimi tribunami odzivali na kulturno in družbeno dogajanje. Nekaj terminov je prostih tudi za potopisna in alpinistična predavanja ter predavanja nekaterih stanovskih društev, s katerimi redno sodelujemo (npr. Slovensko umetnostnozgodovinsko društvo). Ker nas vsako leto preseneti takšen ali drugačen zanimiv predlog za predavanja različnih vsebin, zagotovimo v letnem programu tudi nekaj odprtih terminov (tako smo se z Veleposlaništvom Idije dogovorili za celodnevni posvet o velikanu indijske književnosti Tagoreju

in priložnostni literarni večer). Poleg tega humanistični program sodeluje pri pripravi manjših »spremljav« drugih programov v hiši (tako na primer pripravljamo predavanja režiserjev, ki gostujejo v okviru Gledališkega programa, ali pogovore z njimi, če ti napovejo svoj prihod; sem sodijo tudi predavanja ob glasbenih dogodkih, filmskih festivalih idr.).

Linhartova, Štihova, Kosovelova dvorana, M in E

6. 4 LITERARNI PROGRAMI

Leto 2010 bo v znamenju dogodkov in programov, ki se navezujejo na Ljubljano – prestolnico knjige, izpostaviti je treba še zlasti mednarodni literarni festival, katerega koproducent je Cankarjev dom, in ki bo na večerih v Klubu CD gostil najbolj eminentne književnike z vsega sveta. Zelo uspešen cikel Literarne identitete bo jeseni nadomestil niz večerov *Beri globalno!* *Beri aktualno!*, katerih gostje bodo angažirani literati, prepoznavni ne samo po svoji literaturi, ampak tudi po družbeni angažiranosti in disidentstvu. Novost je tudi tesnejše sodelovanje z Gledališčem Glej in Tednom slovenske drame, saj bomo branja novih slovenskih dram iz kranjskega gledališča preselili v Dvorano Duše Počkaj.

6. 4. 1 FESTIVAL ZGODBE – FABULA 2010

Mednarodni literarni festival

Mednarodni Festival zgodbe – Fabula, ki ga v koproducentstvu organizirata Študentska založba in Cankarjev dom (s časopisno družbo Dnevnik, d.d., kot medijskim partnerjem festivala), bo v letu 2010 potekal že sedmič zapored.

Od aprila naprej bo Ljubljana *svetovna prestolnica knjige* in ob tej priložnosti bo Festival fabula razširil svoj program. V žarišču festivalskega dogajanja bodo še vedno svetovno priznani avtorji vzporedno pa bomo gradili na vsebinsko močnem in odmevnem spremljevalnem programu, ki bo tudi na sedmi izvedbi festivala obsegal okrogle mize, filmske projekcije, delavnice, razstave, predstave, koncerte idr. Osrednja tema festivala bo mesto.

Cankarjev dom bo gostil ugledne literate, kot so Orhan Pamuk, Kenzaburo Oe, Wole Soyinka, David Grossman, Per Olov Enquist idr., ter pripravil vrsto okroglih miz in predavanj uglednih filozofov (vabljeni: Alain Badiou, Peter Sloterdijk, Slavoj Žižek in Boris Groys). Ob tej priložnosti ne smemo pozabiti na Filmsko fabulo, vikend filmskih zgodb, ki bo nadaljeval z mednarodnim študentskim festivalom kratkih filmov mladih filmskih ustvarjalcev z vsega sveta, s projekcijami slovenskih celovečernih in kratkih filmov ter filmskimi delavnicami s priznanim strokovnjakom.

V okviru festivala bo že tradicionalno podeljena Dnevnikova fabula, nagrada za najboljšo zbirko kratke proze, izdano v zadnjih dveh letih, s katero bomo festival v Klubu CD tudi sklenili.

V koprodukciji s Študentsko založbo.

Klub Cankarjevega doma, april in maj 2009

6. 4. 2 LITERARNE IDENTITETE EVROPE

Cikel literarnih večerov, ki jih pripravlja Slovensko društvo za primerjalno književnost v sodelovanju s slovenskimi založbami in smo (CD v koprodukciji z Založbo Modrijan in Društvom za primerjalno književnost) ga uspešno zagnali v letu 2009, poskuša predstavljati literaturo evropskih narodov.

Na literarno-pogovornem večeru je navezan dialog med avtorjem ali poznavalcem posamezne nacionalne literature in enim od priznanih slovenskih komparativistov, s čimer poskušamo najprej pokazati različnost evropskih literatur, posameznih narodnih identitet in literarnih prizorišč, obenem pa razmisliti o tem, na kakšen način, če sploh, gradijo nekakšno skupno evropsko identiteto. V tem kontekstu se seveda pojavi tudi vprašanje, kakšna sta vloga in položaj slovenske književnosti v evropskem prostoru. Za izhodišče posameznega večera služi eden od svežih prevodov iz določenega jezika. Literarne identitete postale nekakšno živo dopolnilo drznega projekta Euroman založbe Modrijan.

Vabljeni književniki:

- Lefkios Zafiriou, Ciper
- Theodora Dimova, Bolgarija
- Torgny Lindgren, Švedska
- Jesus Ferrero, Španija

Vodja projekta je dr. Gašper Troha.

M3,4, januar–maj 2010

6. 4. 3 BERI GLOBALNO! BERI AKTUALNO!

V navezavi z istoimenskima zbirkama, ki izhajata pri Založbi Tuma, bomo izmenjaje predstavili vrsto avtorjev in organizirali zanimiva omizja, na katerih bomo poudarili teme, ki jih posamezna dela obravnavajo. Cikel bomo začeli v septembru in bo potekal do maja 2011; Izbrali smo:

Beri globalno!:

- Ismail Kadare, Albanija: Zlomljeni april / tema: krvno maščevanje – literarni motiv. Večer bo dopolnila projekcija istoimenskega brazilskega filma slovitega režiserja Walterja Sallesa.
- Yasmina Khadra, Alžir: Trilogija Napad, Lastovke iz Kabula in nova izdaja Sirene iz Bagdada / tema: literatura o položaju žensk v islamu.
- Wolf Haas, Avstrija: Mathilda, Vreme pred 15 leti / tema: avtointervju – nov literarni žanr (V sodelovanju z avstrijskim kulturnim inštitutom bomo prikazali tudi filme W. Haasa.)
- Boris Perić, Hrvaška: Vampir / tema: motiv vampirja v evropski književnosti
- Salwa al Neimi, Sirija: Dokaz z medom / tema: ljubezen in erotika v arabski literaturi

Beri aktualno!:

- Monika Hauser: Biografija / tema: ženske z vojnimi travmami
- Karel Gastra van Loon: Nevidni / tema: angažirana literatura in angažirani literati

M3,4, september–december 2010

6. 4. 4 KRESNIK PRED KRESOM

Pogovori z velikimi finalisti za nagrado kresnik

Časopisna hiša Delo v letu 2009 že devetnajstič podeljuje nagrado kresnik za najboljši slovenski roman. Po tradiciji petčlanska komisija mesec dni pred podelitvijo oznani imena petih nominirancev – finalistov, izmed katerih na kresni večer izbere nagrajenca. V Cankarjevem domu bomo pripravili pet pogovorov s petimi finalisti, ki utegnejo razkriti pet različnih literarnih videnj, pet pogledov na svet in pet pisateljskih delavnic. Prvi večer pa bo namenjen dobitniku kresnika v letu 2008, pisatelju Štefanu Kardošu.

Klub Lili Novy, maj in junij 2010

6. 4. 5 FESTIVAL DRAMSKE PISAVE

Koncertne uprizoritve nominiranih dramskih besedil za Grumovo nagrado v Prešernovem gledališču že nekaj let vztrajno »prebijajo led« po uveljavljanju te gledališke prakse, ki se pri nas še ni povsem »udomačila«. V sodelovanju Tedna slovenske drame (Prešernovo gledališče Kranj), Gleja in Cankarjevega doma bodo nominirana besedila hitreje in v večjem zamahu dosegla svoj osnovni namen – promoviranje besedil, ki so v igri za Grumovo nagrado in vpogled v njihovo sveže tkivo. Slišati replike iz ust igralcev se je izkazalo za neprecenljivo izkušnjo tako za avtorje same kot tudi za publiko. Bralne uprizoritve so namenjene tako vsem, ki jih zanima »boj« za Grumovo nagrado, gledališčnikom, ki se odločajo za slovenske novosti, ter tudi širši publiki, ki je radovedna in jo zanima, kam gre sodobna slovenska drama. Bralne uprizoritve so dobra priložnost za promocijo sodobne slovenske dramatike, v kateri se išče, odpira in tudi najde pot do umetniških vodij, režiserjev, dramaturgov ... So pot, ki vodi do odra.

Umetniški vodja festivala je Simona Semenič.

V koprodukciji z Gledališčem Glej in Prešernovim gledališčem Kranj

Dvorana Duše Počkaj, 10. –20. marec 2010

6. 4. 6 BREŽČASNO POPOTOVANJE PO SLIKOVITEM SPOMINU LJUBEZNI

Literarni performans

Nina Kokelj je večkrat nagrajevana pisateljica, Poletje s klovnom je njen tretji roman – ljubezenski roman, ki opisuje poletje dolgo, na vse življenje razmreženo ljubezensko zgodbo dveh umetnikov: slikarke Bese in klovna Shamrana. Roman je avtorici služil kot izhodišče za lirični performans. Zrežirala ga je Saša Rakef, nastopila pa bo pisateljica sama. Z dogodkom bomo proslavili slovenski kulturni praznik.

Klub Cankarjevega doma, 8. februarja 2009

6. 4. 7 LITERARNI VEČERI DRUŠTVA SLOVENSКИH PISATELJEV

Na že tradicionalnem branju v Cankarjevem domu se bodo ob različnih priložnostih predstavili slovenski literarni ustvarjalci, člani Društva slovenskih pisateljev. Z živo in živahno pisateljsko besedo ter zanimivimi popotnicami voditeljev večerov bodo zaznamovali Prešernov dan, svetovni dan maternega jezika, praznik poezije, Cankarjev spomin, Zgodbe pred knjigo in druge pomembne dogodke. Ob tem bodo nastopili tudi člani Mladinskega kluba Društva slovenskih pisateljev in vsakoletni novi člani DSP.

Klub Lili Novy, dvorane M in E, januar–december

6. 4. 8 LITERARNI VEČER DRUŠTVA SLOVENSКИH KNJIŽEVNIH PREVAJALCEV

Tradicionalni decembrski večer branja najnovejše prevodne literature.

Štihovalna dvorana, december

6. 4. 9 PRED IZIDOM IN OB NJEM

Tudi letos bomo predstavljali nekaj novosti nekaterih založb, ki jih sofinancira Ministrstvo za kulturo; prireditve potekajo kot srečanja z novinarji in zainteresirano javnostjo.

Klub Lili Novy, dvorane M in E

6. 4. 10 POSLUŠALNICA POEZIJE

V Klubu Lili Novy bomo vpeljali poslušalnico poezije – prek avdio medija. Izbor bo temeljil na meditativni liriki; kot prvega smo k sodelovanju povabili Miho Pintariča, ki je že pripravil izbor desetih pesmi iz knjige Molitve.

Poslušalnica je namenjena vsem tistim, ki v Cankarjev dom pridejo uro ali dve pred koncertom ter vsem ljubiteljem poezije, ki si želijo poslušati izbrano misel uglednih slovenskih avtorjev v interpretaciji vrhunskih slovenskih dramskih umetnikov. Načrtujemo, da bomo v letu 2010 predstavili izbor vsaj petih avtorjev. Projekt se navezuje tudi na svetovno prestolnico knjige.

Klub Lili Novy

6. 5 ARMENIJA

Kulturno-umetniški program Cankarjevega doma bo v središče leta 2010 postavil umetnost in kulturo Armenije. Kulturnovzgojni in humanistični program bo prispeval naslednje dogodke z izjemno referenčnimi osebnostmi:

- Dr. David Muradjan, Predstavitev knjige izbrane armenske proze, ki naj bi izšla pri Založbi Tuma
- Dr. Anelka Grigorjan, Zgodovinski muzej države Armenije: Predavanje ob razstavi / o zgodovini umetnosti Armenije
- Dr. Haik Demojan, Muzej in inštitut armenskega genocida: Predavanje o najtemnejšem poglavju armenske zgodovine – genocidu
- Zaven Sargsjan, Muzej Sergeja Paradjanova: Predavanje o velikanu sodobne armenske umetnosti – Sergeju Paradjanovu
- Dr. Žana Igitjan; Armenski državni muzej sodobne umetnosti: Predavanje o sodobni likovni umetnosti

- Samuel Karapetjan: Predavanje o armenski arhitekturi
- Dr. Zmag Šmitek: Armenija kot dežela stičišč in presečišč – po padcu železne zavese

Kulturno-vzgojni program za leto 2010 v številkah

- načrtovano število prireditev: 386
- načrtovano število obiskovalcev: 45.700
- načrtovani neposredni stroški: 326.083 €
- načrtovani prihodki od prodanih vstopnic: 219.825 €
- sredstva MK za neposredne stroške: 182.079 €
- delež MK za neposredne stroške: 56 %

7 RAZSTAVNI PROGRAM

Cankarjeva pomlad 2010 bo tokrat v znamenju Festivala armenske kulture in umetnosti z naslovom Armenija od blizu; poudariti je treba, da gre pri izbiri oddaljenih, manj znanih kultur tokrat za deželo, ki jo pri nas resnično zelo slabo poznamo, o Armeniji morda vemo vsaj to, da je prva na svetu uradno sprejela krščansko vero (leta 301), sicer pa je naše vedenje o njenem kulturnem bogastvu in večplastnosti zelo skromno.

Na razstavnem področju bodo festival zaznamovale kar štiri razstave – prvič v takem obsegu, odkar pripravljamo cikel festivalov tujih kultur. V Galeriji bo osrednja kulturnozgodovinska razstava staroarmenske umetnosti in umetniških obrti z naslovom *Med svetom in svetim*, ki jo pripravlja glavni erevanski kompleksni muzej – Armenski zgodovinski muzej. Ta kulturna ustanova je pod vodstvom direktorice Anelke Grigorjan pred leti sodelovala pri zasnovi in uresničitvi obsežne razstave Armenia Sacra v pariškem Louvru. V Mali galeriji pripravljamo razstavo enega najbolj znanih (žal nedavno preminulih) armenskih fotoreporterjev Rubena Mangasarjana ter zatem razstavo slikarja Ašota Bajandurja, ki je v zadnjem obdobju svojega življenja deloval med Armenijo in Slovenijo ter zapustil veliko število svojih del v slovenskih zasebnih zbirkah. Celoto bomo zaokrožili z razstavo fotografij in reprodukcij kolažev slovitega režiserja Sergeja Paradžanova v sodelovanju s Paradžanovim muzejem iz Erevana.

Poletje bo v znamenju skupinske tematske razstave belgijskih umetnikov, med njimi bo nekaj odmevnih imen, kot so Rops, Magritte, Alechinsky, Michaux in še kdo, v pripravi Urada za kulturo mesta Namur in ob predsedovanju Kraljevine Belgije Evropski uniji.

V sklop razstav zanimivih uveljavljenih slovenskih avtorjev umeščamo skupinsko razstavo z delovnim naslovom »Stari mojstri«, s katero se želimo hkrati oddolžiti vrsti izvrstnih umetnikov najstarejše še delujoče generacije, saj jim vsem zaradi prostorsko-terminalskih omejitev ne moremo pripravljati obsežnejših samostojnih predstavitev.

Domači likovni umetnosti se bomo oddolžili še z najpomembnejšo manifestacijo, po vrsti že devetim Slovenskim bienalom ilustracije, ki ga Cankarjev dom uspešno organizira in programsko razvija od njegove ustanovitve leta 1993. Poleg tekmovalnega dela obsega bienale *hommage* pionirjem slovenske ilustracije – tokrat bodo na ogled dela slikarja Vladimirja Lakoviča – ter predstavitev nagrajenca za življenjsko delo, ki pa bo znan šele pred poletjem 2010.

Glavno vodilo programa ostaja umetniška izjemnost, težišče pozornosti je pogosto usmerjeno tudi na kulturološki pomen izbranih projektov. Pri snovanju letnega programa poskušamo enakovredno uvrščati razstave slovenske in tuje umetniške produkcije, samostojne in skupinske, pregledne in tematske razstave, medtem ko pri izbiri posameznih – še posebej fotografskih – projektov sledimo najrazličnejšim avtorskim poetikam in tehnični raznovrstnosti. Fotografije v glavnem vabimo k sodelovanju, odločamo se tudi med prijavljenimi projekti: poleg uveljavljenih avtorjev redno predstavljamo mlajše, inovativne ustvarjalce. V dobrem desetletju fotografskega programa v Mali galeriji se je pokazalo, da so se mnogi med njimi razvili v

zrele ustvarjalne osebnosti, postali dobitniki domačih in tujih nagrad ter bili uvrščeni na pomembne selekcionirane razstave. V letu 2010 bomo gostili 6 samostojnih (od tega dve tuji) in 5 skupinskih fotografskih razstav.

V letu 2010 poleg dveh že tradicionalnih, nadvse dragocenih fotografskih prireditev Natečaja za fotografijo leta revije Emzin in Meseca fotografije – Fotonični trenutki gostimo še dokaj novo (2. izvedba) in programsko ambiciozno razstavo Slovenia Press Photo. Vse tri razstave imajo bogat spremljevalni program.

Nenazadnje se razstavni program dinamično povezuje z drugimi umetniškimi področji v Cankarjevem domu: poleg skupnega projekta Armenija od blizu pripravljamo še zanimive razstavne projekte ob ljubljanskem jazz festivalu, glasbenem ciklu Predihano 2010 in ljubljanskem filmskem festivalu.

Izrazito večdisciplinarni razstavni program Cankarjevega doma torej še naprej sledi ustaljeni programski zasnovi, ki se po pravilu v Galeriji CD kot osrednjem razstavišču posveča likovni umetnosti in pomembnim kulturnozgodovinskim razstavam, Mala galerija neprekinjeno (z redkimi izjemami) predstavlja in uveljavlja sočasno fotografsko ustvarjalnost, medtem ko razstave iz arhitekture in oblikovanja postavljamo v večnamenskih prostorih CD (te so redke zaradi goste terminske sheme drugih prireditev v teh prostorih). Pri uresničevanju razstavnega programa nadaljujemo razvejano in razgibano sodelovanje z domačimi in tujimi strokovnjaki (dr. Jure Mikuž, dr. Lev Menaše, dr. Bojan Đurič, Željko Koščević, Judita Krivec Dragan, Jan Babnik, Tanja Cigoj itd.), ustanovami ali združenji (ZDSLU, Moderna Galerija, Fotogalerija Stolp (Maribor), Zavod Photon, Slovensko društvo likovnih kritikov, Društvo oblikovalcev Slovenije, Zavod za kreativno produkcijo EMZIN, Armenski zgodovinski muzej in Muzej Sergeja Paradžanova – oba iz Erevana, fotogalerija Lang (Samobor), Klovičevi dvori (Zagreb), ter tujimi kulturnimi predstavništvi (Veleposlaništvo Republike Armenije in Kraljevine Belgije, Urad za kulturo mesta Namur v Belgiji, Italijanski kulturni inštitut).

Za razstave v Galeriji CD pripravljamo redno in izredno vodenje, še posebej za tiste projekte, ki imajo hkrati izrazito didaktični značaj. Navezovanje komunikacije s ciljnim skupinami na razstavnem področju razvija oddelek za stike z javnostjo v dogovoru in ob strokovni podpori razstavnega programa. Na razstave zunaj Galerije CD je vstop prost ali brezplačen.

Za programsko leto 2010 načrtujemo 22 razstavnih projektov, 9 manjših vizualnih postavitev, dve posredovanji (razstave in selekcije) ter več kot 10 spremljevalnih programov, zlasti s področja fotografije,.

Festival armenske kulture in umetnosti **ARMENIJA OD BLIZU**

17. 2.–13. 6., Galerija CD

ARMENSKA TRADICIJA MED SVETOM IN SVETIM

Kulturnozgodovinska razstava

Armenija je prva dežela, ki je leta 301 uradno sprejela krščansko vero in je do danes ohranila svojo prvotno obliko krščanskega verovanja. Armenska cerkev vse do danes pomeni nedvomno najmočnejše vezivo za ohranjanje identitete skozi burno, pa tudi tragično zgodovino tega naroda.

Razstava zajema izbor izjemnih eksponatov armenske cerkvene umetnosti iz obdobja med 12. in 19. stoletjem: zavese, pregrinjala, obredno posodje in liturgična oblačila ter edinstvene *hačkarje* (kamniti križi ali iz kamna izklesani pomniki) iz 12.–13. stoletja ter rokopis evangelija iz 15. stoletja. Poleg tega bodo predstavljeni tudi manjši, značilno armenski kamniti nagrobnik ter vrsta dragocenih ženskih narodnih oblačil in bogat nakit z različnih etnografskih območij.

Zaradi svoje sakralne vloge predmeti cerkvene umetnosti predstavljajo tudi izsek iz dekorativne in uporabne umetnosti, kot sta vezenje in oblikovanje kovin, iz različnih zgodovinskih in etnografskih regij Armenije. Izbrani predmeti so še posebej dragoceni zaradi datumov, ki so vpisani v armenščini.

Na razstavi bodo predstavljene tudi reprodukcije desetih mojstrov in armenske cerkvene arhitekture na steklenih fotografskih ploščah, ki jih hrani Armenski zgodovinski muzej. So neprecenljive vrednosti zaradi svojega pomena pri predstavljanju armenske arhitekture in tudi izjemni artefakti iz zgodnjega obdobja 130-letne zgodovine armenske fotografije.

Leta 1930 je pod vodstvom Torosa Toramaniana začel delovati Oddelek za preučevanje/raziskovanje armenske arhitekture. Njegova osebna zbirka, ki jo je prinesel v Muzej iz Komisije za ohranitev spomenikov, predstavlja osnovo zbirke Oddelka. Te steklene fotografske plošče so bile izdelane v Aniju (leta 1878 ter med 1893 in 1917) in Vanu (1915 in 1916) med znanstveno ekspedicijo N. Marra ter tudi med zadnjo ekspedicijo v Zahodno Armenijo, ki jo je leta 1920 organiziral Znanstveni inštitut v Echmiadzinu.

Te steklene plošče, ki prikazujejo zgodovinsko-arhitekturne spomenike zahodne in vzhodne Armenije v obdobju med 4. in 17. stoletjem, poleg resnične kulturne vrednosti pomenijo edini zgodovinski, znanstveni in umetniški dokaz o obstoju edinstvenih spomenikov, ki so do danes poponoma izginili oziroma so popolnoma ali delno poškodovani zaradi časa in razmer. Avtorji so Hovhanes Kiurkčian, Aram in Artašes Vrujr, arhitekt Toros Toramian, umetnostni kritik in zgodovinar Garegin Hovsepian, ter arheologi Smbat Ter-Avetisjan, Ašharhbe Kalantar in Jervand Lalajan.

Skupaj bo na ogled 73 eksponatov, poleg tega bomo pripravili tudi dokumentarni (fotografije, besedila) uvod o armenski zgodovini in kulturi.

Razstavo pripravlja Anelka Grigorjan, direktorica Armenskega zgodovinskega muzeja, ki je pred časom sodelovala pri obsežni postavitvi razstave Armenia Sacra v pariškem Louvru.

Postavitev razstave bo oblikovala arhitektka Katarina Štok, grafično oblikovanje celote (tudi razstavnega kataloga) pa arhitekt Brane Žalar.

17. 3.–18. 4., *Mala galerija*

RUBEN MANGASARJAN

Armenska fotografska paleta

Mangasarjan (1960–2009) je bil po številnih fotoreporterskih izkušnjah zadnji leti življenja glavni urednik revije *National Geographic Traveler Armenia*. Svoje izvrstne fotografske zapise je objavljал v armenskih ter znanih tujih časopisih, kot so *Newsweek*, *Time*, *Washington Post*, *National Geographic*, *Paris Match*, *L'Express*, *Stern*, *Guardian* in *Le Figaro*. Leta 2003 je začel voditi izobraževanje iz fotoreporterstva v okviru Kavkaškega inštituta; večina vodilnih sodobnih armenskih fotoreporterjev prihaja iz njegovega razreda. Predstavil se je na številnih samostojnih in skupinskih razstavah ter zasnoval več fotografskih projektov, je utemeljitelj fotoinformacijske mreže med Armenijo, Azerbajdžanom in Gruzijo. Za razstavo v Ljubljani smo izbrali fotografije, ki dokumentirajo starodavne armenske običaje in praznovanja ter izvirajo bodisi še iz poganskih časov bodisi odražajo eno najstarejših krščanskih tradicij na svetu.

Zaradi avtorjeve nenadne smrti pripravo njegove razstave nadaljujemo v sodelovanju z družino.

Od 21. aprila do 23. maja

Mala galerija

AŠOT BAJANDUR

Armenski slikar v Ljubljani

V nizu predstavitev armenske umetnosti smo se odločili tudi za manjšo samostojno razstavo vsestranskega umetnika Ašota Bajandurja, ki je v zadnjem obdobju svojega življenja pogosto bival in deloval v Sloveniji. Udeleževal se je številnih likovnih prireditev ter se spoznal in prijateljeval z mnogimi slovenskimi umetniki in ljubitelji umetnosti. Zato je tu v zasebnih zbirkah ostalo veliko število njegovih slikarskih in risarskih del.

Bajandur (1947–2003) je bil rojen v Erevanu očetu filozofu in materi pesnici. Majhen in krhek je le malo hodil v šolo; učili so ga vsi v družini ter njihovi pogosto odpadniški gostje in prijatelji. Iz slikarstva je leta 1971 diplomiral na erevanski Akademiji za likovno umetnost.

Kot slikar, ilustrator in scenograf je deloval v rodnem kraju pa tudi v Parizu, Nikoziji in Montrealu. Leta 1995 je prvič obiskal Slovenijo, zadnja leta življenja pa je bil nenehno na poti med Armenijo, Kanado in Slovenijo, kjer je pripravil veliko samostojnih razstav ter sodeloval na številnih skupinskih predstavah in kolonijah. Leta 2001 je napisal dvanajst zgodb *Jakob Marelica*, zadnjo ilustracijo zanje pa je ustvaril 7. junija 2003 v Ljubljani, štiri dni pred koncem svojega večnega potovanja k morju ...

Izbor za razstavo pripravljamo torej iz slovenskih zasebnih umetniških zbirk.

10. 3.–11. 4., Prvo preddverje

SVET SERGEJA PARADŽANOVA – UMETNOST BREZ MEJA

Sergej Paradžanov, izvrstni filmski ustvarjalec in umetnik, je nekoč dejal: "Imam tri domovine – rojen sem bil v Gruziji, delal v Ukrajini, umrl bom pa v Armeniji."

Sergej Paradžanov (Sargis Parajanyants) je bil rojen leta 1924 armenski družini v Tbilisiju. Po opravljeni diplomu na VGIK (Državnem inštitutu za kinematografijo) v Moskvi se je napotil v Kijevski filmski studio po Dovzjenku. Tam je leta 1963 posnel film *Sence naših pozabljenih prednikov* (*Shadows of Our Forgotten Ancestors*), ki mu je prinesel svetovno slavo na eni strani in paradokсно veliko težav na drugi.

Njegov naslednji protivojni film *Freske Kijeva* (*Kiev's Frescoes*) je bil prepovedan. Leta 1966 je bil povabljen v Armenijo, kjer je posnel svoj najboljši film *Barva granatnega jabolka* (*The Color of Pomegranate*) (*Sayat-Nova*), ki ga je sovjetska cenzura predvajala šele po precejšnjih spremembah/redukcijah. Film je vseeno požel mednarodno priznanje, čeprav je izzval nezadovoljstvo oblasti.

Režiser je služil zaporno kazen najprej pet let v Ukrajini ter sedem mesecev in pol v Gruziji, zaradi česar mu je bilo 15 let onemogočeno delo v kinemaografiji.

Dovoljenje za snemanje filmov je dobil šele leta 1983 v Gruziji, kjer je posnel film *Legenda utrdbe Suram* (*The Legend of Suram Fortress*).

Kljub Paradžanovemu težkemu življenju in nezasluženemu trpljenju v njegovi umetnosti ni nobene zlobe, saj je sledil načelu, da je treba vsakemu zlu odgovoriti z dobroto, ali z njegovimi besedami "maščevati se z ljubeznijo". Treba je omeniti, da se je po začetku armensko-azerbajdžanskega spora leta 1988 odločil, da ne bo prenehal snemati filma z muslimasko tematiko *Ashik-Kerib*, ki se večinoma dogaja prav v Azerbajdžanu, kar je v Armeniji dvignilo kar precej prahu.

Vsa leta, ko Paradžanov ni mogel snemati filmov in tudi ko je bil v zaporu, je nadaljeval svoje ustvarjalno delo – slikal je, izdeloval kolaže, lutke in klobuke iz vseh mogočih stvari, ki so mu prišle pod roke. "Prepovedali so mi snemati filme, pa sem začel izdelovati kolaže. Kolaž je zgoščen/stisnjen film," je dejal in imel je prav. Leta 1988 se je armenska vlada odločila, da Paradžanovu postavi hišo-muzej v Erevanu. Toda, kakor se je Sergej pogosto rad pošalil, da je njegovo življenje kot v operi *Traviata* – ko se Alfred končno vrne, Violetta umre, tako se je na žalost gradnja Paradžanovega muzeja zaradi potresa leta 1988 končala šele leta 1991, leto po njegovi smrti.

Paradžanov se je rad fotografiral in si je pogosto tematiko slike izmislil kar sam. Veliko njegovih fotografij je timsko delo med fotografom in njim samim. Poleg tega pa je Paradžanov veliko teh fotografij razrezal in jih uporabil v svojih kolažih.

Razstava za CD predstavlja fotografije Sergeja Paradžanova ter reprodukcije nekaterih njegovih najbolj znanih kolažev.

Projekt pripravljamo v sodelovanju z Muzejem Sergeja Paradžanova v Erevanu, kustos razstave pa je Zaven Sargsjan.

7. 1 LIKOVNE RAZSTAVE

Do 31. 1. 2010 traja projekt iz leta 2009, Galerija CD

ROJSTVO MODERNIZMA

Prelomnica v slikarstvu 1976–80: Emerik Bernárd in Tomo Podgornik

V sodelovanju z Obalnimi galerijami Piran, kustos razstave je Andrej Medved.

29. 6.–29. 8., Galerija CD

SKUPNI ZNAKI PO BELGIJSKO

LES SIGNES PARTAGÉS Á LA BELGE

Podnaslov te razstave je Dui in soli likovnih umetnikov/pisateljev ter napoveduje njeno vsebino.

Razmerje med slikarstvom in književnostjo je bilo v francosko govorečem delu Belgije od leta 1870 prek nadrealizma in Cobre do najnovejših iskanj vedno bogato in tesno.

Tako skoraj nepretrgano najdemo z besedili bogata dela: od Ropsa, ki svoje grafike »iluminira« z opombami, do Marca Borgersa, virtuoz računalniške grafike.

Mimogrede, Rops in Borgers sta Namurčana, ki sta se preselila v Pariz. Velik odmerek humorja in norčevanja iz samega sebe je značilen za ta dela, ki se bežno dotikajo našega vsakdanjika, ne da bi se kdaj preveč oddaljila.

Samo varljivo lahko poskusimo poudariti nekatere belgijske značilnosti in posebnosti, saj so vse te izkušnje individualistične. Iz nadrealizma se je rodil smisel za aforizem, to je kratek izrek ali varljivo domisljico, ki naj bi bil neke vrste belgijski križanec med japonskim haikujem (katerega dobesedni pomen je »kratka minljiva pesem«) in oglaševalskim sloganom, po katerem je dobil moč in učinkovitost. Mojstra te igre sta bila Hainautčana Chavée in Bury.

Druga narodna posebnost: številni slikarji pišejo (npr. Alechinsky) in številni pisatelji slikajo ali se ukvarjajo z grafiko (pomisljimo samo na Henrija Michauxa ali Maxa Elskampa).

Christian Dotremont celo združuje oba žanra, ko s čopičem riše besedilo svojih logogramov, na primer kitajske pismenke. Običajno je bilo tudi, da so različna pripovedna sredstva zadnjega stoletja (fotoroman, strip) in tudi popularne podobe številne naše ustvarjalce, ki uporabljajo pero ali čopič, pogosto spodbujale k ironiji. Ne pozabimo na vlogo igre v ludizmu. Igre na srečo ali družabne igre. S pravili ali brez njih. Razstava predstavlja ugledno igro Belgijska gos s komentarji in pravili žal preminulega Huga Clausa ter »tribarvne« ilustracije Pierra Alechinskyja na rožnatem ozadju, na katerem lebdijo naše nekdanje nacionalne vrednote: šolski zvezek, varčevalna knjižica ...

Druga krajevna manija, čeprav ne gre več povsem za književnost, so naslovi, ki se širijo po vsem delu, se podaljšujejo, postajajo besedila, komentirajo ali motijo podobo, kot pri Lionelu Vincu. Poleg že navedenih imen najdemo na razstavi tudi Marcela Havrenna, Jacquesa Lennepa in seveda Renéja Magritta.

Razstavo smo pripravili v sodelovanju z Uradom za kulturo pokrajine Namur, posvečena pa je predsedovanju Kraljevine Belgije Evropski uniji. Hkrati bo v Narodni galeriji obsežna razstava Féliciena Ropsa.

16. 9.–7. 11., Galerija CD

STARI MOJSTRI (delovni naslov razstave)

Namen razstave je skupinska predstavitev generacije, kakršne v naši umetnosti dotlej še nismo imeli; razstaviti želimo dela umetnikov, ki so stari osemdeset let ali več in so kljub visokim letom še vedno dejavni in v svojih najnovejših delih dosegajo visoko kakovostno raven. Po drugi strani gre za ustvarjalce, ki jih je poplava takšnih in drugačnih novejših tokov z »velikih« razstavišč v glavnem odrinila na obrobje v trenutku, ko bi s svojimi deli k razvoju naše umetnosti lahko prispevali največ; na to pogosto opozarjajo tudi sami.

Izhodiščna kriterija sta torej starost in aktualnost ustvarjalcev, dodaten je kakovost opusov in najnovejših del.

Delovni naslov razstave »Stari mojstri« v trenutku, ko oddajamo ta program na Ministrstvo za kulturo ustvarjalcev, ni ravno posrečen, zato se bo treba domisliti boljšega.

Tudi seznam ustvarjalcev še ni dokončen. Z umetniki se šele dogovarjamo, pa vendar posebnih težav ne pričakujemo. Natančni seznam izbranih umetnikov bo znan v januarju 2010.

Bogdan Borčič: novejša dela iz cikla *Vrata*, verjetno »zakovičene« variante.

Jože Ciuha: slikarska dela, več slik, med njimi slika iz cikla *Kalevala*.

Alenka Gerlovič: najnovejši akvareli iz serije, ki jo je pred kratkim pokazala v Mestni galeriji. Ker umetnica dela neprestano, bo mogoče predstaviti še nerazstavljene variante.

Vladimir Makuc: kot slikar bo verjetno predstavljen z deli iz še nerazstavljenega »zelenega« cikla, kot kipar z deli iz »grobega« cikla, ki se občutno razlikuje od njegovih že znanih skulptur. Njegova različica Picassove *Bikove glave* pa bo vsekakor »maskota« razstave.

Štefan Planinc: izbor najnovejših risb. Nekaj jih je predstavil na letošnji razstavi novejše slovenske risbe v Mestni galeriji, vendar je bil njegov izjemno obsežni in kakovostni cikel le bežno zaznamovan.

Oton Polak: slike iz najnovejšega cikla. Avtorja po imenu v Ljubljani sicer poznajo, dela pa zelo slabo – poleg kakovosti še en razlog za njegovo vključitev.

France Slana: dela iz enega od novih ciklov, verjetno pravkar nastajajoče »nadrealistične« abstrakcije.

Jelica Žuža: verjetno dela iz njenega cikla ženskih »portretov«; bolj upravičena bi bila označba »študij različnih psiholoških stanj modela«.

Avtor razstave je umetnostni zgodovinar dr. Lev Menaše.

17. 11.–31. 1. 2011, Galerija CD

9. SLOVENSKI BIENALE ILUSTRACIJE

Slovenski bienale ilustracije sta Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov in razstavni program Cankarjevega doma prvič priredila leta 1993 in ga od tedaj razvijata kot najpomembnejšo prireditev, posvečeno ilustraciji pri nas, zasnovano pod geslom Podoba knjige ... knjiga podob, ki ga je za to prireditev predlagal Boris A. Novak. Izjemno dragoceno je sodelovanje Ilustratorske sekcije Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov pri pripravi in objavi razpisa ter zbiranju prijavljenih del.

Sekcija je za 8. SBI poleg javnega razpisa in okrožnic v društvih likovnih umetnikov in oblikovalcev, neposredno poslala poziv 97 avtorjem ilustratorjem članom ZDSLU in 95 nečlanom Društva ter 205 slovenskim založbam, ki izdajajo ilustrirano literaturo. Tudi tokrat bomo nadaljevali takšen pristop, koordinatorica projekta s strani ZDSLU je kot doslej Irena Majcen.

Slovenski bienale ilustracije je bil v prvi vrsti ustanovljen kot možnost za redno preverjanje in primerjanje ustvarjalnih dosežkov na tem likovnem področju. Opozarja tudi na širšo družbeno razsežnost ilustracije in poudarja izjemen pomen te likovne discipline kot ene prvih posredovalk informacij pri sooblikovanju likovnega gledanja in razumevanja mladih in najmlajših, skratka kaže na velik vpliv ilustracije pri oblikovanju naše vizualne kulture. Poleg tega bienale ilustraciji kot umetnostno samosvoji likovni disciplini poleg knjižne oziroma tiskane zagotavlja tudi redno galerijsko potrditev.

Ob vsaki novi izdaji bienala nas razveseljuje dejstvo, da se ob znanih umetnikih ves čas uspešno uveljavljajo novi avtorji mlajših generacij, ki vsak po svoje prinašajo drugačne likovne rešitve, sveže avtorske poetike, inovirajo slikarske tehnike, v svoje delo pa vnašajo tudi veliko humorja in vitalnosti. Kar se je pri prvih izdajah bienala zdelo še nemogoče, pri zadnjih treh – kot nujna posledica razvojnih tokov – vse bolj uveljavljajo sodobne tehnologije, ne le zgolj kot vir navdiha, marveč tudi kot izrazno sredstvo. Navsezadnje pa je bienale razstava, ki vendarle ohranja ustvarjalno neprekinjenost in potrjuje odličnost slovenske ilustracije, kljub najrazličnejšim dilemam, o katerih je v zadnjem uvodnem besedilu kataloga razmišljal dr. Lev Menaše.

Pregled dvoletne ilustratorske bere na Slovenskem bomo spet nadgradili s predstavitvijo izvrstnih ilustracij izbranega nagrajenca za življenjsko delo (žirija bo o prihodnjem nagrajencu odločala spomladi 2010).

Spomnimo se dosedanjih nagrajencev slovenskega bienala ilustracije: podeljenih je bilo šest nagrad za življenjsko delo, in sicer Marlenki Stupici, Ančki Gošnik Godec, Jelki Reichman, Mariji Vogelink in Milanu Bizovičarju, Marjanci Jemec Božič in Štefanu Planincu.

Najpomembnejše priznanje tekmovalnega dela slovenskega bienala ilustracije, nagrado Hinka Smrekarja, pa so doslej prejeli Marija Lucija Stupica (2x), Dušan Muc, Rudi Skočir, Zvonko Čoh, Jelka Godec Schmidt, Alenka Sottler in Kostja Gatnik.

V okviru bienala nadaljujemo tudi s počastitvijo tistih starejših slovenskih umetnikov, ki so utirali poti slovenske ilustracije: po Hinku Smrekarju, Gvidonu Birolli, Ivanu Vavpotiču, Maksimu Gaspariju in Tonetu Kralju, ki smo jih predstavljali v sodelovanju z Narodno galerijo, ter predstavitev ilustracij Marija Preglja v sodelovanju z Moderno galerijo. Za 9. SBI smo izbrali ilustratorski opus slikarja Vladimirja Lakoviča, saj Moderna galerija hrani kar nekaj umetnikovih risb in ilustracij. Izbor in strokovno predstavitev za razstveni katalog bo pripravila Breda Ilich Klančnik, kustosinja Moderne galerije v Ljubljani. Vladimir Lakovič (10. 1. 1921, Doberdob – 21. 3. 1997, Ljubljana), subtilni slikar portretov, tihožitij in figuralnih kompozicij s pogosto taboriščno tematiko se je veliko posvečal tudi risbi, še posebej ilustraciji, ter zanjo prejel več priznanj in pohval na knjižnih sejmih v Beogradu, nagrado Vstaje republiškega odbora ZB (1968 in 1973), Kajuhovo nagrado (1961 in 1974) ter nagrado Prešernovega sklada (1975). Njegovo ilustratorsko delo je bilo po drobcih sicer večkrat predstavljeno, tudi na retrospektivni razstavi v Galeriji ljubljanskega Mestnega muzeja leta 1991, nikoli pa ni doživelo strnjene pregleda, čeprav mu je avtor posvetil zelo veliko pozornosti. Veliko povedo že številke, saj je samo v Boccacciovem *Dekameronu* (CZ, 1959) z vinjetami vred objavljenih okoli 450 risb, v treh letih, ko je nastajala ilustratorska spremljava tega klasičnega dela, pa jih je narisal nekaj tisoč. Nič manj zajetna ni ilustratorska bera, ki je pospremila Hoffmannove pripovedke (SKZ, 1956/57) in de Costerjev roman *Til Ulenspiegel* (DZS, 1961). O teh zajetnih risanih pripovedih je bil sam avtor prepričan, da niso le ilustracije, temveč spremne risbe, nekaj, kar je zraslo poleg literature, ki je ni le prebral, temveč temeljito preštudiral. Ob ilustraciji najpogosteje pomislimo na likovno spremljavo, namenjeno otrokom, Lakovič pa je ustvarjal za odrasle in bil v nekem smislu nadaljevalec Pirnatovega izročila. Temeljna prvina njegovih ilustratorskih ciklov je črta, igriva in živahna linija, ki nezmotljivo izriše posamezne figure in figuralne prizore ter kongenialno oživlja pisano besedo.

Žirija 9. SBI se bo kot običajno sestala trikrat: spomladi izbere nagrajenca za življenjsko delo (da je njegov opus lahko uvrščen tudi v razstveni katalog, kot nam je to uspelo pri zadnjih treh izdajah bienala) ter razpravlja o morebitnih spremembah razpisa za naslednji bienale, konec septembra opravi izbor za razstavo in končno nekaj dni pred otvoritvijo sledi še žiriranje, ki je namenjeno odločanju o nagradi, 2 plaketah in 2 priznanjih Hinka Smrekarja.

Spremljevalni program 9. slovenskega bienala ilustracije

17. 11.–19. 12., Mala galerija

LIDIJA OSTERC (1928–2006)

Znana slovenska ilustratorica Lidija Osterc je likovno opremila nekatere najbolj znane slovenske pravljice. *Hišica iz kock* in *Očala tete Bajavaje* Ele Peroci, *Desetnica* Frana Milčinskega in *Abeceda* Nika Grafenauerja so le nekatera dela, v katerih so otroci občudovali njene ilustracije. Ob tem je ilustrirala tudi številne učbenike ter avtorske in poljudnoznanstvene slikanice, sodelovala pa je tudi pri oblikovanju lutkovnih predstav. Za celotni opus je leta 1970, hkrati z Elo Peroci, prejela visoko priznanje.

Osterčeva je leta 1954 diplomirala na AUU ter dve leti pozneje na Akademiji za likovno umetnost opravila specialko za slikarstvo pri Mariju Preglju in Francu Miheliču. Ker je bilo njeno občinstvo večinoma v rosnih letih, je tudi slog ustvarjanja prilagodila otroški sposobnosti dojemanja, upoštevati pa je znala tudi literarno predlogo. Njen slog je bil izrazito oseben, poetičen in dekorativen, s čimer je ustvarjala stiliziran

rastlinski svet, geometrično oblikovane predmete, tipizirane like pravljčnih junakov, topografsko razmeščene figure in s predmeti ustvarjen prostor.

Tako je ustvarjala predvsem v prvih dveh desetletjih po koncu študija, v 80. letih 20. stoletja pa je mogoče opaziti slogovno spreminjanje in pomik h karikaturi. Iz tega obdobja je znana predvsem njena Bibi, domišljajska junakinja, ki jo je Osterčeva ustvarila v sodelovanju z Miro Voglar.

Avtorica razstave in besedila: Judita Krivec Dragan

7. 2 OBLIKOVANJE

6. 1.–2. 2., Prvo preddverje

OBLIKOVANJE ZA BRANJE

Pregledna razstava članov Društva oblikovalcev Slovenije

V letu, ko bo Ljubljana nosilka laskavega naslova Svetovna prestolnica knjige, se prazniku tiskane besede pridružuje tudi Društvo oblikovalcev Slovenije. S selekcionirano razstavo Oblikovanje za branje je društvo zastavilo konceptualno postavitev del svojih članov.

Oblikovalci vizualnih komunikacij bodo predstavili knjige, knjižne zbirke, najlepše revije in kataloge ter logotipe, znake in plakate, povezane s promocijo knjižnih sejmov, bralnih prireditev, novih izdaj in založb; industrijski oblikovalci izdelke za sedeče, ležeče in druge načine branja pod stoječimi, visečimi ali kako drugače usmerjenimi svetlobnimi telesi; scenografi in kostumografi odrsko poetiko uprizoritev literarnih del; unikatni oblikovalci pa predmete, ki nam plemenitijo vsakodnevno okolje, da se vanj radi vračamo tudi iz tistih čudovitih svetov, po katerih smo potovali s pisatelji, pesniki in dramatikami.

Tako, prepletena med seboj in z domišljijo, bodo postavljena na ogled v Veliki sprejemni dvorani tudi naša dela, namenjena bralcu.

Posebnost razstave Oblikovanje za branje je njeno osveženo članstvo, ki bo zajemalo širok diapazon selekcionirane predstavitve del oblikovalskih "legend" najstarejše ob boku likovni govorici najmlajše generacije grafičarjev – in vseh vmes.

Koordiniranje projekta: Jurij Dobrila, Maja Gspan www.dos-design.si

7. 3 FOTOGRAFIJA

Do 17. 1. 2010, Mala galerija

RAJKO BIZJAK

Zvezdni prah – inkarnacije, projekt iz leta 2009

20. 1.–14. 2., Mala galerija

PETAR DABAC

Lieber Pero

Kot prelomne točke v delu Petra Dabca (r. 1942), avtorja, ki na toliko načinov pomeni ključno osebnost v hrvaški fotografiji, bi lahko našli cikle črno-belih portretov, značilnih za sedemdeseta leta, fotografe v osemdesetih ter ciklus *Osjećanje prirode/Občutenje narave* na koncu stoletja ter vrsto portretov iz devetdesetih let. Med letoma 1990 in 1995 je nastal prvi del fotografskega dnevnika *Dragi Pero*, delo, ki ga avtor nadaljuje v nadaljnjih letih. S fotografijo se ukvarja od leta 1960 kot sodelavec slovitega Toše Dabca, od leta 1966 pa kot samostojni umetnik. Od leta 1970 je član ULPUH-a, razstavljal pa je na več kot 40 samostojnih razstavah na Hrvaškem in v svetu. Dabac prav tako sodeluje s krogom Forum Stadpark

Camera Austria v Gradcu, od leta 1991 predava fotografijo na Oddelku za oblikovanje ljubljanske Akademije za likovno umetnost.

Kustos razstave je Želimir Koščević, pripravljamo jo v sodelovanju z galerijo Lang, Samobor, ki je o projektu zapisal naslednje: »Ob Petru Dabcu je poskus strnjene umetniške biografije otežen s slikami, ki nastajajo v zadnjih šestih, sedmih letih v okviru avtobiografskega cikla fotografij z imenom "Lieber Pero". Ta cikel, ki ima močno ekspresivnost, precej zaplete retrospekcijo, ne zato ker bi bil nekaj drugečnega ali novega v opusu Petra Dabca, pač pa zato ker so v tem opusu zbrane vse njegove pridobljene življenjske in umetniške izkušnje. Cikel "Lieber Pero" nas kakor paradigma napeljuje k temu, da zlahka zapostavimo njegove zgodnje slike. Toda, to bi bila velika krivica, ker ravno v njih najdemo sledi tiste introspektivne ostrine, s katero je Dabac videl svet okoli sebe zadnjih šest, sedem let.

Tu je treba omeniti, da je Dabac zapustil raziskovanje mejnih področij fotografskega medija v času širših turbulentnih duhovnih sprememb, ki so postavile ves korpus evropskega modernizma pod vprašaj. Fotografija ni ostala imuna na te spremembe, ki so jih izzvale napovedi dekonstrukcije in razorožitve – če uporabim vojno kvalifikacijo Petra Sloterdijka – ideologije modernizma. Sicer pa je fotografija vedno bila nekoliko »postmoderna«, se pravi, s težavo je ustrezala kategorialnemu sistemu estetike modernizma, tako da ji spremembe, ki so prišle z razglasitvijo »stanja« postmoderne, niso prišle do živega tako kot nekaterim klasičnim likovnim disciplinam. Srečna okoliščina, ki pa po mojem mišljenju ni naključna, je bila v tem času skladnost duhovnih sprememb z izpopolnjevanjem fotografske tehnologije, še posebej preprostih kompaktnih kamer, ki so se tretjič (po Kodaku in Leicu) v zgodovini fotografije pokazale kot bolj primerno sredstvo za tiste fotografe, ki so zaznali temporalnost realnosti ter opazili, da ta veliko več svojih skrivnosti skriva kot odkriva. Dabac, človek z izjemnim občutkom za mero, je sprejel to preprosto, a popolno fotografsko napravo kot 'podaljšek', ki mu je omogočil, da se z rafinirano senzibilnostjo, etičnim ozirom in z izjemno ostrino zapažanja spusti v dialog z resničnostjo.« www.fotum.hr

10. 2.–8. 3., Prvo preddverje

NATEČAJ ZA FOTOGRAFIJO LETA REVIE EMZIN

Tradicionalni vseslovenski fotografski projekt, ki uveljavlja fotografijo kot enega ključnih elementov sodobne vizualne komunikacije. Natečaj pomeni tudi eno redkih priložnosti za predstavitev fotografov različnih avtorskih usmeritev. Z deli, ki so konceptualno zaokrožena v vsaki posamezni zvrsti, od avtorsko zastavljene naloge do reportažnega zapisa, predstavlja novosti in nove načine razmišljanja.

Strokovna žirija podeljuje tri nagrade za avtorsko fotografijo in nagrado za reportažo. Poleg nagrajenih bodo na ogled tudi dela, ki so bila uvrščena v ožji izbor. Od leta 1993 do leta 2008 so prvo nagrado prejeli: Marko Radovan, Tomaž Gregorič, Borut Peterlin, Jure Brecljnik, Aleksandra Vajd, Tomo Brejc, Tomaž Lunder, Sebastijan Kurmanšek, Mojca Janželj Tomažič, Aleš Gregorič, Jan Rapoša, Tanja Verlak, Vanja Bučan in Samo Rovnan.

Kot doslej je vodja projekta Jasna Rackov, postavitev pa je delo Metke Dariš.

V sodelovanju z Zavodom za kreativno produkcijo Emzin.

Kot vsako leto bomo ob razstavi pripravili predavanje uglednega tujega fotografa, člana žirije.

15. 2.–14. 3., Mala galerija

SAŠA KOS

Beton

Saša Kos pripada najmlajši generaciji članov Fotokluba Maribor, ki ustvarjajo izključno v klasični črno-beli tehniki. Začetna dokumentarna dela s področja koncertne fotografije in nočnih uličnih posnetkov razvija k vse bolj abstraktni, minimalistični fotografiji, z izrazito grafičnim, likovnim izrazom. V tem smislu je zasnoval svojo prvo serijo fotografij, posnetke odrezkov filmov iz leta 2004, ki jo je predstavil v okviru

natečaja Društva likovnih umetnikov Maribor, Vabljeni mladi. Leta 2008 je za serijo fotografij Beton prejel listino *primavera*, ki jo podeljuje DLUM.

»Groba materialnost betona je na fotografijah Saše Kosa skozi oplemeniteno bivanje in pojavnost detajla prefinjeno zastrta. Z rahločutnim poslušom za teksturo, za taktilno, pa je fotografija pripeljana in povrnjena do svojih izhodišč ter hkrati nadgrajena z osebnim do stopnje, s katere se 'zaznano' in 'upodobljeno' dopolnjujeta v harmonijo sobivanja,« je o projektu zapisala Tanja Cigoj.

V sodelovanju z mariborsko Fotogalerijo Stolp, ki je iz našega programa 2009 prevzela razstavo Benke Pulko.

23. 2.–18. 3., Velika sprejemna dvorana; več prostorov v CD

SLOVENSKA NOVINARSKA FOTOGRAFIJA 2010

Slovenia Press Photo 2010

Lani ustanovljeni natečaj je požel velik uspeh tako med strokovno kot širšo javnostjo. Natečaj za Slovensko novinarsko fotografijo leta je namenjen fotografom, ki objavljajo v slovenskih medijih in imajo stalno prebivališče v Sloveniji. Slovenski fotografi in fotoreporterji dnevno spremljajo in opazujejo zanimive in pretresljive zgodbe, zato je to priložnost za priznanje najboljšim dosežkom lanskega leta.

SPP je bil pripravljen z najvišjimi strokovnimi in organizacijskimi merili, z mednarodno žirijo in zanimivimi spremljevalnimi programi. Prvič ga je gostila Narodna galerija, druga izdaja bo v Veliki sprejemni dvorani CD.

Koordiniranje projekta Matej Leskovšek in Tina Deu.

23. 2. 2010 – Otvoritev pregledne razstave francoske agencije SIPA PRESS ob njeni 40. obletnici delovanja

Na odprtje pride tudi ustanovitelj agencije Göksin Sipaheglu, 73. Sipa Press je ena najprepoznavnejših fotografskih agencij na svetu. S svojo bogato zbirko dobrih fotografov, dejavnih po vsem svetu, že štirideset let spremlja najpomembnejše dogodke našega vsakdana. Na tej razstavi bo na ogled več kot 130 fotografij, vse od študenta, ki protestira na trgu Tiananmen leta 1989, pa do prve objavljene fotografije pokojne princeze Diane in njenega ljubimca Dodiya Al Fayed, za katero se šušlja, da je bila prodana za okoli pol milijona funtov.

25. 2. 2010, Delavnice podjetja Apple na njihovih programih, posebej namenjenih fotoreporterjem in fotografom

Photoshop, Aperture, Lightroom. Apple s svojimi izdelki profesionalnim fotografom že vrsto let omogoča, da je njihovo delo enostavnejše, hitrejše in učinkovitejše, seveda ne da bi pri tem trpela kakovost. Apple z izjemnim poslušom do fotografov razvija odlične programe za obdelavo in urejanje fotografij, ki so v kombinaciji z njihovimi računalniki MacPro in MacBookPro nepogrešljiv del opreme velike večine fotoreporterjev.

27. 2. 2010 – Večer Slideshowov angleške organizacije FOTO8

Pripravili bodo izbor njihovih najboljših slideshowov iz lanskega leta. Poleg njihovega izbora bo na ogled tudi nekaj projekcij slovenskih fotografov. FOTO8 je institucija s sedežem v Londonu, v sklopu katere izdajajo mesečno revijo prav tako z imenom FOTO8, ki predstavlja dela fotografov z vsega sveta, prav tako je revija tudi distribuirana po vsem svetu. FOTO8 ima pod svojim okriljem tudi galerijo/razstavni prostor, kjer imajo mesečno priložnost razstavljati najboljši fotoreporterji. FOTO8 je referenčna institucija, za sodelovanje s katero si prizadeva vedno več fotografov, saj s svojimi dejavnostmi odpirajo vrata fotoreporterjem ne samo v Evropi, temveč po vsem svetu.

1. 3. 2010 – Otvoritev svetovno znane razstave z naslovom WAR fotografov agencije VII.

V Ljubljano prihajajo fotografi Stephanie Sinclair, Ron Haviv, Christopher Morris, James Nachtwey.

Agencija VII je nastala leta 2001 v Perpignonu, na največjem festivalu fotožurnalizma na svetu. Ime VII je dopila po sedmih ustanovnih članih, fotografih Alexandri Boulat, Ronu Havivu, Garyju Knightu, Antoninu Kratochvilu, Christopherju Morrisu, Jamesu Nachtweyu in Johnu Stanmeyerju, ki so pred tem vsi delovali kot posamezniki in za svoje delo prejeli že malodane vse fotografske nagrade, ki kaj pomenijo, naj omenimo le World Press Photo Award, Robert Capa Award, Pulitzerjeva nagrada za fotografijo ...

V Ljubljani bomo imeli čast gostiti tri ustanovne člane, Rona Haviva, Christopherja Morrisa in Jamesa Nachtweya, ter novopridruženo članico agencije Stephanie Sinclair.

Agencijo VII so že pred časom označili kot tretjo najpomembnejšo in najvplivnejšo agencijo v svetu fotožurnalizma ter fotografije nasploh. Otvoritve in delavnice fotografov agencije VII so vedno zelo odmevni dogodki, saj se fotografi po znanje omenjenih članov odpravljajo tudi čez lužo, torej zelo daleč.

2. 3.–4. 3. 2010, VII. Masterclass Workshop + APPLE

Fotografi agencije VII bodo na svojem obisku v Sloveniji imeli tudi delavnice za slovenske fotografe. Pri posameznem fotografu agencije VII bo lahko dejavnih 5 fotografov, izbor bo potekal po predhodnjem prikazu portfelja. Njihove delavnice so namenjene izpopolnjevanju znanja, kako sestaviti dobro fotozgodbo, kako se odzvati v stresnih situacijah vojnega območja in nenazadnje, kako dobro fotozgodbo spraviti v medije, kar je seveda tisto, k čemur vsak fotoreporter teži, saj je seveda glavna naloga fotografov, da s svojim delom opozarjajo na grozote tega sveta in s svojimi slikami poskušajo doseči, da se razmere spremenijo in izboljšajo.

4. 3.–5. 3. 2010, Predavanja fotografov agencije VII

Fotografi agencije VII: Ron Haviv, Christopher Morris, James Nachtwey in Stephanie Sinclair bodo predavali o svojem delu, in sicer v obliki predavanj in pa prikazov diapozitivov. Na večer bosta predavala po dva fotografa agencije VII, torej bomo v sklopu Slovenia Press Photo imeli dva večera predavanj fotografov agencije VII.

Predavanja fotografov agencije VII so vedno zelo dobro obiskana, saj so s svojimi izkušnjami in kilometrino, ki so si jih nabrali v dolgih letih dela, neprecenljive in skoraj "obvezno čtivo" za vsakogar, ki hoče svojo fotografijo pripeljati na višjo raven. Predavanja zajemajo tudi projekcije njihovih del z vojnih območij, na katerih so člani agencije delovali. Vse od Haitija, Iraka, Bližnjega vzhoda in drugod.

Christopher Morris, fotograf agencije VII, ki je bil med drugim zadnja štiri leta uradni fotograf bele hiše za časopis TIME, bo tudi predsednik žirije za izbor zmagovalcev SLOVENIA PRESS PHOTO 2010.

5. 3. 2010 Začetek žiriranja del slovenskih fotoreporterjev, prispelih na natečaj SLOVENIA PRESS PHOTO 2010.

Člani žirije so Christopher Morris (VII), predsednik žirije, Oded Balilty (AP, Associated Press, prejel pulitzerja za fotografijo), Heidi Levine (SIPA PRESS), Adriana Zehbrauskas (NYT Brazil, Corbis), Murad Sezer (REUTERS, prejel pulitzerja za fotografijo).

9. 3. 2010 Razglasitev prejemnikov nagrade SLOVENIA PRESS PHOTO 2010 in podelitev nagrad ter otvoritev razstave zmagovalcev in častnih omemb natečaja.

Razglasili bomo zmagovalce natečaja, torej zmagovalno fotografijo leta in pa zmagovalno reportažo leta. Poleg omenjenih dveh zmagovalcev pa bodo razglašeni tudi zmagovalci v vseh petih kategorijah natečaja, in sicer kategorijah: ŠPORT, NOVICE, NARAVA IN OKOLJE, ZABAVA IN KULTURA, LJUDJE. Nagradni sklad za nagrajena dela je 7000 evrov. Zmagovalce izbere mednarodna žirija strokovnjakov in fotografov iz fotografije, ki je povsem indiferentna do naših fotografov in v vseh prispelih fotografijah išče kakovost fotografije, ne pa raven dogodka, ob katerem fotografija bila posneta.

Razstava zmagovalcev in častnih omemb bo po Cankarjevem domu potovala po Sloveniji vse leto vse do naslednjega natečaja. www.sloveniapressphoto.si

26. 5.–27. 6., Mala galerija

MARE LAKOVIČ

Svet, ki izginja – izgubljena ljudstva Azije in Afrike

Lakovič (r. 1962) se je že v okviru študija sociologije, zgodovine in antropologije veliko ukvarjal s problematiko izginjanja tradicionalnih plemenskih skupnosti in njihovih kultur na območju Srednje in jugozahodne Azije, himalajske regije in tudi na določenih področjih Afrike v Namibiji, Bocvani, Maroku, Maliju in Etiopiji. Že dvajset let organizira odprave v najbolj odročne kotičke držav, kot so Pakistan, Afganistan, Indija, Kitajska, Mongolija, Nepal, kjer proučuje in dokumentira številne zanimive plemenske skupnosti in tradicionalne kulture, ki jim procesi globalizacije ne prizanašajo in jim grozi počasno, a popolno izumrtje.

Izbor fotografskih podob naključno izbranih tradicionalnih kultur in etničnih skupin Azije in Afrike (predysem portretov) skuša nazorno pokazati, da je naša zunanost zgolj navidezna in kako blizu bi si lahko bili. Žal se iz vseh napak sodobne in polpretekle zgodovine nismo naučili, kako krhek je lahko naš obstoj in kako varljiva je superiornost naše lastne civilizacije.

28. 6.–19. 7., Mala galerija

JAZZ FOTOGRAFIJA

Tradicionalna razstava v okviru Jazz festivala Ljubljana

Po nekaj letih smo se ponovno odločili za skupinski slovenski projekt s področja jazz fotografije, razstavo bo zasnoval naš dolgoletni sodelavec Žiga Koritnik.

Izbor mlajših fotografov obsega naslednja imena: Petra Cvelbar, Maruša Bertonec, Iztok Vidmar, Marko Banjac, Boštjan Lah, vendar v tem trenutku še ni dokončen.

15. 9.–17. 10., Mala galerija

ŽIGA KORITNIK

Čas in luč

Žiga Koritnik je priznan slovenski fotograf, ki se je uveljavil zlasti na področju jazz in koncertne fotografije. Je naš stalni sodelavec pri izbiri in pripravi razstav z omenjenega področja; tudi sam se je pred leti v CD predstavil z razstavo jazz fotografij. Dejavno razstavlja od leta 1990, seznam njegovih samostojnih in skupinskih razstav doma in v tujini je impozanten. Lani mu je v Italiji izšla knjiga, posvečena karnevalu na Sardiniji, z naslovom *Un Punto di luce*. Ker gre za izjemno fotografsko gradivo, smo se odločili, da avtorja tokrat predstavimo drugače, torej s projektom, ki ne posega na značilno jazzovsko in glasbeno področje. Na žalost njegove razstave zaradi predhodnih dogovorov z avtorji nismo mogli uvrstiti v februarški, pustni termin, kar bi bilo po tematiki razstave najustreznejše.

»Žiga Koritnik obiskuje Sardinijo že več let, na obisk pride poslovno, kar pomeni, da imamo tako priložnost kot privilegij, da ga dodobra spoznamo. On to priložnost razume in si je ne dovoli izpustiti tako, da zaznamuje svoj posebni položaj, kot fotograf dela refleksije, kar je isto kot s slikami pripovedovati zgodbo ...

Ljubezen, nostalgija, skrivnost, občutek pripadnosti, ponos, izvirnost in elementi, ki ga vlečejo nazaj na otok. Občutek resnice, intelektualne poštenosti, radovednost so elementi, s katerimi je Žiga izčistil tisto, kar je izkusil sam, da bi izdelal fotografije, ki sledijo v nadaljevanju....« je med drugim zapisal Dario Coletti v spremni besedi omenjene monografije.

20. 10.–14. 11., Mala galerija

FOTONIČNI TRENUTKI/ PHOTONIC MOMENTS

Mesec fotografije

V letu 2010 bo potekal četrti festival Mesec fotografije, ki je prevzel naslov osrednje razstave Fotonični trenutki. Festival se bo dogajal od druge polovice oktobra do konca novembra, torej v času, ki je v Evropi zadnja leta namenjen za promocijo fotografije, zlasti v okviru t. i. Evropskega meseca fotografije.

Ljubljanski oz. slovenski Mesec fotografije (v letu 2008 smo Ljubljani priključili »slovensko sekcijo«) je po tretji izvedbi leta 2008 postal bienalna prireditve – ravno zaradi ambicije organizatorja po boljšem programu in boljši mednarodni umeščenosti prireditve. K temu lahko prispevajo tudi sodelujoči javni zavodi, ki v času prireditve termine in podporo namenijo kvalitetnim mednarodnim ali domačim fotografskim projektom.

Cankarjev dom bo med festivalom v razstavišču Male galerije ponovno gostil osrednjo selekcijo festivala, ki jo pripravljajo vabljeni kustosi z območja Srednje in Jugovzhodne Evrope pod osrednjo kuratorsko taktirko dr. Maxa Aufischerja (CCN Gradec). Odprtje osrednje selekcije festivala pomeni obenem tudi začetek festivala.

Programska stalnica festivala so tudi *Pogovori o sodobni fotografiji*, ki jih tokrat pripravlja Vasja Nagy, spremljale pa jih bodo predstavitev fotografskih publikacij (založbe, revije, avtorski knjižni projekti). Omenjeni spremljevalni program bo potekal v otvoritvenem tednu festivala v sejnih sobah M1 – M3, kjer bo tudi uradno tiskovno središče festivala.

Prireditve že od njenih začetkov prirejamo v sodelovanju z zavodom Photon in njenim programskim vodjem Dejanom Slugo.

10.–25. 11., Prvo preddverje

ZAROTA MOLKA / TIŠINA FOTOGRAFIJE

tematska razstava ob 21. ljubljanskem filmskem festivalu

Kurator razstave: Jan Babnik, odgovorni urednik revije Fotografija

Razstava se bo ukvarjala z vprašanjem filmskega in fotografskega jezika, osvetlila razlike ustvarjalnega pristopa in pod vprašaj postavila vlogo reprezentacije teh dveh medijev. Vključevala bo dela slovenskih fotografov, direktorjev fotografije in filmarjev, ki prehajajo meje med medijema in osvetlujejo njuno razmerje v novi luči. Kurator bo opravil raziskavo po arhivih vizualnih umetnosti (muzeji, galerije, specialni arhivi), izbral avtorje sodobne fotografije in filma, predvsem pa poskrbel za ustrezno postavitev, ki bo čim bolj celovito in dinamično prikazala zapleteno razmerje med tema dvema izraznima medija s poudarkom na ustvarjalnosti, ki ju obdaja. Razstava bo potekala v času Ljubljanskega filmskega festivala 2010 in bo nastala v sodelovanju z ekipo revije Fotografija.

Zarota molka, gibanja in nepreklicna odsotnost vsega onkraj robov fotografije naj bi bile osnovne lastnosti fotografije. V odnosu do filma fotografija deluje kot skrepenela forma, zamrznjen kader – film, ki se nikoli ne odvije. Toda ravno iz te »preprostosti« izhajata avtoriteta in moč fotografske podobe, in film se je vedno trudil z različnimi tehnikami pridobiti nazaj oziroma obdržati ostrino fotografskega izraza. Kakor da bi bila za film ta razlika prej odpoved nečesa izvornega kot pa pridobitev, kakor da ga bi bilo sram pretirane, odvečne pripovednosti, gibanja. Je ena izmed možnosti za pomiritev ponovna obuditev foto- oz. cine-novele, kot neke vmesne rešitve, pri kateri se pripoved ne razvije zaradi gibanja, temveč zaradi sosledja negibnih podob? Ali pa po drugi strani pretvorba klasične, moderne fotografije v kompleksno »postmoderno« varianto, vpeljava filmskega v fotografijo – pripovedna, inscenirana fotografija, v kateri lahko zamrznjen trenutek deluje tako kompleksno kot film? V času, ko fotografska postavitev (set) sodobne

pripovedne, inscenirane fotografije deluje kot filmska in ko se filmarji lahko povsem izgubijo v množici (kot reportažni fotografi), ali pa celo ustvarijo film iz ene same fotografije, ko se tehnike in delo fotografa in filmarja vse bolj prepletajo, je še toliko pomembnejši razmislek o tem kompleksnem, mnogokrat nasprotujočem, toda tudi dopolnjujočem si razmerju. Z besedami Petra Wollena: če velja, da je fotografija zamrznjen trenutek in film neprekinjen tok podob, potem bo ogenj resda stalil led, toda staljeni led bo nato pogasil ogenj. Danes se zdi, da je edina razlika, ki še ločuje film in fotografijo, vztrajna tišina in molk fotografske podobe, toda tudi ta razlika bi prav lahko bila zgolj trenutne, če ne celo arbitrarne narave.

22. 12.–23. 1.

JENDO ŠTOVIČEK

Narava dela

Jendo Štoviček je bil rojen leta 1947 v Ljubljani, kjer je končal klasično gimnazijo, pozneje pa je obiskoval Ekonomsko fakulteto in FDV. Ker je veliko potoval po svetu in pisal potopise, ga je privlačila tudi fotografija, prve osnovne napotke pa mu je dajal inž. Oskar Dolenc.

Prav kmalu se je izkazalo, da je zelo nadarjen, saj je v umetniški fotografiji dobil več kot štirideset nagrad in priznanj, tako da je dobil naziv mojster umetniške fotografije že pri 27 letih, pa tudi nagrado zlata ptica. Začel je sodelovati z revijo Jana in časopisnim podjetjem Delo, tudi z raznimi drugimi podjetji, kar pa je bil večer kompromis med kreativnostjo in zahtevami naročnika. Zato si je ves čas želel, da bi se nekoč vrnil na začetek, torej k temu, kar res čuti v srcu, k umetniški fotografiji, čisti izpovedi ne glede na denar. To mu uspeva v zadnjih letih, ko se je po določenem premoru v smislu dejavne prisotnosti v razstavnem pogledu vrnil k umetniškemu izpovedovanju prek fotografskega medija.

Štovičkov življenjepis obsega vrsto samostojnih razstav, udeležbe na skupinskih predstavitev ter dolgi niz nagrad in priznanj.

Večnamenski prostori CD

ZAGOTOVITEV TERMINA ZA RAZSTAVO IZ SPROTNE PONUDBE

7. 4 DRUGI PROJEKTI

Prvo preddverje

LIKOVNI KRITIKI IZBIRAJO

Ciklus 8 vizualnih postavitev

V sodelovanju s Slovenskim društvom likovnih kritikov nadaljujemo predstavitve pod skupnim imenom Likovni kritiki izbirajo, ki so v zadnjih sezonah na vidnem mestu Prvega preddverja naletele na dober odziv javnosti. Prireditelj nadaljuje kontinuiteto z nekdanjim odmevnim projektom Likovno delo meseca, predstavitve so usmerjene k mlajšim ali manj razvpitim likovnim umetnikom in njihovi širši uveljavitvi.

Koordinacija sodelovanja Alenka Trebušak (tajnica društva).

Gostovanji razstave in selekcije v produkciji CD

Pomlad 2010 (točen termin še ni določen)

KOSTJA GATNIK

Fotografska razstava vsestranskega slovenskega umetnika v fotogaleriji Lang v Samoboru (Hrvaška), ki jo vodi znani umetnostni zgodovinar in kritik Željko Košćević.

junij 2010

3. HRVAŠKI BIENALE ILUSTRACIJE

(izbor slovenske ilustracije), Zagreb, Klovičevi dvori

Priprava izbora slovenske ilustracije za 3. hrvaški bienale ilustracije: po statutu hrvaškega bienala tuje vabljenе selekcije obsegajo 10 avtorjev s 4 do 6 deli. V sodelovanju s kustosinjo in vodjo bienala Koraljko Jurčec Kos.

ŠOLA KRITIKE FOTOGRAFIJE

2 termina spomladi in 2 termina jeseni, Sejni dvorani M1 ali M2

Razstavni program Cankarjevega doma, ki se je med prvimi v Ljubljani začel neprekinjeno posvečati fotografskemu mediju (razstave v prostoru Male galerije in večnamenskih prostorov CD), se vključuje v izobraževalni program, ki ga za leto 2010 pripravlja revija Fotografija.

Dejstvo je, da mora tovrstno izobraževanje dejavno posegati v sam prostor, kjer se dogajajo aktivnosti, povezane z umetnostjo in fotografijo. V ta namen se bodo sprotne predavanja izvajala dinamično na več razstavnih lokacijah, po otvoritvah razstav in ob njih, povezanih s fotografijo. Poleg tega pa bo izobraževanje potekalo tudi na drugih razstavnih lokacijah z ogledi razstav (npr. Galerija Fotografija in Photon v Ljubljani, Galerija Simulaker, Novo mesto; Obalne galerije, Piran, Koper, Izola; Galerija sodobne umetnosti, Celje; Fotogalerija Stolp, Maribor; Kibla, Maribor ...). Udeleženci bodo poleg teoretskega dela spoznali tudi delovanje razstavišč, dinamiko različnih razstavnih prostorov ter različne možnosti razstavljanja in postavitve fotografskih del. Poleg tega izobraževanje vključuje tudi obiske muzejskih in drugih specialnih arhivov v Sloveniji, ki vključujejo medij fotografije (npr. Arhitekturni muzej Ljubljana; Muzej sodobne zgodovine, Ljubljana; muzejski arhiv Slovenske kinoteke).

Prvo preddverje; sejna dvorana M1

Termin po dogovoru

PREDSTAVITEV NAJNOVEJŠIH ARHEOLOŠKIH IZKOPAVANJ NA TRASAH AVTOCEST SLOVENIJE

Te akcije že vrsto let pripravljamo v sodelovanju z dr. Bojanom Đurićem in skupino arheologov, ki koordinira izkopavanja na slovenskih avtocestah, saj so vsakokrat deležne velikega zanimanja javnosti. Gre sicer za manjše predstavitve, vendar redno pospremljene z odzivnimi tiskovnimi konferencami in strokovnimi predavanji.

Večnamenski prostori CD

ZAGOTOVITEV TERMINA ZA RAZSTAVNO PRIREDITEV IZ SPROTNE PONUDBE

7. 5 PRIPRAVA ZA LETO 2011

Ves čas potekajo priprave za program, ki ga načrtujemo v naslednjem obdobju 2 do 3 let. Nekateri projekti so zahtevnejši, zato so tudi priprave dolgotrajnejše. Zlasti pri produkciji razstav je pripravljalna stopnja neprimerno težavnejša kot pri prevzemih sklenjenih projektov.

V letu 2010 bomo pripravljali razstavo v okviru skupnega programskega sklopa, posvečenega oddaljenim, manj znanim kulturam. Prav tako bodo potekale konkretnije priprave za razstavo plakatov Henrija Toulousea Lautreca (pomlad 2011) v sodelovanju s pariškim Musée de l'art décoratif.

Program razstav za leto 2010 v številkah

- načrtovano število prireditev: 38
- načrtovano število obiskovalcev: 30.000
- načrtovani neposredni stroški: 273.630 €
- načrtovani prihodki od prodanih vstopnic: 38.500 €
- sredstva MK za neposredne stroške: 238.420 €
- delež MK za neposredne stroške: 87 %

Načrtovan kulturno-umetniški program CD za leto 2010 v številkah

- načrtovano število prireditev: 1.227
- načrtovano število obiskovalcev: 294.245
- načrtovani neposredni stroški: 3,472.109 €
- načrtovani prihodki od prodanih vstopnic: 2,258.973 €
- sredstva MK za neposredne stroške: 1,462.000 €
- delež MK za neposredne stroške: 42 %

Za načrtovan program javne službe (1.227 prireditev) bo Ministrstvo za kulturo Cankarjevemu domu v letu 2010 zagotovilo 42 % sredstev za sofinanciranje neposrednih stroškov programa v višini 1,462.000 €.

58 % sredstev v višini 2,010.109 € bo Cankarjev dom zagotovil s prihodki od prodanih vstopnic ter s sredstvi pokroviteljev in donatorjev.

II PROGRAM IN CILJI KONGRESNO-KOMERCIALNE DEJAVNOSTI CD

Dejavnost CD na trgu bo tudi v letu 2010 temeljila na pridobivanju in organizaciji mednarodnih in domačih kongresov, simpozijev, seminarjev, konferenc, posvetov, okroglih miz, izobraževanj ter organizaciji teh dogodkov zunaj Cankarjevega doma (PCO); družabnih srečanj, valet in maturantskih plesov, novoletnih in drugih sprejemov ter zabav, državnih proslav, različnih protokolarnih dogodkov, sejmov in razstav, komercialnih kulturnih in zabavnih prireditev, festivalov, oddajanju dvoran in drugih prostorov ter tehnične opreme v najem; tehničnih, tiskarskih, oblikovalskih in PR storitvah in pridobivanju sponzorjev in donatorjev za pridobljene kongrese, simpozije in konference.

Poslanstvo kongresno-komercialnega sektorja oz. dejavnosti na trgu je večplastno. Posredno si prizadeva za razvoj turističnega gospodarstva mesta, vsem zainteresiranim organizatorjem najrazličnejših dogodkov mora omogočiti njihovo izvajanje, s prirejanjem mednarodnih kongresov, konferenc in simpozijev pa hkrati omogoča tudi razvoj različnih znanstvenih disciplin. CD s svojo vrhunsko tehnološko in prostorsko opremljenostjo ter usposobljenostjo tehničnega in poslovnega osebja zagotavlja kakovostno izvajanje vseh kulturnih prireditev in kongresno-komercialnih projektov.

V kongresno-komercialni program CD sodijo tudi kulturne prireditve drugih organizatorjev, ki so namenjene javnosti. V času, ko je manj mednarodnih kongresov, je za realizacijo načrtovanih finančnih ciljev nujno tudi umeščanje komercialnih kulturnih prireditev v program CD. Vodstvo Cankarjevega doma si pridržuje pravico, da presoja, katere kulturne prireditve drugih organizatorjev uvrsti v program dejavnosti CD na trgu. Za takšno odločitev je več argumentov:

na voljo je zelo malo terminov za najem, predvsem v Gallusovi dvorani, zato si pridržujemo pravico do selekcije glede na zvrst (zaradi konkurence s kulturno-umetniškim programom CD v sklopu javne službe), prioriteta v programu dejavnosti na CD trgu so konference, kongresi, simpoziji, sejmi, družabne prireditve, ne pa kulturne prireditve,

nekatero prireditve niso izvedljive v določenem časovno omejenem terminu zaradi zahtevne tehnične priprave prireditve,

prireditve po presoji vodstva CD ne dosegajo pričakovane kakovosti in ravni izvedbe, zato jih ne uvrsti v program dejavnosti CD na trgu, kljub »izgubljenemu zaslužku«.

Vse to so osnovni razlogi za odločitev, da vodstvo CD, kljub težkim razmeram pri pridobivanju mednarodnih kongresov, selektivno uvršča kulturne prireditve drugih organizatorjev v program dejavnosti CD na trgu.

Da so razmere na trgu poslovnega turizma v Sloveniji zelo resne kažejo poslovni rezultati kongresnih organizatorjev, mnogi so tik pred bankrotom, manjši organizatorji so skrčili ali povsem ukinili kongresno dejavnost. Na kongresih in strokovnih srečanjih je vidno upadlo število udeležencev, organizatorji kongresov zaradi preskromnih virov financiranja (kotizacij in sponzorjev) in manj udeležencev močno omejujejo stroške, spremljevalnih programov in družabnih srečanj ob kongresih je zelo malo in še bi lahko naštevali. Organizatorji kongresov so iz omenjenih razlogov tri velike mednarodne kongrese, načrtovane v CD, predstavili iz leta 2010 v leto 2011 in 2012. Leto 2010 bo tako za kongresno dejavnost CD eno najtežjih v zadnjem obdobju.

Ob hudi konkurenci so storitve CD za številne stranke v zadnjih letih postale (pre)drage v primerjavi z drugimi kongresnimi ponudniki, predvsem tistimi, ki organizirajo kongrese v prostorih, sofinanciranih iz drugih virov. Veliko breme za kongresno dejavnost CD je tudi davek na dodano vrednost, ki ga lahko CD (zaradi javne službe) poračuna le v manjšem deležu (cca 28 %), večji del davka na dodano vrednost (72 %) pa pomeni strošek, zato CD cenovno težje konkurira kongresnim organizatorjem iz zasebnega sektorja. To so kongresni hoteli, ki (poleg tega, da v celoti poračunajo vstopni davek na dodano vrednost), zagotavljajo dvorane po zelo nizkih cenah, če v hotelih prenočujejo (in se hranijo) udeleženci kongresa. Sem sodijo še številni organizatorji, kot so fakultete, javni zavodi in društva, ki jim obratovalne stroške financira proračun

(tržne dejavnosti ne opravljajo na povsem tržni način tako kot CD). Ne nazadnje mnogi javni zavodi, ki opravljajo dejavnost na trgu, te sploh ne evidentirajo ločeno od javne službe (čeprav jih k temu od leta 2007 zavezuje ZPFOLERD). Zaradi velikega deleža davka na dodano vrednost, ki je vključen v stroške, se vedno več strank odloča, da neposredno naročajo storitve pri zunanjih dobaviteljih, CD zaračuna le stroške CD, povezane z organizacijo in izvedbo prireditve. To pa pomeni manjši delež celotnega prihodka in neposredne stroške dejavnosti na trgu, načrtovane za leto 2010, kot v prejšnjih letih.

Zaradi omenjenih razmer trženje usmerjamo v raziskovanje tistih tržnih niš, ki se bodo pokazale kot izzivi na področju kongresne in druge sorodne dejavnosti. V večji meri kot doslej bomo napore za pridobivanje kongresnih in poslovnih dogodkov usmerili neposredno v tujino in se povezali s tujimi kongresnimi organizatorji (PCO-ji) preko članstva v IAPCO, z njimi bomo izvedli raziskavo trga. Vzpostavili bomo stike z organizatorji poslovnih srečanj v okviru EU, predvsem v Bruslju. Strateško se bomo usmerili v raziskovanje in pridobivanje partnerjev pri organizaciji kongresov in znanstvenih srečanj na področju znanosti (sodelovanje in kontakti na univerzah in fakultetah), strokovnih združenj in zbornic. Seveda pa rezultatov teh aktivnosti ni mogoče pričakovati že v letu 2010.

Prepoznavnost dejavnosti CD bomo utrjevali tudi z obiskom vsaj treh velikih kongresnih borz (Frankfurt, Barcelona, Bruselj), kjer bomo vzpostavili kontakte z novimi partnerji v mednarodnem prostoru. Naša raziskava trga bo usmerjena v evropski prostor, kjer želimo uresničiti zastavljen cilj, da postanemo stalni organizator (PCO) vsaj enega izmed združenj. Obiskali bomo tudi delavnice, ki jih pripravljata Kongresni urad Slovenije in Slovenska turistična organizacija. Udeležili se bomo enodnevnih strokovnih delavnic in seminarjev, ki nam bodo razširili znanje in omogočili vpogled v trenutne tržne smernice ter obiskali Frankfurtski ali Bolonjski knjižni sejem. Kot člani IAPCO in ICCA pa se bomo udeležili letnih skupščin.

Sedanja kadrovska zasedba v CD omogoča izvajanje načrtovanih prireditev na visoki kakovostni ravni. Za organizacijo in izvedbo zahtevnejših kongresnih projektov se bomo kot doslej oprli tudi na občasne zunanje sodelavce (kotizacije, abstrakti, registracija pri recepciji). Ključna pozornost bo usmerjena v še boljše načrtovanje dela, izvajanje projektnega menedžmenta in usklajevanje tehnično izvedbenih in terminskih možnosti s programom javne službe, ki omogoča večji izkoristek zmogljivosti CD oz. racionalnejše poslovanje.

V letu 2010 načrtujemo organizacijo in izvedbo cca 210 kongresno-komercialnih projektov (z več kot 700 prireditvami) in cca 126.400 udeležencev oz. obiskovalcev.

NAJPOMEMBNEJŠI KONGRESI, ZNANSTVENA SREČANJA

- 13. SCHROTTTOVI DNEVI
- ORTOPEDSKI KONGRES
- 7. LETNO SREČANJE EVROPSKO-AZIJSKE POVEZAVE – EABM
- 12. MEDNARODNI SIMPOZIJ O NAPREDKU V ROBOTSKE KINEMATIKI
- 86. KONGRES EVROPSKEGA ORTODONTSKEGA ZDRUŽENJA
- MEDNARODNA KONFERENCA UČITELJEV STATISTIKE – ICOTS 8
- 16. EVROPSKI SIMPOZIJ O KEMIJI FLORAN – ESFC
- 8. MEDNARODNI KONGRES O CEREBRALNI PARALIZI
- MEDNARODNA POSLOVNA KONFERENCA

VEČJE SEJEMSKÉ IZOBRAŽEVALNE PRIREDITVE:

- RAZSTAVA ČAR LESA
- 10. FESTIVAL ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE
- 21. PRODAJNA RAZSTAVA KNJIG FRANKFURT PO FRANKFURTU

- 26. SLOVENSKI KNJIŽNI SEJEM S ŠTEVILNIMI SPREMNIIMI PRIREDITVAMI
- 15. FESTIVAL ZNANOSTI

DRUŽABNI PROJEKTI, PROSLAVE, KULTURNE PRIREDITVE DRUGIH ORGANIZATORJEV:

- DRŽAVNE PROSLAVE
- PROSLAVA OB DNEVU ŽENA
- KONCERT ORKESTRA SLOVENSKE VOJSKE
- HUMANITARNI KONCERTI RAZLIČNIH ORGANIZATORJEV
- KONCERT PACA DE LUCIE
- MELODIJE ZA SRCE
- LUBLJANSKI DNEVI ORIS-A 3
- TANGO FESTIVAL
- NOVA POMLAD ŽIVLJENJA
- GAUDEAMUS 2010
- KONCERT POLICIJSKEGA ORKESTRA
- SALSA VEČER
- LETNI KONCERT ZAVODA SV. STANISLAVA
- 90. LETNICA ZVEZE DRUŠTEV SLEPIH IN SLABOVIDNIH SLOVENIJE
- PREDAVANJE ZVEZE JOGA DRUŠTEV SLOVENIJE
- FESTIVAL ORIENTALSKEGA PLESA
- 3. SLOVENSKI FLAMENCO FESTIVAL
- ZAKLJUČNI NASTOP PLESNE ŠOLE PIRUETA D.O.O.
- VALETE 2010
- PODELITEV MATURITETNIH SPRIČEVAL GIMNAZIJE ŠENTVID
- PRIREDITVE FESTIVALA LJUBLJANA
- 3. KADROVSKI DNEVI MERCATORJA
- PODELITEV MOJSTRSKIH DIPLOM OBRTNE ZBORNICE SLOVENIJE
- GAZELE 2010
- SAMO EN CVET
- PODELITEV ZOISOVIH NAGRAD
- BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT ORKESTRA SLOVENSKE VOJSKE
- NOVOLETNI KONCERT ZAVAROVALNICE TRIGLAV
- NOVOLETNI MANAGERSKI KONCERT

in številne druge prireditve.

Razmerje med kulturno-umetniškim programom in dejavnostjo CD na trgu je določeno v ustanovnih listinah in v strategiji CD. V letu 2010 je za dejavnost CD na trgu na voljo premalo razpoložljivih zmogljivosti v terminih, ki bi jih želeli potencialni naročniki, saj zaradi prenove v CD še vedno gostuje SNG Opera in balet Ljubljana in so v ugodnih terminih zasedene ključne dvorane CD (Gallusova, Linhartova, velika sprejemna). Razmerje med obsegom javne službe in dejavnosti na trgu pa je v CD osnova za načrtovanje finančnih obveznosti kongresno-komercialne dejavnosti. Uresničevanje sprejetega finančnega načrta je zelo težavno, saj zelo zasedene dvorane ožijo manevrski prostor za (kratkoročno) trženje prostih zmogljivosti v sklopu kongresno-komercialnih programov (KKP) CD.

Finančni načrt CD za leto 2010 predvideva, da bo MK zagotovilo CD 58,8 % celotnega prihodka (vključno s sredstvi za investicije in posodabljanje po posebni pogodbi). Prihodek dejavnosti CD na trgu je za leto

2010 načrtovan v višini 2,226.000 evrov. Skupaj z nejavnimi prihodki javne službe je načrtovan 42,2 % delež neproračunskih prihodkov v celotnem prihodku CD (ki vključuje tudi načrtovane investicije), delež prihodkov dejavnosti na trgu pa predstavlja v finančnem načrtu CD 18 % virov financiranja. Kongresno-komercialna dejavnost CD se financira (vključno s sorazmernim delom splošnih stroškov, stroškov dela in sredstev za amortizacijo - investicije in posodabljanje) izključno iz prihodkov na trgu.

Ključni cilji kongresno-komercialne dejavnosti CD v letu 2010

Načrtujemo, da bomo z dejavnostjo na trgu v letu 2010 zagotovili **1,598.000 EUR za sofinanciranje 22 % splošnih stroškov CD, 21 % stroškov dela ter 13,53 % sredstev načrtovane za investicije, investicijsko vzdrževanje in nakupe opreme**. Dejavnost CD na trgu bo omogočila tudi **nižje splošne stroške in stroške dela javne službe** (zaradi boljšega izkoristka zmogljivosti) in zaradi odbitnega deleža DDV (zaradi katerega je kongresna dejavnost CD na trgu manj konkurenčna) **nižje neposredne programske stroške in stroške investicij in nakupov opreme javne službe**.

Dopuščamo možnost, da bodo neposredni stroški in prihodki dejavnosti na trgu odstopali od načrtovanih, odvisno od projektov in storitev, ki jih bomo kratkoročno vključili v program. Naš cilj je, da (poleg naštetih ugodnih učinkov na javno službo) ne le dosežemo, kar je osnovni cilj, ampak presežemo načrtovano razliko med prihodki in neposrednimi stroški, ki je pomemben vir sofinanciranja splošnih odhodkov CD.

prispevek dejavnosti na trgu za kritje splošnih odhodkov CD (brez neposrednih stroškov)

KKP za splošne stroške	418.614 €
KKP za stroške dela	956.387 €
KKP za investicije in nakup opreme	223.000 €

III FINANČNI NAČRT CANKARJEVEGA DOMA ZA LETO 2010

Osnove za finančni načrt CD za leto 2010 so:

1. Načrtovani odhodki in prihodki po vrstah za posamezne projekte, zvrsti, dejavnosti, program javne službe in dejavnosti na trgu ter Cankarjev dom kot celoto
2. Načrtovan in ovrednoten kulturno umetniški program oziroma program javne službe³
3. Načrtovan in ovrednoten program kongresne in druge dejavnosti na trgu⁴
4. Načrtovani stroški dela na osnovi kadrovskega načrta in predpisov o plačah
5. Načrtovani splošni stroški po organizacijskih enotah in vrstah
6. Načrtovane investicije, nakupi opreme in investicijsko vzdrževanje
7. Obrazci in navodila za plan 2010 Ministrstva za kulturo in Odločba MK št.6110-1374/2009/3

SEZNAM TABEL

TABELA 1: NAČRTOVANI ODHODKI CD

TABELA 2: NAČRTOVANI PRIHODKI CD

TABELA 3: NAČRTOVANI ODHODKI CD PO VIRIH FINANCIRANJA

TABELA 4: NAČRTOVANI NEPOSREDNI STROŠKI IN PRIHODKI PO DEJAVNOSTIH JS

TABELA 5: NAČRTOVANI NEPOSREDNI STROŠKI IN PRIHODKI DT

TABELA 6: KADROVSKI NAČRT CD

TABELA 7: NAČRT STROŠKOV DELA CD PO DEJAVNOSTIH

TABELA 8: FINANČNI NAČRT SPLOŠNIH STROŠKOV CD

TABELA 9: NAČRT INVESTICIJ, INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA IN NAKUPOV OPREME CD

TABELA 10 : NAČRT ODHODKOV IN PRIHODKOV JAVNE SLUŽBE

TABELA 11: SPECIFIKACIJA SREDSTEV MK ZA JAVNO SLUŽBO

TABELI 12: NAČRT ODHODKOV IN PRIHODKOV DEJAVNOSTI CD NA TRGU

TABELA 13: VIRI FINANCIRANJA CD

³ v nadaljevanju JS ali KUP

⁴ v nadaljevanju DT ali KKP

TABELA 1: NAČRTOVANI ODHODKI⁵

vrste odhodkov in prihodkov	SKUPAJ CD real. 2008	SKUPAJ CD ocena ⁶ 2009	SKUPAJ CD FN 2010	FN CD 2010/09	struktura FN 2010 v %
neposredni stroški kulturno-umetniški program / javna služba: programski stroški	4.189.379	3.400.000	3.477.109	102,3	28
neposredni stroški kongresne in druge dejavnosti na trgu	1.547.814	596.000	628.000	105,4	5
splošni stroški	2.379.197	2.080.000	2.071.900	99,6	17
investicije, investicijsko vzdrževanje in nakup opreme	1.207.671	1.435.303	1.572.186	109,5	13
sredstva za bruto plače in regres s prispevki, drugi stroški dela	4.181.839	4.510.469	4.603.568	102,1	37
SKUPAJ ODHODKI	13.505.900	12.021.772	12.352.762	102,8	100

TABELA 2: NAČRTOVANI PRIHODKI

vrste odhodkov in prihodkov	SKUPAJ CD real. 2008	SKUPAJ CD ocena 2009	SKUPAJ CD FN 2010	FN CD 2010/09	struktura FN 2010 v %
sofinanciranje programa Ministrstvo za kulturo	5.603.475	6.109.214	5.959.009	97,5	48%
sofinanciranje investicijskega vzdrževanja in investicij MK	717.463	1.097.112	1.299.795	118,5	11%
Iskra d.d.		39.320	57.186	145,4	0%
prodaja vstopnic	3.059.199	2.500.000	2.558.973	102,4	21%
sponzorska, donatorska sredstva	880.351	430.000	440.000	102,3	4%
prodaja storitev na trgu	2.903.389	1.710.000	1.626.000	95,1	13%
drugi prihodki	525.914	250.000	411.800	164,7	3%
SKUPAJ PRIHODKI	13.689.791	12.135.646	12.352.762	101,8	41%
presežek prihodkov	183.891	113.874	0		

TABELA 3: NAČRTOVANI ODHODKI PO VIRIH FINANCIRANJA

Vrste odhodkov / po virih financiranja	MK	Iskra d.d.	nejavni prihodki JS	prihodki DT	skupaj viri financiranja	delež MK v %
neposredni stroški kulturno-umetniški program / javna služba	1.462.000		2.015.109		3.477.109	42,0%
neposredni stroški dejavnosti na trgu				628.000	628.000	/
splošni stroški	1.313.839		339.448	418.614	2.071.900	63,4%
nakup opreme, investicije, investicijsko vzdrževanje	1.140.000	57.186	152.000	223.000	1.572.186	72,5%
stroški dela (plače, prispevki, regres, drugi prejemki, davek)	3.342.965		304.217	956.387	4.603.568	72,6%
SKUPAJ ODHODKI	7.258.804	57.186	2.810.773	2.226.000	12.352.762	58,8%
sofinanciranje splošnih odhodkov CD	70,3%	0,7%	9,6%	19,4%	100,0%	
viri financiranja splošnih stroškov in plač	69,8%	0,0%	9,6%	20,6%	100,0%	

⁵ vse vrednosti v tabelah so v evrih⁶ v času, ko zaključujemo program in finančni načrt za leto 2010 še niso zaključeni računovodski izkazi za leto 2009, zato so vpisane ocene.

TABELA 4: NAČRTOVANI NEPOSREDNI STROŠKI IN PRIHODKI JAVNE SLUŽBE 2010

KULTURNO UMETNIŠKI PROGRAM po dejavnostih	načrt. število prir.	načrtovan obisk	načrt. neposredni stroški (NS)	sofinancira- nje MIK	delež MIK za NS	načrtovani prihodki od prodanih vstopnic	sponzor- stvo, donator- stvo JS	drugi nejavni prihodki JS
1. Glasbena dejavnost: resna glasba	123	94.260	965.884	308.713	32%	749.107	150.000	3.000
1. Glasbena dejavnost "druga glasba"	76	27.690	837.574	280.067	33%	624.820	62.000	60.000
1. Glasbena dejavnost	199	121.950	1.803.458	588.780	33%	1.373.927	212.000	63.000
2. Gledališka dejavnost	84	11.915	394.997	218.956	55%	215.065	26.000	
2 a. Plesna umetnost	78	26.110	223.761	89.704	40%	184.616	17.000	
3. Filmska dejavnost ***	437	55.570	430.180	127.896	30%	223.040	84.000	100.000
4. Kulturno vzgojna dejavnost ***	386	45.700	326.083	182.079	56%	219.825	5.000	2.000
5. Razstavna dejavnost	38	30.000	273.630	238.420	87%	38.500	10.000	1.800
7 Drugi projekti in stroški javne službe	5	3.000	25.000	16.165	65%	4.000	6.000	25.000
S K U P A J kulturno-umetniški program / javna služba CD v EUR	1.227	294.245	3.477.109	1.462.000	42%	2.258.973	360.000	191.800

Tabela 4 vključuje zbir neposrednih stroškov in virov financiranja (predračunov) za vse prireditve programa javne službe CD po dejavnostih kulturno-umetniškega programa.

Načrtovan kulturno-umetniški program (1227 prireditev) je ovrednoten na osnovi sklenjenih pogodb z izvajalci programa, predpisih glede obdavčitev ter v cenah, ki veljajo januarja 2010 za vrste neposrednih (programskih) stroškov iz predračunov prireditev.

Za leto 2010 so **načrtovani neposredni programski stroški** kulturno-umetniškega programa oziroma javne službe v višini **3,477.109 evrov**. Za sofinanciranje neposrednih programskih stroškov bo **MK** po odločbi zagotovilo sredstva v višini 1,400.000 € ali 40,26 % načrtovanih sredstev, ki so nujna za izvedbo programa oziroma za sofinanciranje neposrednih stroškov javne službe CD. 2,26 % oziroma **62.000 evrov** so načrtovana sredstva **MK** za sofinanciranje projektov, 57,48 % ali 2,015.109 **evrov** pa bomo zagotovili iz prihodkov od prodanih vstopnic, sredstev pokroviteljev in donatorjev ter iz drugih **neprračunskih prihodkov** javne službe.

Viri financiranja NS javne službe

MK za redni program	1,400.000
MK za filme iz distribucije	12.000
MK za Bazar/KV	50.000
Skupaj MK za neposredne stroške	1,462.000
nejavni prihodki JS za neposredne stroške	2,015.109

TABELA 5: NAČRT NEPOSREDNIH STROŠKOV IN PRIHODKOV DEJAVNOSTI CD NA TRGU 2010

dejavnost - vrsta prireditve	neposredni stroški DT	prihodki DT	sredstva za splošne odhodke CD
	1	2	3=2-1
mednarodni projekti v CD	240.000	660.000	420.000
slovenski projekti v CD	240.000	1.000.000	760.000
projekti izven CD	80.000	110.000	30.000
storitve tehnične izvedbe, izvedba projektov drugih organizatorjev	24.000	185.000	161.000
najemnine in tehnične storitve po pogodbah	2.000	227.000	225.000
prihodki od financiranja, drugi stroški in prihodki	42.000	44.000	2.000
SKUPAJ DEJAVNOST CD NA TRGU	628.000	2.226.000	1.598.000

Prispevek dejavnosti CD na trgu za kritje odhodkov CD (brez NS)

KKP za splošne stroške	418.614
KKP za stroške dela	956.387
KKP za investicije in nakup opreme	223.000
	1.598.000

Za dejavnost na trgu je v letu 2010 načrtovan **prihodek v višini 2,226.000 evrov**. Načrtujemo približno 200 projektov oz. več kot 750 prireditev. Tudi v letu 2010 ni načrtovanih velikih mednarodnih kongresov, za katere vse finančno poslovanje poteka preko transakcijskega računa CD, za nekatere projekte dejavnosti na trgu pa poslovni partnerji določenih storitev ne bodo plačevali preko računa CD zaradi neugodnega deleža DDV, ki je v CD v velikem deležu vključen v stroške. Pomembnejši od načrtovanega prihodka pa je načrtovan **prispevek za kritje splošnih stroškov, stroškov dela in sredstev za investicije**, investicijsko vzdrževanje in nakup opreme v višini **1,598.000 €** kar je v skladu z metodologijo za delitev splošnih odhodkov med javno službo in dejavnost na trgu.

V letu 2010 je dejavnosti na trgu zaradi povečanega obsega javne službe (SNG OB) na voljo manj ugodnih terminov v dvoranah CD, zato so tudi finančni cilji te dejavnosti načrtovani v skladu z omejitvami pri dokaj zasedenih dvoranah CD in jih bomo – v primeru, da za dejavnost na trgu ne bo na voljo razpoložljivih terminov za uresničitev načrtovanega – ustrezno prilagodili s popravki načrta za leto 2010.

KADROVSKI NAČRT, STROŠKI DELA CD

Načrtovano število zaposlenih po organizacijskih enotah: kulturno-umetniški program 15, kongresno-komercialni sektor 11, poslovni sektor 51, tehnični sektor 92 zaposlenih v letu 2010 in generalni direktor, skupaj 169 zaposlenih. V primeru zaposlitev za določen čas se število zaposlenih lahko poveča. Ministrstvo za kulturo je 31. 12. 2009 sofinanciralo stroške dela za 125 zaposlenih delavcev CD. Število zaposlenih na ta dan je bilo osnova za načrtovane stroške dela v Odločbi MK.

TABELA 6: KADROVSKI NAČRT

	I.-IV. tarif. skup.	V. tarif. skup.	VI. tarif. skup.	VII. tarif. skup.	Skupaj
Št. zaposlenih za določen čas	-	1	-	-	1
Št. zaposlenih za nedoločen čas	38	50	31	49	168
Št. zaposlenih s krajšim delovnim časom	2	1	1	-	4
Število napredovanj znotraj tarifne skupine	3	9	4	19	35
Število napredovanj v višjo tarifno skupino (navedite v tarifni skupini pred napredovanjem)	3	9	-	-	12
Število premestitev	-	-	-	-	-
Število upokojitev	2	2	-	-	4
Število nadomestnih zaposlitev zaradi upokojitev	2	2	-	-	4
Število zaposlenih, ki so financirani iz drugih virov: 44 oz. 27,4 %					

TABELA 7: NAČRT STROŠKOV DELA

načrtovani stroški dela	SKUPAJ FN 2010	sredstva MK 2010	nejavni prihodki JS 2010	Skupaj JS 2010	dejavnost CD na trgu 2010
	1	2	3	4=2+3	5=1-4
a plače in dodatki	3.196.170	2.505.761		2.505.761	690.410
od tega dodatki za delo v posebnih pogojih	215.000	167.700		167.700	47.300
b regres za letni dopust	120.000	93.600		93.600	26.400
c povračila in nadomestila	259.000	202.020		202.020	56.980
d sredstva za delovno uspešnost	317.398		274.919	274.919	42.479
e sredstva za nadurno delo	40.000	31.200		31.200	8.800
g drugi izdatki (odpravnine, solidarnost...)	27.000	20.250	1.000	21.250	5.750
SKUPAJ (a do g)	3.959.568	2.852.831	275.919	3.128.749	830.819
Skupaj bruto plače (a+d+e+f)	3.553.568	2.536.961	274.919	2.811.879	741.689
Skupaj drugi osebni prejemki (b+c+g)	406.000	315.870	1.000	316.870	89.130
Skupaj prispevki, premije pokojninskega zavarovanja	644.000	490.134	28.298	518.432	125.568
SKUPAJ 2.	4.603.568	3.342.965	304.217	3.647.181	956.387
prispevki	572.000	433.974	28.298	462.272	109.728
premije pokojninskega zavarovanja	72.000	56.160		56.160	15.840
struktura virov financiranja stroškov dela v %		72,6	6,6	79,2	20,8

Izračuni stroškov dela temeljijo na stanju zaposlenih 1. 1. 2010, kadrovskem načrtu za leto 2010, Pravilniku o organizaciji in sistemizaciji CD in na veljavnih predpisih, ki določajo plače in delovno

uspešnost v javnem sektorju. Izračuni ne vključujejo morebitnih sprememb na področju delovne zakonodaje niti morebitnih uskladitev plač v letu 2010.

V letu 2010 (po delni reformi plačnega sistema v letu 2008, ki je naredila plačni sistem bolj nepregleden in zapleten) načrtujemo **stroške dela** v višini **4,603.568 evrov**. **Stroški dela**, ki jih bomo financirali v sklopu programa **javne službe**, so načrtovani v višini **3,647.181 €**. Zanje naj bi MK zagotovilo vsaj 3,342.965 €. Odločba MK nam v času priprave finančnega načrta zagotavlja sredstva v višini le **2,964.991 €** s pripisom, da »se bodo plače zagotavljale mesečno do 5. v tekočem mesecu v skladu z veljavnimi predpisi in s spremembami stanja zaposlenih«.

304.217 € (6,6 % načrtovanih stroškov dela CD) bomo financirali s prihodki od prodanih vstopnic za prireditve kulturno-umetniškega programa. Stroški dela, ki jih bomo 100 % financirali s prihodki dejavnosti CD na trgu, so načrtovani v višini 956.387 € (20,8 % načrtovanih stroškov dela CD).

NAČRT SPLOŠNIH STROŠKOV CD

Za leto 2010 načrtujemo splošne stroške v višini 2,071.900 €. Iz načrta splošnih stroškov za leto 2010 smo skoraj v celoti črtali splošno vzdrževanje (material in storitve) zaradi nezagotovljenih virov financiranja.

MK z Odločbo zagotavlja CD za dejavnost javne službe sredstva za splošne stroške le v višini 1,233.839 €, kljub obsežnemu načrtovanemu programu javne službe za leto 2010 in dogovorom, da se v letu 2010 končno uredi sofinanciranje splošnih stroškov javne službe CD. Sofinanciranje splošnih stroškov CD je že več let podcenjeno, še večje težave so zadnji dve leti, ko so dodatno poskočili splošni stroški CD zaradi povečane dejavnosti SNG OB Ljubljana v CD. Pričakujemo, da bomo z dopolnilno odločbo MK dobili za leto 2010 vsaj še 80.000 €, sicer bo potrebno spremeniti razmerja v delitvi prihodkov od prodanih vstopnic za vse koncerte Slovenske filharmonije, Simfonikov RTV in SNG Opera in balet Ljubljana. MK bo (z dodatnimi 80.000 €) zagotovilo 79 % sredstev za **načrtovane** splošne stroške javne službe CD oz. 63 % sredstev za splošne stroške CD. S prodajo vstopnic moramo zagotoviti za splošne stroške javne službe kar 339.448 €. CD mora vsako prireditev v programu javne službe na nivoju splošnih stroškov izdatno sofinancirati iz prihodkov od prodanih vstopnic ali drugih nejavnih prihodkov.

Splošni stroški dejavnosti CD na trgu so določeni glede na sprejeto metodologijo in so načrtovani v višini 418.614 € (22 % splošnih stroškov CD). Njihova višina je odvisna od dejanske zasedenosti dvoran oz. razpoložljivih kapacitet (terminov) dejavnosti na trgu.

Kriteriji za razdelitev splošnih stroškov na javno službo in dejavnost na trgu so:

- načrtovan obseg in struktura kulturno-umetniškega programa in programa dejavnosti na trgu,
- načrtovana zasedenost dvoran (termini priprav, vaj, prireditev) v letu 2010,
- razmerje med načrtovanim obsegom programa javne službe in obsegom dejavnosti na trgu (osnova: ponderirano število načrtovanih terminov po dvorinah): 78 % javna služba, 22 % dejavnost na trgu, petletno povprečje dejanske zasedenosti dvoran CD in razmerje javne službe in dejavnosti na trgu.

TABELA 8: FINANČNI NAČRT SPLOŠNIH STROŠKOV

k	o	d	a	Organizacijska enota, stroškovno mesto	vrednost v €
8				TEHNIČNI SEKTOR	
8	00	00		Splošni stroški	
8	00	00	01	Splošni stroški	3.000
			02	Pisarniški material	250
			03	Vzdrževanje fotokopirnega stroja	3.500
				Skupaj:	6.750
8	01	00		Izobraževanje in šolanje	
8	01	00	01	Področje obratovanja in vzdrževanja	2.000
		00	02	Področje tehnične izvedbe programa	1.500
		00	03	Področje investicij	500
				Skupaj:	4.000
8	02	00		Službene poti	
8	02	00	01	Področje obratovanja in vzdrževanja	500
		00	02	Področje tehnične izvedbe programa	1.000
		00	03	Področje investicij	250
				Skupaj:	1.750
8	03	00		Literatura-strokovne knjige in revije	
8	03	00	01	Področje obratovanja in vzdrževanja	250
		00	02	Področje tehnične izvedbe programa	300
				Skupaj:	550
8	04	00		Stroški Telekom in RTV	
8	04	00	01	Telekom Centrex	8.500
		00	02	Internet	15.500
		00	03	Mobitel	12.000
		00	04	RTV	850
				Skupaj:	36.850
8	05	00		Področje investicijske dejavnosti	
8	05	00	01	Objave v uradnem listu RS	1.000
		00	02	Analize, študije, projekti in inšpek. pregledi	1.000
		00	03	Standardi in strokovna literatura	250
		00	04	Fotokopiranje	3.000
		00	05	Drugi stroški	500
				Skupaj:	5.750
				Področje tehnične izvedbe programa	
8	11	00		Področje scenske priprave in izvedbe prireditev	
8	11	00	01	Gallusova dvorana-mat. in rezer. deli	9.500
		00	02	Gallusova dvorana-storitve	2.000
		00	03	Linhartova dvorana-mat. in rezer. deli	1.000
		00	04	Linhartova dvorana-storitve	1.000
		00	05	Kosovelova dvorana-mat. in rezer. deli	250
		00	06	Kosovelova dvorana-storitve	500
		00	07	Štihoa dvorana-materijal in rezervni deli	250
		00	08	Štihoa dvorana-storitve	500
		00	09	Galerija in Mala foto galerija-materijal	1.000
		00	10	Galerija in Mala foto galerija-storitve	10.000
		00	11	Material in storitve za izvedbo prireditev	4.500
		00	12	Drugi prostori-storitve	1.250
		00	13	Prevozi	250

k	o	d	a	Organizacijska enota, stroškovno mesto	vrednost v €
		00	14	Študentsko delo	5.000
		00	15	Drobni inventar - potrošni	750
				Skupaj:	37.750
8	12	00		Področje scenske razsvetljave	
8	12	00	01	Vzdrževanje opreme SR - mat. in rez.deli	9.500
		00	02	Vzdrževanje sistemov scenske razsvetljave	14.000
		00	03	Material in storitve za izvedbo prireditev	4.000
		00	04	Študentsko delo	250
		00	05	Drobni inventar	200
				Skupaj:	27.950
8	13	00		Področje tonske tehnike in ozvočenja	
8	13	00	01	Vzdrževanje tonske opreme-materijal	2.500
		00	02	Vzdrževalne storitve	1.500
		00	03	Material in storitve za izvedbo prireditev	9.000
		00	04	Študentsko delo	250
		00	05	Drobni inventar - potrošni	600
				Skupaj:	13.850
8	14	00		Področje vdeo tehnologije in drugih projekcij	
8	14	00	01	Vzdrževanje video in druge opreme-mat.	7.000
		00	02	Vzdrževalne storitve	7.000
		00	03	Material in storitve za izvedbo prireditev	2.000
		00	04	Študentsko delo	1.000
		00	05	Drobni inventar - potrošni	2.500
				Skupaj:	19.500
8	15	00		Področje vodenja prireditev	
8	15	00	01	Vzdrževanje opreme-material	1.000
		00	02	Vzdrževalne storitve	4.000
		00	03	Material in storitve za izvedbo prireditev	5.500
		00	04	Druge storitve	450
		00	05	Drobni inventar - potrošni	250
				Skupaj:	11.200
8	30			Področje strojnih sistemov in naprav	
8	30	01		Vzdrževanje strojnih sistemov	
8	30	01	01	Vzdrževanje klima naprav-material	9.000
	30	01	02	Vzdrževanje klima naprav-storitve	1.250
	30	01	03	Vzdrževanje ogrevn.sistemov in naprav-M	1.250
	30	01	04	Vzdrževanje ogrevnih sistemov in naprav-S	2.000
	30	01	05	Vzdržev. vodovod.in kanal.sistemov-M	2.000
	30	01	06	Vzdrževanje vodovod. in kanal.sistemov-S	8.000
	30	01	07	Vzdrževanje hladilnih sistemov-M	1.000
	30	01	08	Vzdrževanje hladilnih sistemov-S	1.000
	30	01	09	Splošno strojno vzdrževanje-M	2.000
	30	01	10	Splošno strojno vzdrževanje-S	1.250
	30	01	11	Drobni inventar - potrošni	300
8	30	02		Vzdrževanje odrske tehnike	
	30	02	01	Vzdržev. naprav odrske tehnike-M	3.500
	30	02	02	Vzdržev. naprav odrske tehnike-storitve	3.000
	30	02	03	Drobni inventar	250
8	30	03		Stroški obratovanja	
8	30	03	01	Toplotna energija	195.000

k	o	d	a	Organizacijska enota, stroškovno mesto	vrednost v €
8	30	03	02	Gorivo in mazivo	1.000
8	30	03	03	Vodovod in kanalizacija	17.000
8	30	03	04	Sistem hladilne vode	18.000
8	30	04		Obnova in posodobitev sistemov	
8	30	04	01	Izdelava študij in projektov	1.250
8	30	04	02	Večja popravila in obnove sklopov	3.500
				Skupaj:	271.550
8	40			Področje upravljalških in nadzornih sistemov	
8	40	01	01	Vzdrževanje varnostnih sistemov-M + RD	1.000
		01	02	Vzdrževanje varnostnih sistemov-storitve	6.000
		01	03	Vzdrževanje nadzor.-krmilnih sistemov-M+RD	650
		01	04	Vzdrževanje nadzor.-krmilnih sistemov-storitve	1.000
		01	05	Vzdrževanje telekom.in A/V naprav-M+RD	1.500
		01	06	Vzdrževanje telekom.in A/V naprav-storitve	500
		01	07	Druge vzdrževalne storitve	500
		01	08	Vzdrževanje pasivne požarne zaščite	1.500
		01	09	Drobni inventar	300
				Skupaj:	12.950
8	50			Področje elektroenergetike in elektronike	
8	50	01		Vzdrževanje elektroenergetskih sistemov	
8	50	01	01	Vzdrževanje splošne razsvetljave	10.000
		01	02	Vzdrževanje elektroenergetskih sistemov	4.000
		01	03	Vzdrževanje dvigal	4.500
		01	04	Vzdrževalne storitve	4.000
		01	05	Materijal in storitve za tehn. izvedbo prireditev	1.500
		01	06	Drobni inventar	500
		01	07	Servis gostinske opreme	1.500
8	50	02		Stroški obratovanja	
8	50	02	00	Električna energija	355.000
8	50	03		Obnova in posodobitve	
8	50	03	01	Izdelava študij in projektov	1.000
8	50	03	02	Večja poravila in obnovite podsklopov	1.500
				Skupaj:	383.500
8	60	01		Informacijski sistemi	
8	60	01	01	Vzdrževanje osebnih računalnikov-materijal	3.000
		01	02	Vzdrževalne storitve za osebn. račun.	10.000
		01	03	Vzdrževanje računalniškega omrežja	2.500
		01	04	Drobni inventar	250
		01	00	Programska oprema	50.000
				Skupaj:	65.750
8	70			Splošno vzdrževanje in čiščenje	
8	70	01		Materijalni stroški	
8	70	01	01	Materijal za čiščenje	7.000
		01	02	Materijal za sanitarije	20.000
		01	03	Materijal za vzdrževanje	1.500
		01	04	Materijal za pleskanje	500
		01	05	Drobni inventar	250
8	70	02		Stroški vzdrževanja	
8	70	02	01	Komunalni odvoz smeti	9.000
		02	02	Splošni odvoz smeti	3.500

k	o	d	a	Organizacijska enota, stroškovno mesto	vrednost v €
		02	03	Servis vrat	3.500
		02	04	Servis in popravila	3.500
		02	05	Tapetniška dela	2.500
		02	06	Gradbeno-obrtniška vzdrževalna dela	9.000
		02	07	Splošna ključavničarska dela	2.500
8	70	03		Stroški čiščenja	
8	70	03	01	Dezinsekcija	12.000
		03	02	Kemično čiščenje in pranje	1.000
		03	03	Generalna čiščenja	18.000
		03	04	Zimsko čiščenje okolice	3.000
		03	05	Čiščenje steklenih površin	1.000
		03	06	Redno čiščenje objekta	180.000
8	70	04		Prenove in adaptacije	
8	70	04	00	Večja popravila in obnove	2.000
				Skupaj:	279.750
				Tehnični sektor	
8	00	01		Tehnični sektor - splošno	6.750
8	01	00		Izobraževanje in šolanje	4.000
8	02	00		Službene poti	1.750
8	03	00		Literatura-strokovne knjige in revije	550
8	04	00		Stroški Telekom in RTV	36.850
8	05	00		Področje investicijske dejavnosti	5.750
				Področje tehnične izvedbe programa	
8	11	00		Področje scenske priprave in izvedbe prireditev	37.750
8	12	00		Področje scenske razsvetljave	27.950
8	13	00		Področje tonske tehnike in ozvočenja	13.850
8	14	00		Področje vodeo tehnologije in drugih projekcij	19.500
8	15	00		Področje vodenja prireditev	11.200
8	30	00		Področje strojnih sistemov in naprav	271.550
8	40	00		Področje upravljalških in nadzornih sistemov	12.950
8	50	00		Področje elektroenergetike	383.500
8	60	00		Informacijski sistemi	65.750
8	70	00		Splošno vzdrževanje in čiščenje	279.750
8				TEHNIČNI SEKTOR	1.179.400
2				POSLOVNI SEKTOR	
2	00	00		Vodstvo CD	5.000
2	10	00		Splošni stroški CD (zavarovanje, uporaba stavbnega zemljišča, bančne storitve, PTT ...)	150.000
2	10	01		Športna rekreacija, preventivna dejavnost zaposlenih po KP CD ...	12.500
2	10	02		Vozni park CD	63.000
2	10	03		Skladišče	10.000
2	20	00	00	Splošne, pravne in kadrovske zadeve	22.000
2	21	02	01	Izobraževanje in šolanje	20.000
2	40			Računovodstvo, finančno poslovanje	14.000
2	70			Varnostna službe, hostesna služba	154.000
2	70	03		Varstvo pri delu, osebna zaščitna sredstva, zdravniški pregledi	22.000
5	01			Splošni stroški promocije kulturno-umetniškega programa in službe za trženje programa in odnose z javnostmi	102.000
5	02			Stroški prodaje vstopnic in oddelka za prodajo vstopnic	126.000
5	03			Stroški za oblikovanje in tisk	22.000

k	o	d	a	Organizacijska enota, stroškovno mesto	vrednost v €
				SPLOŠNI STROŠKI POSLOVNEGA SEKTORJA	722.500
4	00			SPLOŠNI STROŠKI KULTURNO-UMETNIŠKEGA PROGRAMA	125.000
6	00			SPLOŠNI STROŠKI KONGRESNO KOMERCIALNEGA PROGRAM IN DEJAVNOSTI NA TRGU	45.000
				SKUPAJ NAČRTOVANI SPLOŠNI STROŠKI CD (kode 2%, 5%, 8%, 400%, 600%)	2.071.900

splošni stroški CD (ki se delijo po ključu / glede na zasedenost dvoran)	1.652.900
splošni stroški, ki bremenijo le javno službo	355.760
splošni stroški, ki bremenijo le dejavnost na trgu	63.240

Razdelitev splošnih stroškov na javno službo in dejavnost CD na trgu

	v €
splošni stroški javne službe / sorazmerni del v skladu z metodologijo oziroma načrtovano zasedenostjo dvoran za leto 2009	1.653.287
splošni stroški dejavnosti CD na trgu / sorazmerni del v skladu z metodologijo: načrtovano zasedenostjo dvoran za leto 2009	418.614
Viri financiranja splošnih stroškov	
MK za kulturo: z Odločbo zagotavlja 1,233.839 €; 80.000 € so dodatna pričakovana sredstva, ki jih MK z Odločbo še ni zagotovilo / 79,5 % splošnih stroškov javne službe oz. 63,4 % splošnih stroškov CD je delež MK/	1.313.839
z nejavnimi prihodki javne službe (prihodki od vstopnic in pokroviteljev) moramo za splošne stroške javne službe zagotoviti 20,5 % potrebnih sredstev	339.448
s prihodki dejavnosti CD na trgu bomo v skladu z metodologijo za razdelitev splošnih stroškov financirali 22 % splošnih stroškov CD in vse splošne stroške kongresno-komercialnega sektorja.	418.614

PROGRAM INVESTICIJ, INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA IN NAKUPOV OPREME

Program investicij, investicijskega vzdrževanja ter nakupov opreme in inventarja za leto 2010 temelji na sprejeti strategiji razvoja CD za obdobje 2008 – 2013. Leta 2010 bomo beležili 30 let delovanja CD, kar je dodatna zaveza, da uspešno in strokovno obnavljamo in vzdržujemo vse zastarele tehnične in tehnološke sisteme, da brezhibno delujejo. Načrtujemo nadaljnje posodabljanje dvoran, sistemov in postrojev, ki bodo sledili današnjim zahtevam tako glede funkcionalnosti, kakor tudi sodobnim ekološkim trendom.

Za leto 2010 načrtujemo posodobitev Velike sprejemne dvorane, v letu 2011 bosta sledili prenovi 1. preddverja in Linhartove dvorane. Uspešnost uresničitve predlaganih posodobitev bo odvisna predvsem od pravočasnega zagotavljanja finančnih virov, ki jim bomo delno podredili terminsko načrtovanje prireditev. Obseg načrtovanih investicij bomo v letošnjem letu prilagajali finančnim možnostim v skladu z zagotovljenimi sredstvi s strani Ministrstva za kulturo.

V času priprave Programa in finančnega načrta CD za leto 2010 januarja 2010 je z Odločbo MK zagotovilo zgolj **40.000 € za nakup opreme**. Koliko in kakšno opremo lahko s tem CD kupi? Za normalno investicijsko vzdrževanje in prenove ter nakupe opreme bi moral imeti CD na voljo sredstva v skladu z izračunano amortizacijo, ki je cca 1,700.000 € letno.

6.1 GALLUSOVA DVORANA

V letu 2010 načrtujemo zaključek večletne obsežne prenove elektromotornih vlekov scenske osvetljave z dobavo in montažo elektromotornega vleka. Nadalje načrtujemo posodobitev in dopolnitev lučnega parka: v načrtu je nakup različnih računalniško krmiljenih svetil – reflektorjev.

Med posodobitve sodi II. faza posodabljanja dvoranskega ozvočenja, zamenjava zvočnikov glavnega (portalnega) ozvočenja, nakup mikrofонов in drugih naprav za oblikovanje zvoka. Nadgraditi moramo tudi klicni sistem za vodenje predstav.

Na področju odrske tehnike moramo kupiti praktikable, koncertne stole in notna stojala.

Prenoviti je potrebno še odrsko tovarno dvigalo, ki ne izpolnjuje zakonskih predpisov in pogonski sistem akustične školjke.

V prvi polovici leta 2010 bo prioriteta prenova tovarnega dvigala in zamenjava dela sedežev v parterju dvorane. Prav tako bomo kupili le najnujnejšo svetlobno in tonsko opremo za izvedbo prireditev.

V primeru da bo ministrstvo s pogodbo zagotovilo dodatna finančna sredstva, bomo v drugi polovici leta 2010 realizirali preostali del načrtovanih investicij in nakupov opreme.

6.2 FUNKCIONALNA OPREMA

Opremo za izvedbo prireditev z napravami s področja digitalnih projekcij moramo zaradi izrednega tehnološkega razvoja vseskozi dopolnjevati, ravno tako naprave za konferenčno dejavnost, saj smo na tem področju že krepko zaostali za konkurenco na obeh programskih področjih.

6.3 VELIKA SPREJEMNA DVORANA

Projekt prenove VSD zajema predvsem izkušnje, ki smo jih kopičili preteklih 30 let. Dvorano moramo prilagoditi potrebam današnjega časa. Posodobitev bo omogočala kakovostno in predvsem funkcionalno izvedbo različnih programov, kot so sprejemi, plesi, koncerti, družabna srečanja, izvedba konferenc in razstav. Ne glede na posodobitev bo velika sprejemna dvorana v arhitekturnem smislu ohranila značilnosti avtorjeve zamisli.

Posodobitve so nujne na področju prezračevanja, ogrevanja in hlajenja dvorane, ustrežnejše arhitektonske osvetlitve prostora, kakovostne scenske osvetlitve za različne tipe prireditev in ozvočenja dvorane. Pri prenovi bo upoštevan projekt zmanjševanja toplotnih izgub skozi neustrezne steklene površine. Prenova velike sprejemne dvorane je predpogoj za načrtovane posodobitve prvega preddverja (možnost zvišanja prenizkega stropa v prvem preddverju s spremenjeno klimatizacijo velike sprejemne dvorane) in Linhartove dvorane. Prenova prvega preddverja, načrtovana za leto 2011, je možna šele po zaključeni prenovi klimatizacije velike sprejemne dvorane v letu 2010.

Ker trenutno niso zagotovljena finančna sredstva za celotno prenovu dvorane, bomo nekatera dela predstavili na kasnejši čas. Prenova obeh steklenih fasad dvorane in nakup svetlobne, tonske in multimedijske opreme bo uresničena, če bodo s popravki načrta zagotovljena dodatna finančna sredstva.

6.4 DOKONČANJE 5. NADSTROPJA

V okviru danih finančnih možnosti nameravamo nadaljevati z obrtniškimi in instalacijskimi deli v nedokončanih prostorih 5. nadstropja. V ta sklop sodi prenova osebnega dvigala za Klub CD, ki naj bi se po prenovi ustavljal tudi v 5. nadstropju kjer načrtujemo skladiščne prostore za Klub CD.

Dokončanje prostorov 5. nadstropja se zaradi nezadostnih finančnih sredstev prestavlja na kasnejši termin izvedbe v letu 2010 – če bodo zagotovljena finančna sredstva.

6.5 INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE

Nadaljevati moramo z razvojem in nadgradnjo informacijskih tehnologij, zlasti na področju razvoja računalniškega omrežja in aplikativne programske podpore. V nakup opreme sodi tudi ciklična triletna zamenjava osebnih računalnikov ter tiskalnikov.

6.6 INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE

V letu 2010 bomo nadaljevali s postopno zamenjavo dotrajanih in tehnološko zastarelih sistemov. Osredotočili se bomo predvsem na posodobitev splošne razsvetljave v celotnem objektu in s tem zniževanju stroškov porabe električne energije. Načrtujemo postopno prenovi garderob za nastopajoče, saj so le-te po 30 letih (kljub rednemu vzdrževanju) dotrajane, obrabljene in nevredne zadrževanja vrhunskih domačih in tujih umetnikov.

Del prenov bo zaradi nezadostnih finančnih sredstev izveden v naslednjih letih (garderobe za nastopajoče, drugi prostori za izvajalce in zaposlene).

6.7 DRUGE PRENOVE

Namen nekaterih drugih prenov je usklajevanje tehnologij in sistemov s sodobnimi predpisi in priporočili, zlasti s področja ekologije in racionalne rabe energije. Načrtujemo posodobitev razsvetljave v objektu, prenovi upravnega osebnega dvigala ter posodobitev centralnega nadzornega sistema.

6.8 DROBNI INVENTAR – OSNOVNA SREDSTVA

Načrt zajema predvsem nakup raznih delovnih pripomočkov in strojev, merilnih instrumentov, mobilnih telefonov in različnega pisarniškega pohištva, nujnega za nemoteno poslovanje.

ZAKLJUČEK

Do začetka leta 2010 so bili pripravljeni vsi projekti, ki so osnova za izvajanje načrtovanih investicijskih aktivnosti v letu 2010. Pričakujemo, da bo Ministrstvo za kulturo sprejelo strateške usmeritve za posodobitev in pospešeno investicijsko vzdrževanje Cankarjevega doma in zagotovilo s posebno pogodbo potrebna sredstva, h katerim bo dodal svoj delež tudi kolektiv CD in v skladu s pogodbo med MK in Iskro d.d. drugi ustanovitelj, Iskra d. d.

Proces posodabljanja CD, ki se je uspešno začel pred štirimi leti, ne sme biti ustavljen, ker je čas intenzivne izrabe prostorov in opreme v trideset letih pustil svoj pečat. Več kot 30.000 prireditev, 12 milijonov obiskovalcev in približno pol milijona izvajalcev je v tridesetih letih osmislilo in hkrati iztrošilo prostore in opremo Cankarjevega doma. Razumljivo je, da je poleg let in tehnološke zastaranosti na iztrošenost opreme in prostorov vplival velik izkoristek vseh zmogljivosti CD v vseh teh letih.

Glede na to, da je v prihodnjih štirih letih načrtovana zelo zahtevna prenova Velike sprejemne dvorane, Prvega preddverja, zamenjava iztrošenih in vse bolj neudobnih stolov v obeh največjih dvoranih (Gallusovi in Linhartovi) in delna posodobitev notranjega izgleda in funkcionalnosti Linhartove dvorane, je potrebno zavedanje o tem, da gre za povezanost vseh investicijskih posegov, še bolj rečeno za njihovo sosledico oziroma časovno zaporedje prenov: morebitno odlaganje prenove VSD pomeni časovni zamik prenove Prvega preddverja. Prenova notranjosti obeh dvoran zahteva določen čas in proste termine za prenovne odločitve o tem mora biti jasna vsaj dve leti pred načrtovano prenovo ene ali druge dvorane.

Glede na to, da bo prenova obeh dvoran potekala predvsem v poletnem času, bo to pomenilo programske težave ljubljanskega (poletnega) Festivala, ki jih bo imel zaradi zapore Gallusove dvorane, pa tudi zaradi prenove obeh preddverij (zaradi oteženega dostopanja v dvorane). Dejstvo pa je, da je obseg programa Festivala, ki se izvaja v Gallusovi dvorani, vsako leto obsežnejši. V letu 2010 bi npr. Festival potreboval Gallusovo dvorano z manjšimi intervali kar dva meseca.

TABELA 9: NAČRT INVESTICIJ, INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA IN NAKUPOV OPREME ZA LETO 2010

	koda	načrtovane nabave po stroškovnih mestih	skupaj v EUR	investicije	nabava opreme	investicijsko vzdrževanje, DI
1.		Gallusova dvorana				
1.1		<i>Odrska tehnika</i>				
1.1.1	880010110	Fazna izvedba dobave in montaže el.motornih vlekov scenske razsvetljave				
1.1.2	880010210	Elektroinstalacije scenske osvetljave	15.000			15.000
1.1.3	880010310	Oprema za osvetljavo	40.000		40.000	
1.1.4	880010410	Oprema za koncertna ozvočenja	40.000		40.000	
1.1.5	880040510	Odrska oprema-scensko dvigalo	90.000			90.000
1.1.6	880011109	Invest.vzdrž. odrske tehnike	25.000			25.000
1.2		<i>Dvoranska oprema</i>				
1.2.1	880011210	Prenova sedežev(delna)	68.000			68.000
		Skupaj:	278.000		80.000	198.000
2.		Funkcionalna oprema za izvedbo prireditev				
2.1	880030110	Oprema za digitalne projekcije	65.000		65.000	
2.2	880030410	Oprema za kongresno dejavnost	30.000		30.000	
		Skupaj:	95.000		95.000	
3.		Velika sprejemna dvorana				
3.1	880090210	Projektna dokumentacija	65.000	65.000		
3.2	880090310	Obrtniška dela	350.000	350.000		
3.3	880090409	Strojni sistemi in instalacije	220.000	220.000		
3.4	880090510	Elektroinstalacije	290.000	290.000		
3.5	880090610	Oprema za osvetljavo	25.000		25.000	
3.6	880090710	Oprema za ozvočenje	20.000		20.000	
3.7	880090810	Druge oprema				
		Skupaj:	970.000	925.000	45.000	
4.		5. nadstropje				
4.1	880160210	Strojni sistemi				
4.2	880160410	Elektroinstalacije				
		Skupaj:				
5.		Informacijska tehnologija				
5.1	8801901110	Sistemske naprave	20.000		20.000	
5.2	880190210	Računalniška oprema	50.000		50.000	
5.3	880190310	Programska oprema	15.000		15.000	
		Skupaj:	85.000		85.000	
6.		Investicijsko vdrževanje				
6.1	880050110	Obnova poslovnih prostorov	15.000			15.000
6.2	880050210	Izredna invest. vzdrževalna dela	20.000			20.000
6.3	880050310	Prenova garderob				
		Skupaj:	35.000			35.000
7.		Druge prenove				
12.1	880180110	Obnova splošne razsvetljave	20.000			20.000
12.2	880180210	Prenova osebnega dvigala				
12.3	880180310	Nadgradnja CNS	40.000		20.000	20.000
12.4	880180510	Nadgradnja hladilnega sistema	100.000	100.000		
		Skupaj:	160.000	100.000	20.000	40.000

	koda	načrtovane nabave po stroškovnih mestih	skupaj v EUR	investicije	nabava opreme	investicijsko vzdrževanje, DI
8.		Drobni inventar-osnovna sredstva				
8.1	880070010	Drobni inventar osnovna sredstva	25.000			25.000
		Skupaj:	25.000			25.000
		POVZETEK INV. NAČRTA				
1.		Gallusova dvorana	278.000		80.000	198.000
2.		Funkcionalna oprema za izvedbo prireditev	95.000		95.000	
3.		Velika sprejemna dvorana	970.000	925.000	45.000	
5.		Informacijska tehnologija	85.000		85.000	
6.		Investicijsko vzdrževanje	35.000			35.000
7.		Druge prenove	160.000	100.000	20.000	40.000
8.		Drobni inventar-osnovna sredstva	25.000			25.000
		Skupaj:	1.648.000	1.025.000	325.000	298.000
		Viri financiranja	v €	deleži v %		
		MK / posebna pogodba / delno	1.100.000	66,75%		
		MK po Odločbi	40.000	2,43%		
		Iskra d.d. po pogodbi	57.186	3,47%		
		nejavni prihodki javne službe	152.000	9,22%		
		prihodki dejavnosti CD na trgu	223.000	13,53%		
		SKUPAJ	1.572.186	95,40%		
		presežek prihodkov iz prejšnjih let	75.814	4,60%		

NAČRT INVESTICIJ, INVESTICIJSKEGA VZDRŽEVANJA IN NABAVE OPREME / 2. del

Ta del načrta se uresniči, če bo Ministrstvo za kulturo po pogodbi zagotovilo finančna sredstva.

	koda	načrtovane nabave po stroškovnih mestih	skupaj v EUR	investicije	nabava opreme	investicijsko vzdrževanje, DI
1.		Gallusova dvorana				
1.1		<i>Odrska tehnika</i>				
1.1.1	880010110	Fazna izvedba dobave in montaže el.motornih vlekov scenske razsvetljave	175.800	175.800		
1.1.2	880010210	Elektroinstalacije scenske osvetljave	35.000	35.000		
1.1.3	880010310	Oprema za osvetljavo	30.000		30.000	
1.1.4	880010410	Oprema za koncertna ozvočenja	30.000		30.000	
1.1.5	880040510	Odrska oprema-censko dvigalo				
1.1.6	880011109	Invest.vzdrž. odrske tehnike				
1.2		<i>Dvoranska oprema</i>				
1.2.1	880011210	Prenova sedežev(delna)	47.000			47.000
		Skupaj:	317.800	210.800	60.000	47.000
2.		Funkcionalna oprema za izvedbo prireditev				
2.1	880030110	Oprema za digitalne projekcije(GD)	65.000		65.000	
2.2	880030410	Oprema za kongresno dejavnost				
		Skupaj:	65.000		65.000	
3.		Velika sprejemna dvorana				
3.1	880090210	Projektna dokumentacija				
3.2	880090310	Obrtniška dela	180.000	180.000		

	koda	načrtovane nabave po stroškovnih mestih	skupaj v EUR	investicije	nabava opreme	investicijsko vzdrževanje, DI
3.3	880090409	Strojni sistemi in instalacije				
3.4	880090510	Elektroinstalacije				
3.5	880090610	Oprema za osvetljavo	45.000		45.000	
3.6	880090710	Oprema za ozvočenje	35.000		35.000	
3.7	880090810	Druga oprema	70.000		70.000	
		Skupaj:	330.000	180.000	150.000	
4.		5. nadstropje				
4.1	880160110	Obrtniška dela	125.000	125.000		
4.2	880160210	Strojni sistemi	65.000	65.000		
4.3	880160410	Elektroinstalacije	65.000	65.000		
4.4	880160510	Izdelava transportnega dvigala	35.000	35.000		
		Skupaj:	290.000	290.000		
5.		Informacijska tehnologija				
6.		Investicijsko vzdrževanje				
7.		Druge prenove				
12.1	880180110	Obnova splošne razsvetljave				
12.2	880180210	Prenova osebnega dvigala	70.000			70.000
12.3	880180310	Nadgradnja CNS				
		Skupaj:	70.000			70.000
		POVZETEK INV. NAČRTA / 2. del				
1.		Gallusova dvorana	317.800	210.800	60.000	47.000
2.		Funkcionalna oprema za izvedbo prireditev	65.000		65.000	
3.		Velika sprejemna dvorana	330.000	180.000	150.000	
4.		5. nadstropje	290.000	290.000		
5.		Informacijska tehnologija				
6.		Investicijsko vzdrževanje				
7.		Druge prenove	70.000			70.000
		Skupaj:	1.072.800	680.800	275.000	117.000

V primeru, da MK ne bo zagotovilo sredstev v predlagani višini, presežek prihodkov iz prejšnjih let pa ne bo zadoščal za uresničitev načrta, bomo pripravili rebalans načrta za leto 2010 in spremembe načrta investicij, vključenega v Strategijo CD od leta 2008 do 2012, saj finančni načrt za leto 2010 brez drugega dela investicijskega načrta zaostaja za strateškim načrtom CD.

TABELA 10: NAČRTOVANI ODHODKI IN PRIHODKI JAVNA SLUŽBA

vrste odhodkov in prihodkov	javna služba real. 2008	javna služba ocena 2009	javna služba FN 2010	javna služba 2010/2009
neposredni stroški kulturno-umetniški program / javna služba: programski stroški	4.189.379	3.400.000	3.477.109	102,3
splošni stroški JS	1.745.314	1.650.000	1.653.287	100,2
investicije, investicijsko vzdrževanje in nakup opreme JS	983.264	1.206.432	1.349.186	111,8
sredstva za bruto plače in regres s prispevki, drugi stroški dela JS	2.984.836	3.572.809	3.647.181	102,1
SKUPAJ ODHODKI	9.902.793	9.829.241	10.126.762	103,0
sofinanciranje programa Ministrstvo za kulturo	5.603.475	6.109.214	6.118.804	100,2
sofinanciranje investicijskega vzdrževanja in investicij Ministrstvo za kulturo	717.463	1.097.112	1.140.000	103,9
Iskra d.d. ⁷	/	39.320	57.186	145,4
prodaja vstopnic	2.815.448	2.200.000	2.258.973	102,7
sponzorska, donatorska sredstva	528.526	330.000	360.000	109,1
drugi prihodki	300.914	80.000	191.800	239,8
SKUPAJ PRIHODKI	9.965.826	9.855.646	10.126.762	102,8
presežek prihodkov	63.033	26.405	ni načrtovan	
<i>delež javne službe v celotnem prihodku</i>	<i>72,8%</i>	<i>81,2%</i>	<i>82,0%</i>	
<i>delež MK za javno službo</i>	<i>63,43%</i>	<i>73,12%</i>	<i>71,68%</i>	
<i>delež MK za neposredne stroške JS</i>	<i>39,33%</i>	<i>43,12%</i>	<i>42,05%</i>	

V letu 2010 načrtujemo **odhodke javne službe** v višini **9,855.646 €**. V načrt so vključeni stroški investicij, investicijskega vzdrževanja in nakupov opreme, za katere financiranje načrtujemo v sklopu javne službe CD. V finančni načrt javne službe so vključena načrtovana sredstva MK za sofinanciranje neposrednih in splošnih stroškov ter plač v višini 6,109.214 € (v Odločbi MK je znesek 5,688.790 €, razlika je pri načrtovani višini sredstev za plače in za splošne stroške) in sredstva MK za investicije, investicijsko vzdrževanje in nakupe opreme v višini 1,140.000 €, ki še niso zagotovljena (v Odločbi je le znesek 40.000 €). Iskra d.d naj bi v letu 2010 po pogodbi zagotovila za investicije 57.186 €, ni pa poravnala pogodbenih obveznosti za leto 2009.

795.664 evrov nejavnih prihodkov javne službe (prihodkov od prodanih vstopnic) načrtujemo kot vir sofinanciranja splošnih stroškov javne službe, stroškov dela javne službe (predvsem kot vir za dodatno delovno uspešnost) ter za investicijsko vzdrževanje in nakup opreme. Ostali nejavni prihodki javne službe v višini 2,015.109 €, so namenjeni sofinanciranju neposrednih programskih stroškov JS.

TABELA 11: SPECIFIKACIJA SREDSTEV MK ZA JAVNO SLUŽBO

sredstva Ministrstva za kulturo	real. 2008	ocena 2009	FN 2010	2010/2009
za neposredne programske stroške	1.647.846	1.466.207	1.462.000	99,7
za splošne stroške poslovanja	1.211.946	1.341.110	1.313.839	98,0
za investicije, investicijsko vzdrževanje, nakup opreme	717.463	1.097.112	1.140.000	103,9
za plače, prispevke in druge stroške zaposlenih, premije	2.743.683	3.301.897	3.342.965	101,2
S K U P A J	6.320.938	7.206.326	7.258.804	100,7

⁷ Iskra d.d. še ni poravnala pogodbenih obveznosti do CD za leto 2009. V letu 2009 jih je poravnala za leto 2008.

TABELA 12. NAČRTOVANI ODHODKI IN PRIHODKI DEJAVNOSTI NA TRGU

vrste odhodkov in prihodkov	dejavnost na trgu real. 2008	dejavnost na trgu ocena 2009	dejavnost na trgu FN 2010	2010/2009
neposredni stroški kongresne in druge dejavnosti na trgu	1.547.814	596.000	628.000	105,4
splošni stroški DT	633.883	430.000	418.614	97,4
investicije, investicijsko vzdrževanje in nakup opreme DT	224.407	228.871	223.000	97,4
sredstva za bruto plače in regres s prispevki, drugi stroški dela DT	1.197.003	937.660	956.387	102,0
SKUPAJ ODHODKI	3.603.107	2.192.531	2.226.000	101,5
prodaja vstopnic DT	243.751	300.000	300.000	100,0
sponzorska, donatorska sredstva DT	351.825	100.000	80.000	80,0
prodaja storitev na trgu	2.903.389	1.710.000	1.626.000	95,1
drugi prihodki	225.000	170.000	220.000	129,4
SKUPAJ PRIHODKI	3.723.965	2.280.000	2.226.000	97,6
presežek prihodkov	120.858	87.469	ni načrtovan	
<i>delež dejavnosti na trgu v celotnem prihodku</i>	<i>27,2%</i>	<i>18,8%</i>	<i>18,0%</i>	

Prihodki dejavnosti CD na trgu so načrtovani v višini **2,226.000 evrov**. Poleg **neposrednih stroškov** kongresno-komercialne dejavnosti, ki so načrtovani v višini 628.000 € mora CD z dejavnostjo na trgu v letu 2010 zagotoviti najmanj 1,598.000 € prihodkov za sofinanciranje **splošnih odhodkov CD** in sicer:

- za sofinanciranje sorazmernega deleža (22 %) splošnih stroškov CD 418.614 €,
- za sofinanciranje sorazmernega deleža (21 %) stroškov dela CD 956.387 €,
- za investicije, investicijsko vzdrževanje in nakup opreme 223.000 €, to je 18,58 % načrtovanih sredstev za investicije, investicijsko vzdrževanje in nakupe opreme.

VIRI FINANCIRANJA CD

Za leto 2010 načrtujemo **prihodke iz poslovanja in druge prihodke v višini 12,352.762 evrov.**

TABELA 13: POVZETEK NAČRTOVANIH VIROV FINANCIRANJA ZA LETO 2010

VIRI FINANCIRANJA CD	real. 2008	ocena 2009	FN 2010	struktura 2010	struktura JS in DT 10	2010/2009
- MK za programske stroške (Odločba)	1.421.174	1.359.522	1.400.000	11,3	13,8	103,0
- MK za filmske projekte / razpis v l. 2010	0	13.468	12.000	0,1	0,1	89,1
- MK za Bazar (Odločba)		35.000	50.000	0,4	0,5	142,9
- MK za Prešernovo proslavo		58.217		0,0	0,0	0,0
MK za neposredne stroške sk.	1.647.846	1.466.207	1.462.000	11,8	14,4	99,7
MK za splošne stroške (Odločba 2010 ne vključuje vsaj 80.000 € zaradi SNG OB)	1.211.946	1.341.110	1.313.839	10,6	13,0	98,0
MK za stroške dela (Odločba za 125,06 zaposlenih)	2.743.683	3.301.897	3.342.965	27,1	33,0	101,2
MIK za investicije, investicijsko vzdrževanje in nakup opreme (Odločba 2010 zagotavlja le 40.000 €, za ostala načrtovana sredstva bo sklenjena posebna pogodba)	717.463	1.097.112	1.140.000	9,2	11,3	103,9
SKUPAJ MK	6.320.938	7.206.326	7.258.804	58,8	71,7	100,7
Iskra d.d. za investicije	0	39.320	57.186	0,5	0,6	145,4
prodaja vstopnic kulturno-umetniški program	2.815.448	2.200.000	2.258.973	18,3	22,3	102,7
sponzorji kulturno-umetniški program	398.517	260.000	290.000	2,3	2,9	111,5
donatorji kulturno-umetniški program	130.009	70.000	70.000	0,6	0,7	100,0
drugi prihodki kulturno-umetniški program	300.914	80.000	191.800	1,6	1,9	239,8
SKUPAJ NEJAVNI PRIHODKI JAVNE SLUŽBE	3.644.888	2.649.320	2.867.959	23,2	28,3	108,3
SKUPAJ JAVNA SLUŽBA / KUP	9.965.826	9.855.646	10.126.762	82,0	100,0	102,8
dejavnost na trgu / vstopnice	243.751	300.000	300.000	2,4	13,5	100,0
dejavnost na trgu / sponzorji	300.000	60.000	40.000	0,3	1,8	66,7
dejavnost na trgu / donatorji	51.825	40.000	40.000	0,3	1,8	100,0
dejavnost na trgu / prodaja storitev na trgu	2.803.389	1.500.000	1.500.000	12,1	67,4	100,0
najemnine	230.000	210.000	180.000	1,5	8,1	85,7
drugi prihodki	95.000	170.000	166.000	1,3	7,5	97,6
SKUPAJ DEJAVNOST NA TRGU	3.723.965	2.280.000	2.226.000	18,0	100,0	97,6
SKUPAJ CD	13.689.791	12.135.646	12.352.762	100,0		101,8

Prihodki javne službe so načrtovani v višini 10,126.762 **evrov** ali 82 % celotnega prihodka CD. V skladu z odločbo MK (in dopolnilno odločbo ter pogodbo) načrtujemo, da bo **Ministrstvo za kulturo** v letu 2010 zagotovilo vsaj 7,258.804 **evrov**, to je 58,8 % načrtovanih prihodkov Cankarjevega doma. S tem MK zagotavlja 71,7 % sredstev za javno službo CD (vključno z načrtovanimi sredstvi za investicije, investicijsko vzdrževanje in nakupe opreme).

Za javno službo so načrtovani **nejavni prihodki** v skupni višini 2,810.773 **evrov**, to je 28 % prihodkov javne službe oziroma 22 % prihodkov CD (bres sredstev Iskra d.d.). **2,226.000 evrov** so načrtovani **prihodki dejavnosti na trgu**, ki predstavljajo 18 % načrtovanih virov financiranja CD.

Programu in finančnemu načrtu Cankarjevega doma za leto 2010 dodajamo Stališča Cankarjevega doma do strokovnih presoj predloga programa javne službe s strani strokovnih komisij in strokovne službe Ministrstva za kulturo v Odločbi št. 6110-1374/2009/3 in Odločbo Ministrstva za kulturo št. 6110-1374/2098/3.

Program in finančni načrt Cankarjevega doma za leto 2010 z zahtevanimi prilogami so pripravili:

Dimitrij Rotovnik, *generalni direktor*
Jana Kramberger, *direktorica poslovnega sektorja*
Sašo Kranjc, *direktor tehničnega sektorja*
Breda Pečovnik, *direktorica kongresno-komercialnega sektorja*
Ingrid Gortan, *vodja programa resne glasbe, opere in baleta*
Bogdan Benigar, *vodja programa druge glasbe*
Staša Mihelčič, *vodja gledaliških projektov*
Simon Popek, *vodja filmskega programa*
Rarbara Rogelj, *vodja kulturne vzgoje in humanistike*
Nina Pirnat Spahić, *vodja programa razstav*
Janja Kolenc, *vodja službe za kadrovske in splošne zadeve*
in drugi sodelavci.

Uredila in koordinirala: Jana Kramberger
Jezikovni pregled (delno): Sonja Vesel Košmrlj

Ljubljana, 29. januar 2010

Generalni direktor:
Dimitrij Rotovnik

Stališča Cankarjevega doma do strokovnih presoj predloga programa javne službe s strani strokovnih komisij in strokovne službe Ministrstva za kulturo v Odločbi št. 6110-1374/2009/3

Strokovna komisija za program resne glasbe zaradi prepoznega načrtovanja programa SNG OB Ljubljana v CD ni mogla navesti njenega bistveno razširjenega programa v CD. Izostali sta dve povsem novi dodatni operni produkciji: Madama Butterfly in Manon Lescaut.

Realizacija projekta Predihano 2010, posvečenega delu Luigija Nona, se je izkazala za veliko zahtevnejšo, kot smo predvidevali. Zaradi tehničnih, terminskih in izvedbenih razlogov bomo napovedani projekt poskušali uresničiti v letu 2011. Pomemben del opusa tega skladatelja vključuje živo elektroniko, za izvedbo katere je najbolj ustrezen partner Eksperimentalni studio SWR iz Freiburga, kjer je Nono tudi ustvaril vrsto skladb v zadnjem življenjskem obdobju. Odločili smo se, da bomo izvedbo naslonili predvsem na domače glasbenike, ki nimajo kontinuirane izkušnje s tovrstno glasbeno prakso. Usklajevanje obeh izvajalskih moči z razpoložljivostjo dvoran za vaje in koncerte se je, ob trenutni visoki zasedenosti dvoran v CD, izkazalo za pretrd oreh. Letošnji cikel bomo tako posvetili spektralizmu oziroma spektralni glasbi, ki je ena estetsko najzanimivejših glasbenih smeri v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja. Najbolj vplivna predstavnik te smeri sta Francoza Gérard Grisey in Tristan Murail, novo gibanje pa je filozofsko in estetsko opredelil Hugues Dufourt. Kompozicijski princip sloni predvsem na strukturi tonske barve in se naslanja neposredno na analizo zvočnega spektra, na raziskovanje temeljne narave zvoka kot osnovnega akustičnega pojava. Festival spektralne glasbe bo potekal v času od 20. 4. do 10. 5. 2010 v Kozinovi dvorani Slovenske filharmonije in v Klubu CD.

Strokovna komisija za program druge glasbe napačno navaja, da »CD sodeluje tudi pri izvedbi 51. jazz festivala Ljubljana«. Ta festival je sestavni del rednega letnega programa CD, zato CD ne »sodeluje, pač pa je izvedba festivala v celoti naloga CD.

Strokovna komisija za gledališki program navaja, da so gostovanja tujih gledaliških ansamblov in skupin »«tako rekoč naše edino okno v svet na področju gledališča«. To ni res. Mednarodne festivale scenskih umetnosti organizirajo nevladne organizacije, tudi Festival Ljubljana bo letos gostil Roberta Wilsona, mednarodni program najavlja Borštnikovo srečanje itd. Dalje: V programu CD letos ni festivala Exodos.

Strokovna komisija za filmski program

Najprej bi želeli, da nam strokovna komisija podrobneje pojasni, kaj ima v mislih, ko ugotavlja da predloženi »program ne presega ustaljenih okvirjev«. Gre le za faktografsko ugotovitev ali za kritično pripombo? Težava je v tem, da filmski program v resnici ne presega ustaljenih okvirov zadnjih pet let. In jih tudi ne namerava presegati (razen v smislu čim bolj kakovostnega izbora filmov)! »Okvir« je določen v strategiji CD do leta 2012 in vključuje

- a) LIFFE
- b) Festival dokumentarnega filma
- c) Gorniški filmski festival (dopolnjeno v letu 2010)
- e) filmska distribucija (odkup in predvajanje filmov v CD in po Sloveniji)
- f) filmski cikli (nacionalni, žanrski, avtorski itd.)
- g) sodelovanje s Slovensko kinoteko

Za nadaljnji dialog med programskim vodstvom CD in strokovno komisijo je zaželeno pojasnilo.

Programske pobude strokovne komisije, da naj v CD »razmislimo o kontinuiranem prikazovanju filmov skozi vse leto«, ni mogoče uresničiti, ker v CD ni dvorane, ki bi bila namenjena zgolj predvajanju filmov. Tudi Kosovelova dvorana – ki »deluje« kot filmska – je izrazito večnamenska (gledališče, ples, koncerti, kulturna vzgoja, humanistični programi, 30 % zmogljivosti pa mora imeti na voljo kongresno-komercialna dejavnost).

Mitja Rotovnik, generalni direktor

Ljubljana, 29. januar 2010